

**Agentia de
Monitorizare
a Presei**

ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ A BIROURILOR DE
CONSILIERE PENTRU CETĂȚENI

Institutul pentru Politici Publice
București

PARLAMENTUL ÎN AFARA PARLAMENTULUI

ACTIVITATEA PARLAMENTARILOR ÎN BUCUREȘTI ȘI ÎN CIRCUMSCRIȚII

Martie 2007

ROMANIA
BIROU
PARLAMENTAR
DEPUTAT

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
BIROU PARLAMENTAR

Parlamentul în afara Parlamentului

Activitatea parlamentarilor în București și în circumscripții

Martie 2007

Institutul pentru Politici Publice (IPP)

Adresa: Sfinții Voievozi, nr. 55, sector 1, București

Telefon: 021 212 31 26/7

Fax: 021 212 31 08

E-mail: office@ipp.ro;

Web: www.ipp.ro

Violeta Alexandru, Director

Adrian Moraru, Director Adjunct

Irina Ionescu, Coordonator Raport național

Asociația Națională a Birourilor de Consiliere pentru Cetățeni (ANBCC)

Adresa: B-dul. Corneliu Coposu, nr. 3, Bl. 101

Sc. IV, ap. 79, sector 3, București

Telefon: 021 326 66 62; 326 43 44

Fax: 021 326 43 45

E-mail: anbcc@robcc.ro

Web: www.robcc.ro

Ioan Tănase, Coordonator Relații publice ANBCC

Toate drepturile sunt rezervate organizațiilor partenerie implicate în proiect, atât publicația, cât și fragmente din ea neputând fi reproduse fără permisiunea autorilor. Acest material a fost tipărit cu sprijinul Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID), prin intermediul "Programului de consolidare a societății civile din România". Opiniile și informațiile prezentate în această/aceste pagină/i sunt cele ale autorilor și nu reprezintă neapărat punctul de vedere al USAID.

Institutul pentru Politici Publice mulțumește partenerilor Asociația Națională a Birourilor de Consiliere pentru Cetățeni (ANBCC) și Agenția de Monitorizare a Presei (AMP). Adresăm mulțumiri atât echipei ANBCC din București, Birourilor de Consiliere pentru Cetățeni din cele 12 circumscripții, dar și colaboratorilor din București care s-au implicat în monitorizarea activității parlamentare de la nivel central Raluca Mihai, Costin Ciobanu și Andreea Fundăneanu.

Cuprins

I. Parlamentul în afara Parlamentului

- I. 1. Introducere
- I. 2. Metodologie
- I. 3. Lista parlamentarilor monitorizați
- I. 4. Acte normative care reglementează desfășurarea activității parlamentare în circumscripții
- I. 5. Rata de participare a parlamentarilor în cadrul monitorizării

II. Activitatea parlamentarilor în plan local

II. 1. Cum muncesc parlamentarii?

- II. 1. a. Birouri parlamentare în teritoriu: locație
- II. 1. b. Birouri parlamentare în teritoriu: dotări
- II. 1. c. Birouri parlamentare în teritoriu: angajați și program de lucru

II. 2. Cum cred parlamentarii că muncesc?

- II. 2. a. Solicități adresate birourilor parlamentare
- II. 2. b. Comunicare inter-instituțională: autoritate locală și parlamentar
- II. 2. c. Evenimente organizate de birourile parlamentare

II. 3. Ce fac parlamentarii când spun că au „activitate în teritoriu”?

- II. 3. a. Comunicarea parlamentarilor cu societatea civilă

III. Activitatea parlamentarilor în plan central

- III. 1. Gradul de prezență la ședințele în plen
- III. 2. Declarații politice
- III. 3. Interpelări și întrebări adresate Guvernului
- III. 4. Inițiative legislative depuse de senatori și deputați

IV. Presa și parlamentarii

- IV. 1. Presa locală și parlamentarii
- IV. 2. Presa centrală și parlamentarii

Concluzii

Anexe

- Anexa 1 - Fișa de monitorizare
- Anexa 2 - Lista publicațiilor monitorizate
- Anexa 3 - Declarații politice
- Anexa 4 - Întrebări și interpelări adresate Guvernului
- Anexa 5 - Inițiative legislative

I. Parlamentul în afara Parlamentului

I. 1. Introducere

Cetățenii României au din ce în ce mai puțină încredere în instituțiile publice, în special în Parlamentul României¹, subliniază sondajele de opinie. Menționarea, din ce în ce mai frecvent în media, a cazurilor în care parlamentarii nu își îndeplinesc activitățile curente, atât la nivel național cât mai ales în birourile din circumscripția electorală în care au fost aleși, îngreunează orice mecanism de responsabilizare a aleșilor față de alegători.

Activitatea parlamentarilor se reduce, în ultimă instanță, la două aspecte: **activitatea de la nivel central** din Parlament² (atât în cadrul comisiilor de specialitate cât și în ședințele din plen) și **activitatea din teritoriu** (în cadrul birourilor parlamentare din circumscripțiile în care au fost aleși). Cele două componente ale *muncii* unui parlamentar se completează reciproc: activitatea din teritoriu ar trebui să informeze parlamentarul asupra priorităților cetățenilor, transformându-le în proiecte de legi, interpelări sau întrebări, în aceeași măsură în care activitatea de la nivel central ar trebui să fie o punte între cetățeni și Parlament, prin intermediul procesului legislativ. Dacă, în cazul activității de la nivel central, munca parlamentarilor este frecvent în atenția publică prin mecanismele de control exercitate de către societatea civilă³, nu se poate spune același lucru despre activitatea din teritoriu a aleșilor României. Activitatea parlamentarilor din circumscripții este încă un domeniu insuficient cunoscut și monitorizat de opinia publică din România.

Modul în care aleșii își desfășoară activitatea în teritoriu rămâne încă o necunoscută prin înseși lacunele legislative (în termeni de prevederi clare fie în Constituția României, fie în actele normative care privesc statutul deputaților și senatorilor) care stabilesc coordonatele acestui al doilea aspect al activității parlamentarilor.

În ceea ce privește Constituția României, textul articolului care face referire la rolul parlamentarului nu face decât să întărească existența unui cadru normativ deficitar pentru clarificarea acestor aspecte:

În exercitarea mandatului, deputații și senatorii sunt în serviciul poporului⁴.

¹ Conform unui sondaj de opinie realizat în 2006 de Fundația pentru o Societate Deschisă pe un eșantion național reprezentativ, 82% dintre respondenți au puțină sau foarte puțină încredere în Parlamentul României.

² În această categorie sunt incluse și acele activități desfășurate de parlamentari în afara Parlamentului, din însărcinarea camerei din care fac parte.

³ Odată cu introducerea *votului nominal* (un mecanism prin care se înregistrează electronic votul în plen al fiecăruia dintre deputați), cunoașterea efectivă a muncii deputaților a devenit un fapt curent pentru societatea românească. Pentru a analiza activitatea parlamentarilor români în plenul Camerei Deputaților și Senatului, accesați site-ul Institutului pentru Politici Publice <http://www.ipp.ro/cummuncescparlamentarii>

⁴ Art. 69, alin. (1) din Constituția României, publicată în Monitorul Oficial nr. 758 / 29 octombrie 2003.

În același timp, Legea nr. 96/2006 privind statutul deputaților și senatorilor oferă mult prea puține informații despre cum ar trebui să se raporteze reprezentanții aleși la activitatea din teritoriu: nu există prevederi detaliate referitoare atribuțiile generice ale birourilor parlamentare, la atribuțiile parlamentarilor în exercitarea mandatului lor la nivelul circumscripțiilor, etc. Doar Art. 37 din această lege aduce în discuție activitatea parlamentarilor în circumscripții:

În activitatea din circumscripțiile electorale, deputații și senatorii au drepturile și îndeplinesc obligațiile pe care le implică exercitarea legală a mandatului de parlamentar, adaptate în mod corespunzător naturii și formelor specifice ale acestei activități în teritoriu⁵.

Prin urmare, nu există un cadru normativ clar și suficient de detaliat care să reglementeze normele și procedurile care definesc activitățile unui parlamentar în circumscripția electorală în care acesta a fost ales. Această situație, care poate fi considerată până la un punct un vid legislativ, nu poate avea decât efecte negative în ceea ce privește funcționarea în bune condiții a birourilor parlamentare teritoriale și, în consecință, asupra transparentizării și responsabilizării activității aleșilor. Practic, lipsesc instrumentele elementare care ar trebui să se afle la dispoziția cetățenilor și a societății civile pentru a cunoaște, a monitoriza și a evalua activitatea parlamentarilor la nivelul circumscripțiilor.

Lipsa acestor prevederi clare trebuie corelată și cu modalitățile de cheltuire a banilor publici deoarece, pentru activitățile locale parlamentarii au posibilitatea să creeze birouri parlamentare teritoriale care funcționează pe bani publici. În acest domeniu, există o serie de reglementări mai detaliate, însă insuficiente, în raport cu nevoia de transparentă a activității parlamentare în general. Este important de precizat că nu ideea existenței unei sume alocate pentru activitatea parlamentarilor în teritoriu este cea care contribuie la erodarea încrederii în aleși, ci lipsa de transparentă față de cheltuielile efectuate *în numele* interesului cetățeanului.

Plecând de la premiza că un Parlament mai responsabil se construiește și în afara clădirii Camerei Deputaților sau a Senatului României, Institutul pentru Politici Publice (IPP), în parteneriat cu Asociația Națională a Birourilor de Consiliere pentru Cetățeni (ANBCC) și Agenția de Monitorizare a Presei (AMP), derulează, în perioada august 2006 - iulie 2007, proiectul **Parlamentarii - lucrând din greu sau abia muncind? Monitorizarea absențelor și a cheltuielilor parlamentarilor în vederea unui Parlament mai transparent și mai responsabil**. Proiectul presupune monitorizarea activității unui eșantion de parlamentari din 12 circumscripții electorale (Alba, Arad, Bihor, Brăila, Brașov, Covasna, Cluj, Dâmbovița, Iași, Prahova, Satu Mare, Timiș), atât la nivel central cât și local. Într-o primă etapă, atenția a fost concentrată asupra monitorizării activității desfășurate de parlamentari prin intermediul birourilor parlamentare din circumscripțiile reprezentate, în

⁵ Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și senatorilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 418 / 15 mai 2006.

perioada octombrie - decembrie 2006. Ca urmare a informațiilor colectate de monitorii locali și a datelor obținute în urma monitorizării presei locale, au fost redactate 12 rapoarte locale⁶. Rapoartele locale, lansate în cele 12 circumscripții monitorizate, au prezentat activitatea deputaților și senatorilor în județele în care au fost aleși, cuprinzând și o serie de informații practice, destinate cetățenilor, referitoare la activitatea birourilor parlamentare. Scopul rapoartelor locale a fost de a face cunoscută cetățenilor activitatea reprezentanților aleși și de a prezenta modalitățile prin care cetățenii pot să colaboreze și să interacționeze cu parlamentarii. În plus, prin intermediul acestor rapoarte, s-a dorit încurajarea cetățenilor să se implice într-un proces de monitorizare continuă a birourilor parlamentare.

Raportul național se dorește a fi un instrument de sinteză și evaluare a informațiilor cuprinse în rapoartele locale de monitorizare dar și o comparație între activitatea parlamentarilor în circumscripție și activitatea depusă de aceiași parlamentari în plan central. Pe de o parte, raportul compară performanța parlamentarilor în activitatea de la nivel central din Parlament cu performanța înregistrată la nivelul circumscripțiilor electorale monitorizate pentru a pune în evidență tipul de activități asupra cărora parlamentarii se concentrează cu precădere. Pe de altă parte, prin intermediul raportul național se oferă o imagine asupra modului în care activitatea desfășurată de parlamentari în circumscripție se reflectă în acțiunile întreprinse de aceștia la nivel central. Mai precis, este pusă în evidență frecvența cu care informațiile colectate de către parlamentari privind prioritățile și nevoile cetățenilor din circumscripțiile reprezentate, se regăsesc în inițiativele legislative depuse, în întrebările și interpelările adresate, în declarațiile politice susținute în plenul camerei din care fac parte, etc.

În următoarea fază a derulării proiectului, va fi dat publicității un nou raport care va aduce în atenția publicului o analiză comparativă a activității parlamentarilor monitorizați și a suportului financiar primit de fiecare ales din bugetul celor două camere ale Parlamentului pentru desfășurarea acestei activități, atât în plan local cât și central.

Demersul nostru urmărește să sprijine cetățenii în a evalua obiectiv în ce măsură parlamentarii aleși în circumscripția (județul) lor își îndeplinesc corespunzător mandatul de reprezentare și merită, pe cale de consecință, un nou vot la următoarele alegeri. Cu alte cuvinte, datele colectate în sprijinul acestui raport pun în evidență cu obiectivitate pe aleșii din Parlament care caută să își îndeplinească responsabilitățile de reprezentare asumate (angajându-se în întâlniri cu alegătorii în plan local, elaborând proiecte de lege plecând de la chestiunile sesizate, etc.) și îi expun pe aceia care se eschivează, deliberat sau nu, de la sarcinile pe care munca de parlamentar le implică. Având ca principală convingere faptul că un parlamentar ar trebui să fie mult mai preocupat de activitatea din teritoriu, demersul în care organizațiile partenere s-au angajat dorește să supună atenției publice și acele cazuri de comportament corespunzător din activitatea parlamentarilor

⁶ Rapoartele locale sunt disponibile pe site-urile: www.ipp.ro și www.robcc.ro.

din afara clădirii Parlamentului. Trebuie menționat că scopul acestui proiect nu este exclusiv de sancționare a aleșilor ci, mai presus de toate, își dorește să responsabilizeze atât cetățenii cât și parlamentarii pentru a contribui eficient la procesul complex care îl reprezintă exercitarea mandatului reprezentativ de către senatori și deputați.

În plus, creșterea cantitativă și calitativă a informațiilor de care dispun cetățenii cu privire la activitatea parlamentarilor, pe baza cărora pot decide în perioadele electorale, conduce și la responsabilizarea clasei politice în general (prin stimularea partidelor politice să monitorizeze ele însele mai atent activitatea depusă de cei selectați pentru a candida în alegerile parlamentare).

Prezentul raport vine să sprijine orice inițiativă a societății civile locale și centrale pentru a monitoriza activitatea parlamentarilor, oferind câteva exemple care să stimuleze și să ghideze în același timp pe toți cei care doresc să țină sub observație activitatea din circumscripție a parlamentarilor. În final, reamintim faptul că demersul nostru are ca principal scop identificarea și prezentarea pârghiilor ce pot fi folosite pentru a cunoaște cu adevărat modul în care parlamentarul își îndeplinește promisiunile dar și obligațiile ce îi revin din funcția deținută.

I. 2. Metodologie

Proiectul a presupus monitorizarea activității parlamentarilor din 12 circumscripții electorale. Alegerea celor 12 circumscripții, mai precis, a orașelor: **Alba Iulia, Arad, Brașov, Brăila, Cluj Napoca, Iași, Oradea, Ploiești, Satu Mare, Sfântu Gheorghe, Târgoviște și Timișoara** a avut la bază criteriile de reprezentativitate la nivel național ale tuturor zonelor istorico-geografice. *Activitatea de monitorizare a fost realizată în plan local de către rețeaua de Birouri de Consiliere pentru Cetățeni (BCC) a ANBCC în lunile octombrie - decembrie 2006.* În ceea ce privește selectarea parlamentarilor din aceste circumscripții, aceasta a fost realizată pe baza reprezentativității tuturor partidelor politice, așa cum sunt distribuite acestea la nivelul Parlamentului României: 32% PSD, 20% PNL, 16% PD, 11% PRM, PC și UDMR 7%, 4% parlamentari reprezentanți ai minorităților naționale și, în final, 10% parlamentari fără apartenență. Aceste procente se regăsesc în numărul de parlamentari aleși pentru a fi monitorizați în proiect.

Activitatea propriu-zisă de monitorizare a avut la bază un *Ghid de monitorizare* elaborat de către Institutul pentru Politici Publice, ghid care a constituit un instrument util rețelei partenere de Birouri de Consiliere pentru Cetățeni în culegerea informațiilor de o manieră unitară. Astfel, monitorizarea a urmărit două paliere distincte:

- colectarea de informații prin **solicitare directă (oficială)** de către monitorii locali, prin întâlniri cu parlamentarul al cărui birou a fost monitorizat. Informațiile solicitate oficial au fost colectate prin depunerea la biroul parlamentar a unei **fișe de monitorizare**⁷ pentru a fi completată de către personalul biroului sau de către parlamentarul însuși, ulterior vizitei. La acest nivel s-a urmărit inclusiv realizarea **unui interviu** cu fiecare dintre parlamentarii selectați, pe baza unui ghid de interviu destinat orientării discuției spre teme precise cu relevanță în procesul de monitorizare a activității parlamentarilor în circumscripții.
- colectarea de informații prin intermediul unei serii periodice de **verificări/investigații** în care monitorii locali s-au angajat. Plecând de la bunele intenții ale parlamentarului, această modalitate de lucru a avut ca principale ținte stabilirea gradului de veridicitate a informațiilor oferite oficial și evaluarea gradului în care cetățenii au acces la aceste birouri parlamentare și pot beneficia de pe urma contactării lor.

Informațiile colectate privind activitatea parlamentarilor în circumscripții sunt analizate în acest raport inclusiv prin prisma datelor privind activitatea aceluiași eșantion de senatori și deputați la nivel central. Monitorizarea activității de la nivel central a vizat gradul de prezență la votul actelor normative, numărul de inițiative legislative depuse, de declarații politice susținute în plen, precum și numărul de întrebări și interpelări adresate Guvernului. Dintre acestea, o atenție deosebită a fost acordată acelor interpelări, declarații sau inițiative a căror temă a avut o legătură directă cu

⁷ Fișa de monitorizare este prezentată în Anexa 1.

circumscripția reprezentată de fiecare parlamentar. Activitatea de colectare a acestor date a fost desfășurată în decursul lunii martie 2007 și a constat în accesarea site-urilor celor două camere ale Parlamentului.

Aceste informații au fost coroborate cu gradul de expunere al parlamentarilor în presa scrisă locală și centrală⁸. Pentru majoritatea alegătorilor, aceste apariții constituie singura sursă de informare asupra activităților desfășurate de parlamentarii care îi reprezintă. De aceea, pentru a determina în ce măsură activitățile desfășurate de aceștia sunt reflectate în presă, monitorizarea presei locale și centrale a constituit o componentă importantă a proiectului și a fost realizată de *Agenția de Monitorizare a Presei*.

Monitorizarea presei a urmărit să determine modul în care presa scrisă locală și centrală prezintă activitatea parlamentarilor din fiecare din cele 12 circumscripții. Intervalul de monitorizare a fost cuprins tot între 1 octombrie - 31 decembrie 2006. Au fost monitorizate, în total, 783 de articole în presa locală și 1752 de articole în presa centrală. Monitorizarea a fost bazată pe o grilă de analiză în alcătuirea căreia s-a urmărit obținerea de date privind:

- numărul de apariții pentru fiecare parlamentar
- atitudinea jurnalistului față de politicienii cu statut de parlamentar (negativă, neutră sau pozitivă)
- acțiunea cu care parlamentarii au fost asociați: *Negativă* (ex: vot multiplu, absenteism, conflict de interese, etc.); *Pozitivă* (ex: sprijin acordat comunităților, demersuri privind responsabilizarea instituțiilor publice, acte caritabile, etc.); *Neutră*
- tipul activităților cu care au fost asociați parlamentarii: *politică* - activitate de partid, declarații politice, atacuri politice, etc.; *parlamentară* - inițiative legislative, activitate în plen, în comisii, declarații, interpelări, dezbateri, etc.; *locală* - activitatea parlamentarului în circumscripția electorală în care a fost ales: audiențe, conferințe de presă, dezbateri, etc.; *altele* - participare la evenimente, activități personale, etc.

Veridicitatea informațiilor conținute în acest raport, cu privire la activitatea desfășurată de parlamentari în circumscripții, depinde exclusiv de calitatea datelor furnizate de birourile parlamentare sau de către parlamentari (prin fișele de monitorizare completate și prin interviurile acordate monitorilor locali), precum și a celor furnizate de monitorii locali ai ANBCC (prin intermediul rapoartelor de monitorizare care conțin și evaluări cu privire la performanța aleșilor în teritoriu).

⁸ Lista publicațiilor monitorizate este prezentată în Anexa 2.

I. 3. Lista parlamentarilor monitorizați

JUDEȚUL ALBA

DEPUTAȚI

Emilian Vasile CUTEAN	PSD
Nicolae POPA	PC
Tiberiu BĂRBULEȚIU	PNL
Cornel Ștefan BARDAN	PD
Valeriu Cristian BUZEA	PRM

SENATORI

Liliana Lucia TOMOIOAGĂ	PSD (înlocuiește pe George Cristian MAIOR din 12 octombrie 2006)
Alexandru PEREȘ	PD

JUDEȚUL ARAD

DEPUTAȚI

Traian Constantin IGAȘ	PD
Bogdan CANTARAGIU	Independent
Gheorghe CHIPER	PSD
Titu Nicolae GHEORGHIOF	PNL
Mihăița CALIMENTE	PNL

SENATORI

Petru Nicolae IOȚCU	Dreptate și Adevăr PNL - PD (D.A.) - PD
Vasile Ioan Dănuț UNGUREANU	PSD

JUDEȚUL BIHOR

DEPUTAȚI

Ionela BRUCHENTAL-POP	PD
Eduard Raul HELLVIG	PC
Paul MAGHERU	PRM
Claudiu Adrian POP	PSD
Cornel POPA	PNL

SENATORI

Radu ȚÎRLE	Dreptate și Adevăr PNL - PD (D.A.) - PD
Verginia VEDINAȘ	PRM

JUDEȚUL BRAȘOV

DEPUTAȚI

Titus CORLĂȚEAN	PSD
Attila KOVACS	UDMR
Ioan GHIȘE	Independent
Ion GONȚEA	PD
Cristian STĂNESCU	PRM

SENATORI

Otilian NEAGOE	PSD
Nicolae - Vlad POPA	Dreptate și Adevăr PNL - PD (D.A.) - PNL/Independent

JUDEȚUL BRĂILA

DEPUTAȚI

Daniela BURUIANĂ APRODU	PRM
Gabriel SANDU	Independent
George Alin TEODORESCU	PSD
Mihai TUDOSE	PSD
Horia VĂȘIOIU	PD

SENATORI

Dan SABĂU	Dreptate și Adevăr PNL - PD (D.A.) - PNL/Independent
Aurel Gabriel SIMIONESCU	PSD

JUDEȚUL CLUJ

DEPUTAȚI

Daniel BUDA	PD
Mircia GIURGIU	Independent
Vasile PUȘCAȘ	PSD
Mircea Valer PUȘCĂ	PNL
Vasile Filip SOPORAN	PSD

SENATORI

Gheorghe FUNAR	PRM
Norica NICOLAI	Dreptate și Adevăr PNL - PD (D.A.) - PNL

JUDEȚUL COVASNA

DEPUTAȚI

Sándor TAMAS	UDMR
Árpád - Andras ANTAL	UDMR
Petre STRĂCHINARU	PD
Árpád - Francisc MARTON	UDMR

SENATORI

Csaba NEMETH	UDMR
Valentin Zoltán PUSKAS	UDMR

JUDEȚUL DÂMBOVIȚA

DEPUTAȚI

Gheorghe ALBU	PD
Sergiu ANDON	PC
Ion DUMITRU	PSD
Florin Aurelian POPESCU	Independent
Victor SANDA	PSD
Ion STAN	PSD

SENATORI

Ion Mihai DUMITRESCU	Dreptate și Adevăr PNL - PD (D.A.) - PNL
Traian NOVOLAN	PSD

JUDEȚUL IAȘI

DEPUTAȚI

Mihai Cristian ADOMNIȚEI	PNL
Valer DORNEANU	PSD
Mircea Vladimir FÂRȘIROTU	PRM
Relu FENECHIU	PNL
Petru MOVILĂ	PD

SENATORI

Dan CÂRLAN	Dreptate și Adevăr PNL - PD (D.A.) - PD
Radu TERINTE	PC
Neculai APOSTOL	Independent

JUDEȚUL PRAHOVA

DEPUTAȚI

Mihai Cristian APOSTOLACHE	PSD
Roberta Alma ANASTASE	PD
Oana MANOLESCU	Minorități naționale
Nicolae PĂUN	Minorități naționale
Marian Florian SĂNIUȚĂ	PSD

SENATORI

Paula Maria IVĂNESCU	Dreptate și Adevăr PNL - PD (D.A.) - PD
Dan-Mircea POPESCU	PSD

JUDEȚUL SATU MARE

DEPUTAȚI

István ERDEI-DOLÓCZKI	UDMR
Ioan Mircea PAȘCU	PSD
Mihaela Adriana RUSU	PSD
Ovidiu Ioan SILAGHI	PNL
Attila VARGA	UDMR

SENATORI

Károly-Ferenc SZABÓ	UDMR
Sever ȘTER	PSD

JUDEȚUL TIMIȘ

DEPUTAȚI

Petru ANDEA	PSD
Ovidiu BRÎNZAN	PSD
Slavomir GVOZDENOVICI	Minorități naționale
Viorel OANCEA	Independent
Octavian - Mircea PURCELD	PRM

SENATORI

Adrian Mihai CIOROIANU	Dreptate și Adevăr PNL - PD (D.A.) - PNL
Valentin DINESCU	PRM

I. 4. Acte normative care reglementează desfășurarea activității parlamentare în circumscripții

Activitatea deputaților și senatorilor în circumscripțiile electorale este reglementată într-o manieră nesatisfăcătoare prin actele normative aflate în vigoare, în principal în ceea ce privește definirea atribuțiilor și obligațiilor parlamentarilor în exercitarea mandatului lor, prin intermediul activității desfășurate la nivelul birourilor parlamentare din circumscripțiile electorale.

Astfel, Legea nr. 96/2006 privind statutul senatorilor și deputaților menționează la art. 37 doar faptul că:

„În activitatea din circumscripțiile electorale, deputații și senatorii au drepturile și îndeplinesc obligațiile pe care le implică exercitarea legală a mandatului de parlamentar, adaptate în mod corespunzător naturii și formelor specifice ale acestei activități în teritoriu.”

În plus, art.11 al aceleiași legi subliniază doar obligația deputaților și senatorilor de a menține

„un dialog permanent cu cetățenii pe problemele care îi interesează și rezultă din asumarea și exercitarea mandatului de parlamentar”.

Singurele precizări suplimentare privind desfășurarea activității în teritoriu conținute în Legea nr. 96/2006 vizează obligațiile autorităților locale de a sprijini organizarea și funcționarea birourilor parlamentare și activitatea acestora, menționate la art. 39:

„Autoritățile publice locale și prefecturile sunt obligate să sprijine organizarea și funcționarea birourilor parlamentare ale deputaților și senatorilor, prin asigurarea de spații pentru sedii⁹, procurarea mobilierului necesar, inclusiv prin împrumut de folosință sau închiriere. Serviciile descentralizate și deconcentrate ale ministerelor și ale autorităților centrale de reglementare sunt obligate să sprijine prin mijloacele specifice ale activității lor organizarea și funcționarea legală a birourilor parlamentare ale deputaților și senatorilor, precum și activitatea acestora”

Art. 35 din Legea nr. 96/2006 precizează prerogativele mandatului parlamentar, din care pot fi extrase acele activități desfășurate de aleși la nivel central în Parlament, pe care parlamentarul le poate întreprinde pentru a utiliza informațiile colectate din circumscripția reprezentată cu privire la prioritățile și problemele cetățenilor:

“Principalele drepturi politice ale deputaților și senatorilor, precum și obligațiile corelative acestora sunt următoarele: a) dreptul la inițiativă

⁹ Legea nr. 96/2006 privind statutul senatorilor și deputaților prevede însă și faptul că, în cazul în care spațiile necesare birourilor parlamentare nu pot fi asigurate de către autoritățile administrației locale, acestea se pot închiria de la alte persoane juridice sau fizice.

legislativă; b) dreptul de a iniția și susține moțiuni simple sau de cenzură; c) dreptul de a iniția și susține hotărâri ale Camerei, în orice problemă de competența acesteia;[...] d) dreptul de a face declarații politice, de a pune întrebări, de a face interpelări și alte asemenea intervenții;[...] i) dreptul de control parlamentar sub toate formele de exercitare a acestuia, în reglementarea prevăzută de lege și regulamentele parlamentare [...]"

În ceea ce privește organizarea și funcționarea birourilor parlamentare din circumscripțiile electorale, precum și drepturile financiare aferente acordate parlamentarilor, cadrul legal este mult mai detaliat. Conform art. 38 din Legea nr. 96/2006

„în scopul exercitării mandatului în circumscripțiile electorale, deputații și senatorii primesc lunar o sumă forfetară din bugetul Camerei Deputaților, respectiv, al Senatului echivalentă cu o indemnizație și jumătate brută a deputatului, respectiv a senatorului”¹⁰.

În limitele sumei forfetare, deputații și senatorii pot organiza unul sau mai multe birouri parlamentare, separat sau prin asociere, în circumscripțiile în care au fost aleși. De asemenea, ei pot organiza, în limita sumei forfetare, astfel de birouri parlamentare în orice circumscripție electorală, la solicitarea partidelor politice pe lista cărora au candidat și cu aprobarea Biroului permanent al Camerei Deputaților sau, după caz, al Senatului¹¹. Un statut special este deținut de deputații care reprezintă organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care pot organiza birouri parlamentare și în alte circumscripții decât cea în care au fost aleși.

Normele privind modul de utilizare și justificare a sumei forfetare aferente cheltuielilor efectuate de deputați și senatori în circumscripțiile electorale¹² conțin o descriere detaliată a cheltuielilor cărora le este destinată suma forfetară: salariile personalului angajat, indemnizațiile colaboratorilor, diurna de deplasare, cazare și transport în circumscripțiile electorale pentru personalul angajat și colaboratori, cheltuieli privind chiria, întreținerea și gospodărirea spațiului în care este organizat biroul parlamentar, mobilier, obiecte de inventar de mică valoare sau de scurtă durată, consumabile, abonamente de presă, multiplicarea documentelor, anunțuri în mass-media.

¹⁰ Art 2. din Normele privind modul de utilizare și justificare a sumei forfetare aferente cheltuielilor efectuate de deputați și senatori în circumscripțiile electorale, aprobate de Birourile Permanente ale Camerei Deputaților și Senatului, publicate în M.O. 498/08.06.2006, menționează că fondul pentru plata sumelor forfetare lunare „reprezintă o indemnizație și jumătate brută a deputaților și senatorilor, pe perioada unui an, *inclusiv perioada vacanțelor parlamentare*”.

¹¹ Legea nr. 96/2006 mai precizează și faptul că deputații și senatorii pot primi cetățeni în audiență și în alte circumscripții electorale decât cea în care au fost aleși, în birourile parlamentare existente, la solicitarea titularilor acestora, sau în alte spații publice corespunzătoare.

¹² Normele privind modul de utilizare și justificare a sumei forfetare aferente cheltuielilor efectuate de deputați și senatori în circumscripțiile electorale”, aprobate de Birourile Permanente ale Camerei Deputaților și Senatului, publicate în M.O. 498/08.06.2006.

Practic, aceste informații conținute în reglementările cu privire la cheltuielile aferente birourilor parlamentare din circumscripție sunt singura sursă de informare în ceea ce privește imaginea legiuitorului în domeniul definiției setului de activități (și atribuții corespunzătoare) pe care se presupune că parlamentarul le desfășoară în teritoriu prin intermediul biroului parlamentar.

În acest context, trebuie subliniată foarte clar lipsa prevederilor referitoare la desfășurarea activității parlamentare la nivelul circumscripțiilor din ambele regulamente parlamentare, atât cel al Camerei Deputaților cât și cel al Senatului, cu toate că acest domeniu reprezintă o latură deosebit de importantă a exercitării mandatului reprezentativ cu care au fost investiți aleșii de către cetățeni. Astfel, doar din Regulamentului Senatului pot fi obținute doar câteva detalii referitoare la personalul biroului parlamentar, prin precizările de la art. 189 aliniatul (1):

„Pentru exercitarea mandatului de senator, în circumscripțiile electorale se organizează, pentru fiecare senator, câte un birou senatorial, având ca personal încadrat un șef de birou senatorial, un secretar și un șofer, personal care face parte din aparatul Senatului”.

În ciuda acestor lacune legislative importante, Legea nr. 96/2006 precizează și subliniază la art. 11 faptul că

„Deputații și senatorii trebuie să dea dovadă de transparență în activitatea parlamentară.”

Cu toate acestea, aceeași lege nu oferă și instrumentele necesare pentru a asigura realizarea unui control eficient asupra activității parlamentarilor, mai ales la nivelul circumscripțiilor în care au fost aleși.

I. 5. Rata de participare a parlamentarilor în cadrul monitorizării

Trebuie făcută o serie de precizări cu privire la parlamentarii despre care acest raport conține foarte puține informații. Există, în principal, două motive pentru această situație: fie refuzul parlamentarilor selectați în eșantionul de monitorizare de a colabora cu monitorii locali și de a le furniza datele solicitate, fie imposibilitatea contactării lor de către monitorii locali (din cauza absenței lor de la biroul parlamentar sau a unei prezențe extrem de scăzute).

În 8 din cele 12 circumscripții monitorizate au existat cazuri în care a fost imposibilă contactarea parlamentarilor și birourilor acestora în vederea colectării datelor necesare. În total, au fost 18 parlamentari care fie au refuzat implicarea în proiect, fie nu au furnizat informațiile solicitate de monitorii locali. Cel mai mare număr de refuzuri a fost înregistrat în Satu Mare unde monitorul local nu a putut monitoriza 5 din cei 7 parlamentari selectați. Circumscripțiile în care nu au existat dificultăți au fost: Bihor, Brașov, Covasna și Dâmbovița.

În Alba, Emilian Cuteanu, deputat PSD, într-o discuție directă cu monitorul local, a refuzat orice colaborare în cadrul proiectului iar acest lucru a fost transmis și angajaților birourilor parlamentare ai domniei sale și ai senatorului PSD Liliana Tomoioagă care au refuzat ulterior orice colaborare. Motivația exprimată de parlamentar a fost: „*Monitorizați puterea, nu opoziția!*”. În plus, Tiberiu Bărbulețiu, deputat PNL, euro-observator și ulterior euro-parlamentar, nu a putut fi contactat deoarece este plecat permanent la București sau Bruxelles, în toată perioada monitorizată fiind prezent în Alba-Iulia doar cu ocazia manifestărilor Zilei Naționale a Unirii.

În Arad, au existat tot trei parlamentari cu care colaborarea a fost practic imposibilă. Deputatul independent Bogdan Cantaragiu nu are birou parlamentar în circumscripție¹³ iar deputații Mihăiță Calimente și Titu Gheorghiof au refuzat de la bun început orice colaborare în cadrul proiectului. Cu toate acestea, trebuie precizat faptul că, la sfârșitul perioadei de monitorizare, deputatul Mihăiță Calimente a predat monitorului local fișele de monitorizare.

Doi parlamentari reprezentanți ai circumscripției Brăila și incluși în grila de monitorizare a proiectului nu au putut fi contactați în decursul perioadei octombrie - decembrie 2006 deoarece nu au venit deloc în teritoriu, conform datelor furnizate de monitorul local. Pe de o parte, este cazul deputatului independent Gabriel Sandu care nu are deloc activitate în teritoriu încă de la începutul mandatului¹⁴, iar, pe de altă parte, este cazul deputatei PRM Daniela Buruiană Aprodu.

¹³ Șeful de cabinet al deputatului consideră, conform raportului de monitorizare pus la dispoziția IPP de monitorul local, că site-ul de care dispune deputatul Bogdan Cantaragiu ar putea fi considerat un fel de cabinet parlamentar virtual, prin intermediul căruia cetățenii se pot informa cu privire la activitatea deputatului.

¹⁴ Conform monitorului local, din discuțiile avute cu o secretară de la sediul PNL, se pare că deputatul Gabriel Sandu nu a venit niciodată de la alegeri în circumscripție și că, în acest moment, această activitate nu este de interes pentru domnia sa.

În Cluj a existat un singur parlamentar despre care nu au putut fi furnizate date de către monitorul local, și anume deputatul independent Mircea Giurgiu. Monitorul local și-a asumat vina de a nu fi reușit să îl contacteze pe deputat, explicând faptul că eroarea a fost generată de faptul că la adresa cabinetului parlamentar nu apărea nici un însemn care să marcheze existența biroului. După încheierea perioadei de monitorizare a fost însă descoperită eroarea și toate verificările ulterioare au demonstrat respectarea de către cabinet a programului afișat.

În mod similar, în Iași, doar un singur parlamentar nu a putut fi monitorizat, și anume deputatul PSD Valer Dorneanu care nu a completat fișele de monitorizare, neputând fi contactat nici pentru solicitarea interviului ce făcea parte din metodologia de monitorizare.

În Prahova, deputații Oana Manolescu și Nicolae Păun, reprezentanți ai minorităților naționale, nu au birouri parlamentare în circumscripție și, din informațiile colectate de monitorul local, nu desfășoară nici un fel de activitate în circumscripție. În plus, pentru a exemplifica dificultățile întâmpinate în decursul monitorizării, poate fi amintit și cazul deputatei PD, Roberta Alma Anastase, în care a existat o disfuncționalitate privind ridicarea fișelor de monitorizare, disfuncționalitate care s-a datorat, pe de o parte programului încărcat al deputatei care este și euro-parlamentar și, pe de altă parte, personalului biroului parlamentar din Ploiești care „ezită să-și asume răspunderea până nu se primește OK-ul de la București” [de la doamna deputat Roberta Anastase] (conform celor declarate de monitorul local).

Colectarea datelor privind activitatea parlamentarilor din circumscripția Satu Mare a ridicat cele mai multe probleme deoarece doar doi parlamentari din cei 7 incluși în grila de monitorizare au acceptat colaborarea cu monitorul local. În rest, Ioan Mircea Pașcu (europarlamentar), deputat PSD, nu a putut fi contactat în perioada monitorizată, Mihaela Adriana Rusu, deputat PSD, nu a putut fi contactată decât telefonic, Erdei-Dolóczki István, deputat UDMR, Károly-Ferenc Szabó, senator UDMR, și Attila Varga, deputat UDMR, nu au dorit să fie implicați în proiect. În plus, deputatul UDMR, Erdei-Dolóczki István, consideră că acest proiect va contribui la denigrarea parlamentarilor, acreditând în rândul cetățenilor ideea că nu este nevoie de Parlament.

În circumscripția Timiș, colaborarea cu senatorul PNL Adrian Cioroianu a fost, conform raportului monitorului local, inexistentă. Nu s-a reușit contactarea directă senatorului sau a personalului acestuia pentru a colecta cele trei fișe de monitorizare trimise biroului parlamentar.

În concluzie, deși majoritatea parlamentarilor incluși în eșantionul de monitorizare a fost destul de deschisă colaborării în cadrul proiectului, considerăm că este necesar să existe o mult mai mare transparență din partea aleșilor în relația cu cetățenii și cu societatea civilă, în ceea ce privește oferirea de informații legate de activitatea desfășurată în calitatea lor de parlamentari.

II. Activitatea parlamentarilor în teritoriu

II. 1. Cum muncesc parlamentarii?

Colectarea datelor cu privire la birourile parlamentare din cele 12 circumscripții monitorizate a utilizat următoarele tipuri de informații: numărul de angajați ai fiecărui birou parlamentar, vizibilitatea afișării și corectitudinea datelor privind locația și programul de funcționare al biroului parlamentar, dotările biroului parlamentar (în baza propriilor declarații). De asemenea, informațiile privind aceste aspecte au fost analizate în legătură directă cu cadrul normativ ce face referire la obligațiile autorităților locale în sprijinirea organizării și funcționării birourilor parlamentare ale deputaților și senatorilor.

II. 1. a. Birouri parlamentare în teritoriu: locație

Birourile parlamentare din majoritatea circumscripțiilor monitorizate sunt amplasate în *sediile partidelor politice* din care fac parte senatorii și deputații. Astfel, în județele Alba și Prahova, toate birourile parlamentare despre care monitorii locali au oferit date sunt localizate în sedii de partid, în timp ce în județele Arad, Brașov, Brăila, Cluj, Covasna, Dâmbovița, Satu-Mare și Timiș, doar o parte din aceste birouri se găsesc în sediul partidului. De exemplu, deputatul PSD de Alba, Emilian Cutean nu are un sediu propriu-zis pentru biroul parlamentar, acesta suprapunându-se, conform celor susținute de domnia sa, cu sediul local de partid.

Plata chiriei pentru birourile parlamentare amplasate în sediile partidelor politice se efectuează, în cazul circumscripțiilor Alba, Cluj, Covasna și Prahova, către partidele în sediile cărora sunt localizate, conform declarațiilor parlamentarilor monitorizați. În restul județelor în care există birouri parlamentare în sedii de partid, monitorii locali nu au primit informațiile necesare cu privire la acest aspect. Ar putea fi însă menționat cazul deputatului PSD de Dâmbovița, Victor Sanda, care are birouri parlamentare în diverse localități din județ în incinta sediilor de partid, pentru care nu plătește nici chirie și nici utilități, fără a extinde această observație la nivelul tuturor parlamentarilor despre care nu avem date.

Situația acestor birouri parlamentare poate fi considerată problematică din punctul de vedere al modului în care sunt suportate cheltuielile privind plata chiriei și a utilităților în comun de către parlamentar și de către partid. Pot fi ridicate semne de întrebare privind existența unei separări clare a cheltuielilor biroului parlamentar de cele aferente sediului de partid dar și în ceea ce privește transparența cheltuielilor implicate.

Situația este cu atât mai complicată cu cât există cazuri în care birourile parlamentare nu sunt individuale, ci sunt împărțite cu alți parlamentari, ceea ce face și mai dificilă defalcarea cheltuielilor din banii primiți din bugetul Camerei pentru plata chiriei și utilităților pentru respectivele birouri. Un exemplu ar fi parlamentarii PNL de Cluj, Norica Nicolai senator, și Horea Uiorean, deputat, care, în fișa de observație au declarat că au cabinete parlamentare individuale, observațiile monitorului local au contrazis

declarațiile acestora. Sau, ar mai fi exemplul parlamentarilor de Dâmbovița, senatorul D.A., Ion Dumitrescu și deputatul independent Florin Popescu, care împart același birou parlamentar.

Singurul raport local care conține precizări explicite cu privire la existența unei separații clare a biroului parlamentar de sediul partidului în care acesta este amplasat este cel provenit din circumscripția Arad, menționându-se și faptul că se plătește partidelor care le-au pus la dispoziție aceste sedii o cotă parte din chirie și din cheltuieli, proporțional cu mărimea spațiului ocupat de aceste birouri.

O altă observație interesantă cu privire la consecințele amplasării birourilor parlamentare în sediile de partid este generată de cazul fostului deputat PNL de Brăila, Gabriel Sandu, care în luna decembrie a fost nevoit să își mute biroul ce, susține domnia sa, până în acel moment s-a aflat la sediul PNL Brăila, deoarece a susținut gruparea „platformistă”.

Pe locul al doilea în seria locațiilor birourilor parlamentare se află sediile *prefecturilor*, urmate de cele ale *primăriilor*. De exemplu, în județul Dâmbovița marea majoritate a birourilor parlamentare se află în sediul Prefecturii iar în Brăila și în Timiș o parte din birourile parlamentare incluse în monitorizare sunt localizate tot în Prefectură. Birourile celor doi senatori de Brăila a căror activitate a fost monitorizată, și anume Dan Sabău (PNL) și Aurel Gabriel Simionescu (PSD), sunt situate în spațiul Prefecturii Brăila, însă cei doi parlamentari nu plătesc chirie dar suportă contravaloarea cheltuielilor administrative. Parlamentarii de Dâmbovița ale căror birouri parlamentare sunt amplasate tot în sediul Prefecturii, și anume deputatul Gheorghe Albu (PD), deputatul Sergiu Andon (PC), senatorul Ion Dumitrescu (D.A.), senatorul Traian Novolan (PSD) și deputatul Victor Sanda (PSD), nu plătesc chirie pentru aceste sedii, ci doar utilități. În cazul circumscripției Timiș, doar 2 din cei 7 parlamentari monitorizați au sediile birourilor parlamentare în cadrul clădirii Prefecturii, și anume senatorul PNL Adrian Mihai Cioroianu și senatorul PRM Valentin Dinescu. Nu există date cu privire la plata chiriei pentru cele două sedii de birou parlamentar.

În Bihor, în schimb, toate birourile parlamentare își au sediul în Primăria Municipiului Oradea. Chiria aferentă fiecărui birou din această circumscripție variază între 70 lei RON (cazul biroului parlamentar al deputatului PC, Eduard-Raul Hellvig) și 180 lei RON (cazul biroului parlamentar al deputatului PRM, Paul Magheru). Acesta este un exemplu care dovedește faptul că birourile parlamentare pot fi amplasate exclusiv în sedii ale administrației publice locale și nu în sedii de partid, iar acest model ar trebui urmat și în alte județe.

Tot în această categorie, a birourilor amplasate în sedii puse la dispoziție de administrația locală, poate fi inclusă și circumscripția Satu-Mare, unde 3 dintre parlamentarii monitorizați, și anume senatorul PSD Sever Șter, deputatul PSD Ioan Mircea Pașcu și senatorul UDMR Károly-Ferenc Szabó, au birourile parlamentare situate în Palatul Administrativ.

La cealaltă extremă este cazul deputatului PSD de Dâmbovița, Ion Dumitru al cărui birou parlamentar se află în incinta unei firme cu care are contract de comodat și pentru care nu plătește chirie sau utilități. Motivația oferită de parlamentar pentru justificarea acestei situații este faptul că a solicitat spațiu în incinta Prefecturii dar nu i s-a oferit. Cu toate acestea, trebuie subliniat faptul că în Fișa de monitorizare nu este trecută această locație ca fiind sediul biroului parlamentar.

Problema locației birourilor parlamentare este cu atât mai complicată cu cât există numeroase cazuri în majoritatea circumscripțiilor monitorizate în care parlamentarii declară că au mai multe birouri parlamentare în diverse localități ale județului, atât în zone urbane cât și rurale. De exemplu, în județele Arad, Cluj, Covasna, Dâmbovița și Iași, majoritatea parlamentarilor monitorizați au mai mult de un birou parlamentar. Recordul este deținut de deputatul PSD de Dâmbovița, Ioan Stan, care a declarat că și-a organizat nu mai puțin de 10 birouri parlamentare în întreaga circumscripție. El este urmat de deputatul PC de Alba, Nicolae Popa, care deține 9 birouri parlamentare în întreg județul, conform datelor furnizate de monitorul local.

Media este de circa 2-3 birouri parlamentare deținute de un senator sau un deputat la nivelul tuturor circumscripțiilor monitorizate, însă există cazuri destul de frecvente când numărul birourilor crește la 4 sau 5. Dacă în Arad sau în Bihor există doar câte 2 deputați care au câte trei birouri parlamentare, iar în Brașov și în Prahova doar câte un singur parlamentar deține 2 birouri în întreaga circumscripție, există județe unde majoritatea senatorilor și deputaților monitorizați au mai mult de un birou parlamentar. Astfel, în Cluj, din cei 7 parlamentari monitorizați, doar deputatul PSD Vasile Pușcaș are un singur birou parlamentar iar, în Covasna, deputatul UDMR Sándor A. Tamás este singurul care deține un birou parlamentar. În aceeași situație se află circumscripția Dâmbovița unde, din nou, deputatul PSD Victor Sanda este singurul care nu are decât un birou parlamentar, din toți aleșii monitorizați.

În ceea ce privește locația acestor birouri parlamentare „suplimentare”, ea variază destul de mult chiar în cazul aceluiași parlamentar între sedii ale filialelor locale ale partidului din care acesta face parte și locații puse la dispoziție de autoritățile locale. De exemplu, în circumscripția Arad, sediile birourilor parlamentarilor PSD, Vasile Dănuț Ungureanu și Gheorghe Chiper se află în orașele Chișineu Criș, Pâncota și Sântana. Două dintre aceste birouri se află într-un spațiu pus la dispoziție de partid. Tot în Arad, senatorul Nicolae Iotcu își desfășoară activitatea și în birourile parlamentare din orașul Lipova și comunele Apateu, Păuliș și Craiva, în spații puse la dispoziție de primăriile locale, iar deputatul PD Constantin Igaș are activitate în teritoriu în birourile parlamentare din orașele Lipova, Pecica și comuna Bocsig, în spații asigurate de primăriile locale. În județul Covasna, există birouri parlamentare atât în reședința de județ, Sfântu Gheorghe, precum și în celelalte 3 orașe din județ, respectiv, Covasna, Baraolt, Întorsura Buzăului. În județ sunt 6 parlamentari și 11 birouri parlamentare. O parte din parlamentari au birouri atât în reședința de județ cât și în alte orașe, cum este cazul deputatului PD Petre Străchinaru, senatorului UDMR Puskás Valentin Zoltán, deputatului UDMR Antal Árpád și deputatului UDMR Márton Árpád. Toate birourile sunt

individuale iar, în ceea ce privește locația lor, o parte funcționează în incinta primăriilor, cum e cazul celor din Târgu Secuiesc și câteva din Sfântu Gheorghe, iar o altă parte în locații cum ar fi Casa de Cultură, Biblioteca, sedii de partid sau spații cu alte destinații. În general, pentru birouri se plătește chirie lunară.

În concluzie, s-a constatat că există în principal două tipuri de locații ale birourilor parlamentare: în sedii de partid și sedii ale administrației publice locale. În majoritatea cazurilor, informațiile privind plata chiriilor și a utilităților nu au fost oferite cu suficientă transparență monitorilor locali. Din acest punct de vedere, cele mai mari probleme le ridică birourile parlamentare aflate în sedii de partid deoarece, în numeroase cazuri, , există neclarități în legătură cu împărțirea cheltuielilor administrative între partid și birou. Mai mult, existența unui număr semnificativ de parlamentari care susțin că au 5 până la 10 birouri parlamentare în județul reprezentat a generat serioase semne de întrebare privind modalitatea de cheltuire a sumei forfetare destinate biroului parlamentar pentru plata chiriilor: în ce măsură este posibil să fie plătite în mod eficient sumele necesare întreținerii a 5 până la 10 birouri din aceeași sumă forfetară cu care un alt parlamentar și-a amenajat un singur birou și deplânge fondurile insuficiente chiar și pentru acesta?

II. 1. b. Birouri parlamentare în teritoriu: dotări

Dotările birourilor parlamentare sunt asigurate de către Parlamentul României, parlamentarii având posibilitatea de a achiziționa din suma primită lunar (suma forfetară) pentru organizarea și desfășurarea activității birourilor parlamentare din circumscripțiile electorale doar consumabile sau obiecte de inventar de mică valoare. Astfel, birourile sunt dotate cu: obiecte de mobilier, calculatoare, copiatoare, faxuri, imprimante, mașini de scris, telefoane fixe, telefoane mobile și dispun de autoturisme. Conform fișelor de monitorizare completate de către birourile parlamentare, există în dotări și aparate electrocasnice (frigider, radiocasetofon, televizor).

În toate circumscripțiile monitorizate, concluziile monitorilor locali au fost că birourile parlamentare nu beneficiază de obiecte sau echipamente costisitoare, existând numai dotări necesare desfășurării activităților curente, informațiile oferite limitându-se la acest gen de aprecieri.

Deoarece dotările sunt asigurate de Parlamentul României pentru organizarea și desfășurarea activităților birourilor parlamentare, chestiunea coabitării dintre sediul de birou de partid și sediul de birou parlamentar ridică întrebări cu privire la modalitățile de cheltuire a resurselor publice, chiar și la nivelul dotărilor utilizate de birourile parlamentare.

De exemplu, în Alba, s-a constatat că senatorul PD, Alexandru Pereș și deputatul PD, Ștefan Bardan dețin dotări foarte bune, dar folosite separat de partid, iar deputatul PC, Nicolae Popa și deputatul PRM, Cristian Valeriu Buzea au în folosință dotări corespunzătoare dar folosite în comun cu

partidul¹⁵. Însă, inexistența unor birouri separate de sediile locale de partid în cazul parlamentarilor Tiberiu Bărbulețiu, deputat PNL, Liliana Tomoioagă, senator PSD și Emilian Cutean, deputat PSD, ridică întrebări asupra destinației dotărilor birourilor parlamentare cu fonduri din bugetul public.

În ceea ce privește autoturismele utilizate de parlamentari în circumscripții, la Arad, s-a menționat în plus că toți parlamentarii cu care s-a comunicat beneficiază de un autoturism destinat și folosit special pentru activitatea biroului iar deplasările în zona acestor birouri în zilele când parlamentarii aveau activitate în Parlament au permis constatarea faptului că respectivele autoturisme se aflau la sediul biroului pentru a fi folosite de angajați. În Alba, deputatul PSD Emilian Cutean nu folosește mașina de serviciu în teritoriu, aceasta fiind la dispoziția biroului parlamentar iar senatorul PSD, Liliana Tomoioagă folosește mașina de serviciu în teritoriu.

În concluzie, s-a observat că dotările birourilor parlamentare corespund desfășurării activității acestora în bune condiții, fără a atrage atenția printr-o valoare nejustificat de mare.

II. 1. c. Birouri parlamentare în teritoriu: angajați și program de lucru

În ceea ce privește *numărul de angajați*, birourile parlamentare monitorizate beneficiază în medie de 3 angajați/birou, în aproape toate circumscripțiile monitorizate. De exemplu, în Alba, variază între 2 angajați (cazul deputatului PD Ștefan Bardan) și 4 angajați (cazul deputatului PC Nicolae Popa) sau, în Arad, unde numărul de angajați acesta variază tot între 2 (cazurile parlamentarilor PD, respectiv PSD, Constantin Igaș și Vasile Ungureanu) și 4 (cazul deputatului PNL Mihăiță Calimente).

La extreme se află parlamentarii care au un singur angajat, de exemplu cazul deputatul PSD de Bihor Claudiu Adrian Pop și al deputatului PSD de Brăila George Alin Teodorescu. Parlamentarul cu cei mai mulți angajați este deputatul PSD de Timiș Petru Andea, domnia sa declarând că are 10 angajați la biroul parlamentar, ceea ce înseamnă aproximativ de trei ori mai mulți angajați decât media înregistrată pentru fiecare birou parlamentar din cele 12 circumscripții electorale în care s-a desfășurat proiectul.

Angajații birourilor parlamentare au, în general, responsabilități referitoare la: redactare de materiale, consultanță juridică și de elaborare de proiecte de lege, organizare activități sociale și de cultură, relații cu publicul, asistență în domeniul agricol și redactarea de întrebări și interpelări, inițiative legislative, monitorizarea presei.

În plus, în cazul Covasnei, monitorul local a precizat că, în general, angajații birourilor fac raportări săptămânale parlamentarilor, despre cele întâmplate în timpul săptămânii în circumscripția electorală, pentru ca, atât timp cât

¹⁵ Așa cum prezentam și anterior, sediile birourilor parlamentare sunt amplasate în sedii de partid

parlamentarul este în București, să fie informat de tot ceea ce se întâmplă în județ.

Angajații îndeplinesc diferite funcții cum ar fi cele de coordonatori birou, referenți, secretare, consilieri, etc.

Unele birouri parlamentare au și șoferi angajați, însă acest aspect a fost menționat doar în două cazuri de către monitorii locali, ceea ce nu permite oferirea unei imagini de ansamblu la nivelul tuturor celor 12 circumscripții. De exemplu, în Bihor, deși birourile parlamentare au în dotare autoturisme, doar 3 parlamentari au încadrați și conducători auto, anume, senatorul PRM Verginia Vedinaș, deputatul PRM Paul Magheru și senatorul PD Radu Țîrle, iar în Covasna tot doar 3 din șase parlamentari au angajați șoferi.

Afișarea programului și, mai ales, *respectarea acestuia*, se realizează cu deficiențe, în cea mai mare parte a circumscripțiilor monitorizate. Dacă programul este afișat totuși relativ frecvent, nerespectarea acestuia atât de către angajații biroului cât, mai ales, de către parlamentarii înșiși a fost observată de majoritatea monitorilor. În verificarea acestor date, controalele periodice neanunțate ale monitorilor au avut un rol deosebit de important.

Județele în care s-a raportat cel mai des faptul că programul birourilor parlamentare este respectat, mai ales de către angajați, sunt Alba, Arad¹⁶, Brașov, Bihor, Cluj, Satu Mare și Prahova, în cazul Covasnei rezultatele monitorizării arătând doar o respectare parțială a acestuia.

Absențele parlamentarilor de la birou în timpul programului de audiențe au fost motivate de cele mai multe ori prin deplasările în județ sau în țară în scopul participării la diverse evenimente. Lipsa angajaților a fost explicată cel mai des prin prezența acestora pe teren cu diferite sarcini sau, pur și simplu, deoarece se apropiau sărbătorile de iarnă (2006). Trebuie totuși precizat că angajații au și atribuții privind menținerea relațiilor cu instituțiile și comunicarea cu acestea. De foarte multe ori, angajații sunt însărcinați și cu desfășurarea de activități pe teren în cadrul diverselor instituții din plan local sau participă la evenimente la care parlamentarul nu poate să se prezinte, cum ar fi ședințele consiliilor locale din circumscripție¹⁷. Cel mai adesea, angajații sunt prezenți la birouri în zilele de vineri și sâmbătă, atunci când și parlamentarii se găsesc în circumscripție.

În ceea ce privește respectarea programului de către angajați, pentru a explica lipsa acestora mai poate fi pusă și problema numărului mare de birouri parlamentare deținute de unii parlamentari, o situație întâlnită în mai multe circumscripții monitorizate. În acest caz, este dificil de imaginat cum este posibil ca un parlamentar cu birouri aflate în diverse locații pe întreg cuprinsul circumscripției, poate să își desfășoare activitatea în mod eficient cu un număr extrem de mic de angajați.

¹⁶ Monitorul local a subliniat în special faptul că birourile parlamentarilor PD și PSD au stabilite programe clare de activitate care sunt respectate, lucru constatat cu prilejul unor deplasări la sediile lor, fără ca vizitele respective să fie anunțate.

¹⁷ Acest exemplu a fost oferit de monitorul circumscripției Covasna.

Un caz special îl reprezintă birourile parlamentare care sunt amplasate în sediile de partid deoarece o parte din acestea folosesc angajații partidului. Pe de o parte, în mod paradoxal, aceasta poate conduce la o mai bună funcționare a biroului, în sensul respectării implicite a programului, însă, pe de altă parte, există riscul ca solicitările cetățenilor să nu poată fi rezolvate corespunzător de un personal care are și alte atribuții de serviciu. În plus, trebuie avut în vedere și modul în care aceste persoane sunt salarizate, având în vedere faptul că parlamentarii primesc bani pentru plata angajaților biroului parlamentar. Un exemplu din circumscripția Brașov ar fi biroul deputatului Ion Gonțea al cărui birou se află în sediul Partidului Democrat, însă nu este semnalizată sub nici o formă amplasarea sa în respectiva locație, iar pentru a intra în contact cu o persoană a biroului trebuie contactat secretariatul partidului. Un alt exemplu este biroul deputatului PSD de Timiș, Ovidiu Brânzan, în cazul căruia monitorul local a precizat faptul că personalul din birou, pe lângă faptul că este în număr redus, trebuie căutat în sediul de partid, neputând fi găsit în biroul parlamentar propriu-zis.

În ceea ce privește comportamentul angajaților față de cetățeni, au existat monitori din mai multe județe care au menționat că angajații sunt, în general, politicoși și respectuoși cu cetățenii care vin birourile parlamentare, fiind binevoitori cu aceștia.

În concluzie, există deficiențe vizibile în marea majoritate a cazurilor privind respectarea programului birourilor parlamentare atât de către angajații acestora, cât mai ales de către parlamentari. Este regretabil faptul că, în general, angajații birourilor sunt cei care se ocupă de problemele cetățenilor, un număr semnificativ de parlamentari nerespectând programul de audiențe de la sfârșitul fiecărei săptămâni. Cu toate acestea, există în fiecare județ și excepții pozitive de la această practică.

II. 2. Cum cred parlamentarii că muncesc?

Pentru a analiza în detaliu activitatea parlamentarilor la nivelul circumscripțiilor și pentru măsurarea performanței aleșilor, au fost utilizați următorii indicatori: numărul de solicitări adresate birourilor parlamentare; numărul de răspunsuri adresate cetățenilor; numărul și tipul de întâlniri realizate de parlamentari cu autoritățile locale pentru buna cunoaștere a nevoilor de la nivel local. Un alt set de indicatori a avut în vedere atât tipul de evenimente organizate chiar de către birourile parlamentare cât și tipul de evenimente la care deputații/senatorii au fost prezenți în cele 3 luni de monitorizare în circumscripția reprezentată.

II. 2. a. Solicitări adresate birourilor parlamentare

	Numărul de solicitări primite ¹⁸				Numărul de răspunsuri oferite ¹⁹			
	Total	Telefon	E-mail/ Scrisoare	Vizite la biroul parlamentar	Total	Telefon	E-mail/ Scrisoare	Vizite la biroul parlamentar
Alba	519	213	55	251	363	134	68	161
Arad	453	75	190	188	432	73	211	148
Bihor	988	214	78	696	955	207	76	672
Brașov	433	145	124	164	388	144	109	161
Brăila	339	33	64	313	318	20	40	258
Cluj	534	184	130	220	425	122	109	194
Covasna	651	256	119	276	558	242	78	238
Dâmbovița	674	225	90	359	528	172	80	276
Iași	806	221	135	450	763	214	135	414
Prahova	522	95	105	322	457	80	90	287
Satu Mare ²⁰	96	21	1	74	96	-	-	-
Timiș	356	81	35	240	333	79	20	234

După cum se poate observa și în tabelul alăturat, o primă observație care poate fi făcută se referă la numărul mare de solicitări primite de birourile parlamentare în decursul a doar trei luni de monitorizare, conform datelor puse la dispoziție chiar de către aceste birouri. Având în vedere faptul că programul birourilor parlamentare este respectat cu o frecvență mai curând redusă într-un număr considerabil de cazuri din circumscripțiile monitorizate, însăși semnalizarea locației acestor birouri fiind adesea deficitară, aceste cifre

¹⁸ Aceste informații au fost oferite de către birourile parlamentare, iar veridicitatea lor a putut fi verificată doar în cazurile în care birourile parlamentare dețin o evidență clară a acestor solicitări, prin intermediul registrelor de intrări și ieșiri.

¹⁹ Idem.

²⁰ În această circumscripție au fost primite date doar de la doi parlamentari: Ovidiu Silaghi, deputat PNL, și Sever Șter, senator PSD.

pot fi considerate mult prea mari. În acest context, numărul cetățenilor care apelează la aceste birouri pare destul de ridicat, însă nu avem la dispoziție date privind modul satisfăcător/nesatisfăcător în care se desfășoară audiențele sau sunt rezolvate solicitările cetățenilor.

În plus, rata de răspunsurilor oferite este și ea extrem de ridicată, mai ales dacă se are în vedere faptul că tipul de solicitări primite de birourile parlamentare se situează cel mai adesea în afara competenței respectivelor birouri, după cum declară chiar parlamentarii și angajații birourilor care au fost monitorizate. Într-adevăr, procentele declarate de birourile parlamentare nu reprezintă gradul în care cererile cetățenilor au fost efectiv soluționate, tipul de răspuns oferit cetățeanului la solicitări de natură juridică sau socială constând de cele mai multe ori în oferirea unor noi informații de contact ale persoanelor/instituțiilor cu abilității în domeniu. În plan concret, în urma primirii sesizărilor de la cetățeni, parlamentarii fac anumite demersuri, în unele cazuri încearcă să rezolve concret problema ridicată, intervenind de multe ori personal în rezolvarea acesteia.

Însă, chiar și așa, rata de răspunsuri nu poate fi considerată realistă, în unele cazuri. Cu atât mai mult cu cât au fost deja subliniate deficiențe în funcționarea multor birouri parlamentare. De exemplu, există cazuri în care s-a declarat ca biroul parlamentar a răspuns unui număr de 369 de solicitări, cum ar fi cazul deputatului PD de Iași Petru Movilă. Mai mult, există birouri parlamentare care au raportat o rată de răspuns de 100%, cum ar fi cel al deputatului PSD de Brăila, Mihai Tudose.

	Alba	Arad	Bihor	Brașov	Brăila	Cluj	Covasna	Dâmbovița	Iași	Prahova	Satu Mare ²¹	Timiș
Rata răspunsurilor oferite (procente)	75.7	95.5	96.7	89.6	79.6	79.5	85.7	78.3	94.6	87.54	100	93.5

Solicitările cetățenilor sunt extrem de variate, de la chestiuni de natură juridică (retrocedarea de bunuri mobile și imobile, reclamarea diverselor acte de injustiție din partea autorităților publice locale, probleme funciare, despăgubiri, etc.), la aspecte de natură socială și economică (nivelul scăzut de trai, salarii, ajutoare sociale, recalcularea pensiilor) sau chiar conflicte inter-familiale. După cum au declarat parlamentarii de Covasna, există o categorie de cetățeni care se adresează parlamentarului în speranța că acesta va rezolva dificultățile sale financiare, cum ar fi restanța sa la întreținere, greutăți în întreținerea copilului sau greutăți financiare cauzate de pensiile foarte mici. De asemenea, vin și persoane cu solicitări legate de propria familie, de conflicte între familii din cauza unor moșteniri sau cu solicitări legate de fondul locativ. O altă categorie de persoane apelează la parlamentar după ce a

²¹ În această circumscripție au fost primite date doar de la doi parlamentari.

apelat în prealabil la toate instituțiile publice competente din județ și, nereușind să-și rezolve problema, speră într-o rezolvare rapidă a acesteia cu ajutorul parlamentarului.

Trebuie precizat că solicitările cărora parlamentarii le pot da curs într-o manieră cu adevărat eficientă trebuie să se poată încadra, în cele din urmă, într-o formă compatibilă cu prerogativele pe care aceștia le exercită în cadrul activităților parlamentare. După cum am mai precizat, art. 35 din Legea nr. 96/2006 subliniază prerogativele mandatului parlamentar:

Principalele drepturi politice ale deputaților și senatorilor, precum și obligațiile corelative acestora sunt următoarele: a) dreptul la inițiativă legislativă; b) dreptul de a iniția și susține moțiuni simple sau de cenzură; c) dreptul de a iniția și susține hotărâri ale Camerei, în orice problemă de competența acesteia; [...] d) dreptul de a face declarații politice, de a pune întrebări, de a face interpelări și alte asemenea intervenții; [...] i) dreptul de control parlamentar sub toate formele de exercitare a acestuia, în reglementarea prevăzută de lege și regulamentele parlamentare [...].

În consecință, activitatea parlamentară din teritoriu vizează o serie de activități de informare cu privire la acele probleme ale cetățenilor și/sau ale comunității (orașului, județului, regiunii) care să poată fi concretizate ulterior sub forma unei inițiative legislative, a unei întrebări sau a unei interpelări. Astfel, tematica solicitărilor trebuie să se poată încadra în aceste mijloace specifice de acțiune ale unui senator sau deputat. În plus, parlamentarul poate răspunde solicitărilor care vizează oferirea de informații cu privire la cadrul legal și funcționarea instituțiilor publice care se încadrează în aria tematică a solicitării.

În acest context, toate birourile parlamentare monitorizate au declarat că numărul cetățenilor care adresează parlamentarului/biroului parlamentar solicitări ce pot fi soluționate la nivel legislativ este aproape inexistent. Două exemple ar putea fi oferite în acest sens, cel al circumscripțiilor Bihor și Brașov. Astfel, deputații de Bihor, Ionela Bruchental-Pop (PD) și Paul Magheru (PRM) au enumerat printre solicitările adresate de cetățeni și aspecte de natură legislativă cu precizarea că acestea sunt extrem de puține. La Brașov, conform declarațiilor parlamentarilor, există însă solicitări ce au fost concretizate de parlamentari în interpelări, poziții politice, inițiative legislative, etc. De exemplu, în problema parcului de ambulanțe din Brașov și Făgăraș sesizată domnului deputat Titus Corlățean, acesta a realizat o serie de interpelări către Ministrul Sănătății. De asemenea, domnului deputat Ion Gonțea i-au fost sesizate aspecte inechitabile în calcularea pensiilor unor cetățeni, acesta declarând că a avut discuții personale cu Ministrul Muncii, solidarității sociale și familiei, Gheorghe Barbu, însă problema nu s-a rezolvat decât parțial pentru că nu există fonduri suficiente.

O categorie interesantă de solicitări, semnalată în circumscripția Covasna, este constituită din cele primite de la persoane care se adresează parlamentarului deoarece intenționează să înceapă o afacere sau să

înființeze un ONG, dar nu dețin informațiile necesare privind reglementările legale sau doresc pur și simplu sfaturi din partea parlamentarului cu privire la demersul lor.

Un element interesant de menționat este cazul circumscripției Brăila unde a fost semnalată existența solicitărilor depuse în comun de grupuri de cetățeni cu privire la portul Brăila, la aeroport, dar și cu privire la o serie de probleme de infrastructură (poduri, podețe din județ), etc. În cazul în care vin din același domeniu multe întrebări sau nelămuriri, unii parlamentari, cum ar fi cazul celor de Covasna, declară că se străduiesc să organizeze o dezbatere publică pe tema respectivă, să ceară explicații unor instituții sau chiar să inițieze un proiect de lege sau modificarea și completarea unui act normativ.

În concluzie, solicitările primite de la cetățeni și răspunsurile oferite acestora reprezintă una din cele mai frecvente modalități de comunicare a parlamentarilor cu cei pe care îi reprezintă. Majoritatea birourilor parlamentare par să aibă o activitate destul de bogată în acest sens. Cu toate acestea, solicitările cetățenilor nu corespund, în cea mai mare parte a cazurilor, cu atribuțiile parlamentarilor, ceea ce conduce la imposibilitatea acestora de a oferi un sprijin real. Este necesară o mai bună informare a cetățenilor cu privire la rolul pe care îl poate juca un parlamentar în rezolvarea dificultăților cu care se confruntă comunitățile locale, pentru a crește eficiența comunicării și colaborării parlamentar - cetățean.

II. 2. b. Comunicare inter-instituțională: autoritate locală și parlamentar

În contextul în care activitatea parlamentarilor se materializează în plan concret prin inițierea de proiecte de lege, întrebări și interpelări adresate altor instituții publice (ministere, agenții publice, etc.) sau reprezentanților acestor instituții, toate acestea pot fi considerate și rezultatul unei bune comunicări inter-instituționale între parlamentar și autoritățile publice locale. Deputatul sau senatorul poate astfel să fie bine informat cu privire la situația reală a circumscripției pe care o reprezintă. De aceea, prin intermediul monitorizării s-a urmărit evaluarea comunicării dintre autoritățile locale și parlamentar prin înregistrarea numărului și scopului întâlnirilor cu autoritățile locale pentru fiecare din lunile monitorizate.

În marea majoritate a circumscripțiilor monitorizate, au avut loc, în medie, aproximativ 4 întâlniri pe lună între parlamentari și autoritățile locale, în perioada octombrie - decembrie 2006. Au existat și cazuri, cum ar fi circumscripțiile Cluj sau Prahova, în care nu poate fi apreciată frecvența contactelor parlamentarilor cu autoritățile locale din lipsa datelor complete oferite monitorilor locali.

În ceea ce privește scopul acestor întâlniri, informațiile oferite de parlamentari și de birourile parlamentare nu au fost prezentate foarte clar în multe dintre cazuri. Conform declarațiilor parlamentarilor din mai multe județe, sursa de informare și factorul care determină contactul cu autoritățile locale sunt discuțiile cu cetățenii și chestiunile sesizate de aceștia.

În general, obiectivele întâlnirilor sunt cât se poate de variate, de la „probleme specifice autorităților administrației publice locale” până la „analize referitoare la infrastructura localităților, materializate prin programe de investiții”, după cum declară parlamentarii circumscripției Brașov. Parlamentarii din Iași sunt foarte preocupați de atragerea de investiții la nivelul circumscripției, de dezvoltarea obiectivelor culturale dar și de dezvoltarea mediului de afaceri ieșean. Se încearcă un dialog constant cu organizații profesionale și sindicale (din învățământ, sănătate, etc.). De asemenea, o prioritate o reprezintă dezvoltarea proiectului SMURD la nivelul Iașului. În Prahova toți parlamentarii au participat la întâlniri cu consilii locale, primării, etc., concentrându-se pe „colectare de fonduri europene pentru dezvoltare”. În cazul Clujului, nu poate fi însă remarcată o mare diversitate a contactelor cu autoritățile locale, toți parlamentarii participând în special la întâlniri cu reprezentanții consiliilor locale și primăriilor, iar întâlnirile având ca principal scop „probleme punctuale ce necesită rezolvare”, conform declarațiilor acestora.

Calitatea comunicării între parlamentari și autoritățile locale poate fi considerată bună, conform datelor obținute de la birourile parlamentare și conform declarațiilor senatorilor și deputaților intervievați de monitorii locali, în cazul circumscripțiilor Alba, Arad, Bihor, Brașov, Covasna și Iași.

Din datele puse la dispoziția IPP, circumscripția în care a fost raportată cea mai bună comunicare între parlamentari și autoritățile locale este Covasna, unde parlamentarii au o foarte strânsă legătură cu autoritățile locale, ceea ce reiese din programul dedicat relațiilor cu acestea. Parlamentarii au lunar o serie de activități în cadrul cărora lucrează cu reprezentanții autorităților locale, participă la dezbateri, ajută la rezolvarea unor nevoi locale. Prin activitățile lor și prin relația cu autoritățile, parlamentarii din județul Covasna acoperă toată aria județului, practic nici o primărie sau consiliu local nerămânând „neacoperite”. Se poate observa o atenție sporită a parlamentarilor față de comunitățile care se află în aria biroului lor. Din fișele de monitorizare reiese că fiecare parlamentar din județ are lunar întâlniri cu reprezentanții ai consiliilor locale și ai primăriilor, în cadrul cărora se discută despre dificultățile curente ale comunităților, despre proiecte, despre modalități de dezvoltare a infrastructurii, despre inițiative locale menite să contribuie la dezvoltarea comunităților. Parlamentarii sunt direct implicați în toate aspectele care sunt de interes pentru comunitate.

În contrast, parlamentarii din circumscripțiile Cluj, Dâmbovița și Timiș au, conform evaluărilor monitorilor locali, o comunicare mai curând sporadică cu autoritățile locale.

Primăriile, consiliile locale și județene sunt acele autorități publice cu care parlamentarii din toate județele monitorizate au cele mai multe contacte și cu care colaborează cel mai frecvent. Instituția Prefectului, reprezentanta Guvernului în teritoriu, se află mai rar pe agenda parlamentarilor. De altfel, în nici unul din județe nu s-a aflat pe primul loc în topul contactelor parlamentarilor cu autoritățile publice. Un exemplu ar fi circumscripția Alba unde nici un parlamentar nu a declarat că ar fi avut întâlniri cu reprezentanții acestei instituții în decursul celor trei luni de monitorizare. În cazul județului

Alba, cele mai frecvente contacte au fost cu Primăria Alba Iulia și Consiliul Județean, parlamentarul care are una din cele mai strânse legături cu autoritățile locale este deputatul PD Ștefan Bardan. Acesta are o activitate susținută în sfera administrației publice locale, fiind membru în comisia parlamentară de profil, și este foarte vizibil în întâlniri în comune, la târguri, zile ale satului, întâlniri cu primari și autorități publice locale.

O relație extrem de strânsă cu instituția primăriei a fost observată în circumscripțiile Arad, Bihor, Brăila, Brașov și Iași.

Există și întâlniri cu alte tipuri de autorități locale, cum ar fi Direcția Sanitar Veterinară sau Direcția Agricolă, mai ales în cazul parlamentarilor care fac parte din comisii parlamentare de profil, fără a exista însă o regulă observabilă clar din acest punct de vedere. Un exemplu este senatorul independent Dan Sabău, ale cărui întâlniri au vizat în principal sectorul sanitar, domnia sa realizând lunar întâlniri cu spitalele, dar și cu Casa de Asigurări de Sănătate Brăila sau Direcția de Sănătate Publică, etc.

Un aspect interesant de menționat este legătura dintre culoarea politică a parlamentarilor, cea a autorităților locale și frecvența întâlnirilor dintre parlamentari și aceste instituții. Astfel, în cazul Clujului, monitorul local a observat că există o tendință a majorității parlamentarilor de a se întâlni cu autoritățile locale unde există reprezentanți de aceeași culoare politică cu parlamentarii respectivi, excepție făcând Vasile Pușcaș, în cazul căruia se observă o bună relaționare cu toți reprezentanții autorităților locale, indiferent de culoarea politică a acestora. Și din discuțiile cu parlamentarii PSD de Arad monitorul local a reținut faptul că, deși din partea lor există suficientă disponibilitate, administrația municipală și cea județeană nu le solicită decât extrem de rar sprijinul în rezolvarea unor probleme ale comunității.

În concluzie, există o comunicare destul de bună a parlamentarilor monitorizați cu autoritățile locale din circumscripția reprezentată, în special cu primăriile și consiliile locale și județene. Cu toate acestea, există județe în care nivelul de comunicare este destul de redus. Scopul acestor întâlniri este în general, de informare a parlamentarilor privind prioritățile și necesitățile comunităților locale.

II.2.c. Evenimente organizate de birourile parlamentare

Prin culegerea de date cu privire la evenimentele organizate de biroul parlamentar s-au avut în vedere în special acele activități unde s-au folosit fonduri ale birourilor parlamentare și/sau spațiul, dotările aferente fiecărui birou. Interesul pentru acest tip de evenimente a fost determinat de necesitatea măsurării gradului în care parlamentarii se implică în mod real și frecvent în viața comunității pe care o reprezintă.

Potrivit informațiilor puse la dispoziție chiar de către parlamentari/birourile parlamentare principalele tipuri de evenimente organizate de către birourile parlamentare au fost:

- întâlniri cu cetățenii pentru cunoașterea opiniilor și nevoilor lor, pentru a-i informa cu privire la o serie de chestiuni cu relevanță în plan local sau național
- dezbateri privind subiecte din domenii de interes local sau național
- evenimente culturale și științifice (mese rotunde, sesiuni de comunicări, vernisaje de pictură, dezbateri publice)
- evenimente sociale (donații, campanii sociale de informare, etc.)
- conferințe de presă
- activități de partid (întâlniri cu membrii partidului, activități pe linie de partid etc.).

Întâlnirile cu cetățenii, evenimentele culturale și sociale²², conferințele de presă și activitățile de partid sunt cele mai frecvente, la nivelul tuturor celor 12 circumscripții monitorizate.

Exemplele oferite de parlamentari în cazul fiecăruia din tipurile menționate sunt extrem de variate. Astfel, în Alba a fost menționată dezbaterea publică asupra studiului de impact în cazul Roșia Poeni. La Brașov, potrivit informațiilor puse la dispoziție de către birourile parlamentare au fost organizate cu precădere conferințe de presă (senatorul Alianței D.A. Nicolae Vlad Popa organizează bilunar astfel de evenimente) sau activități de partid (ședință prezidiu executiv UDMR sau întâlnire cu aleși locali UDMR, menționate de deputatul Kovacs Attila). Alte tipuri de activități organizate de birourile parlamentare brașovene sunt: vizite ale euro-parlamentarilor în circumscripție, dezbateri publice, întâlniri cu reprezentanții sindicatelor sau delegații ale studenților brașoveni.

La Cluj au fost menționate de către parlamentari implicarea în proiecte de voluntariat, precum și campanii de informare în mediul rural referitoare la aderarea României la Uniunea Europeană. Proiectele de voluntariat au fost menționate și în Prahova de către deputatul PSD Mihai Cristian Apostolache, precum și organizarea unor întâlniri cu studenții, ca în cazul Brașovului de altfel. De asemenea, Prahova este ilustrativă și pentru cazuri când biroul parlamentar nu a organizat nici un eveniment, cum ar fi exemplul biroului parlamentar al senatorului PSD, Dan-Mircea Popescu.

Și în Covasna s-a subliniat că au avut loc dezbateri privind anumite teme de interes local, parlamentarii din Covasna implicându-se și în facilitarea organizării unor întâlniri cu oameni de afaceri pentru a identifica modalități de dezvoltare a comunităților pe care le reprezintă.

Tot în Covasna, nu au lipsit nici evenimentele organizate pentru a da ocazia cetățenilor să fie informați cu privire la chestiuni cum ar fi pensiile,

²² Evenimentele caritabile au avut o frecvență înaltă și datorită apropierii sărbătorilor de iarnă.

recalcularea acestora, precum și cele legate de problemele cu anumite terenuri retrocedate, sau întâlniri cu reprezentanții bisericilor și ai unităților de învățământ. Accentul pus pe informarea cetățenilor este ilustrat și de activitatea desfășurată de parlamentarii din Satu Mare. Biroul senatorului PSD, Sever Șter, a organizat cu precădere întâlniri cu alegătorii din mediul rural (Viile Satu Mare, Pișcolt, Bixad, Stâna, Foieni, Medieșu Aurit, Bicău, Călinești Oaș, etc.). În mod similar, biroul deputatului PNL, Ovidiu Silaghi, a organizat evenimente pentru informarea producătorilor agricoli din zona montană cu privire la noutățile legislative în domeniu (octombrie 2006). Același parlamentar a inițiat programul "ÎmParte de carte" în cadrul căruia membrii PNL s-au donat cărți bibliotecilor din zonele rurale izolate și a sprijinit la nivel local inițiativa liberală de strângere de semnături pentru retragerea trupelor românești din Irak.

În ceea ce privește evenimentele culturale, poate fi menționat, la Iași, deputatul PNL Relu Fenechiu, care a organizat Gala Premiilor de Excelență pentru Cultură, cu participarea aproximativ a 200 de persoane.

În concluzie, birourile parlamentare se implică într-o manieră destul de redusă în organizarea de evenimente, la nivelul celor 12 circumscripții monitorizate neexistând o activitate deosebită a parlamentarilor în acest sens. În general, sunt organizate fie întâlniri cu cetățenii pentru a dezbate chestiuni de interes local sau național, fie evenimente caritabile. S-a constatat însă că parlamentarii participă destul de frecvent la evenimente organizate de reprezentanții comunității locale.

II. 3. Ce fac parlamentarii când spun că au „activitate în teritoriu”?

Această secțiune conține informațiile culese de monitorii locali prin intermediul interviurilor cu parlamentarii, urmărindu-se modul în care se raportează la activitatea și la îndatoririle care le revin din exercitarea mandatului (mai ales în ceea ce privește desfășurarea activității la nivelul circumscripției) dar și relațiile lor cu cetățenii și cu societatea civilă, în general. În plus, sunt menționate orice alte tipuri de activități considerate importante de parlamentarul însuși și care au fost prezentate de acesta în timpul interviului acordat monitorului local.

De asemenea, secțiunea conține și o serie de evaluări realizate de monitorii cu privire la modul în care parlamentarii își desfășoară activitatea la nivelul circumscripției și la calitatea colaborării cu birourile parlamentare.

În această secțiune, informațiile și comentariile au fost grupate în funcție de circumscripția monitorizată pentru a putea oferi o imagine mai bună a performanței parlamentarilor la nivelul fiecărui județ. S-a dorit astfel compensarea faptului că în restul secțiunilor acestui raport organizarea datelor a fost realizată exclusiv în funcție de diversele teme care au orientat activitatea de monitorizare. În plus, prezentarea informațiilor despre parlamentari în funcție de județul reprezentat va evidenția și faptul că există o serie de diferențe între circumscripțiile monitorizate cu privire la modul în care majoritatea parlamentarilor din acel județ se raportează la temele din ghidul de interviu care au fost atinse în discuțiile cu monitorii.

Trebuie însă făcută precizarea că nu vor fi menționate decât acele cazuri care sunt ilustrative pentru diversele opinii exprimate de parlamentari în cadrul interviurilor sau pentru diferitele modalități în care monitorii au evaluat performanța aleșilor în circumscripție.

În circumscripția **Alba**, parlamentarii Alexandru Pereș, senator PD, Ștefan Bardan, deputat PD și Nicolae Popa, deputat PC, sunt foarte activi și vizibili la nivelul circumscripției, implicându-se în problemele comunității, conform aprecierii monitorului local. Dintre aceștia, Nicolae Popa, deputat PC - este cel mai activ și vizibil parlamentar în județul Alba. Zilele de sfârșit de săptămână le petrece în vizite în județ, cu foarte multe audiențe și întâlniri cu autoritățile locale. Nicolae Popa susține chiar faptul că are 10 birouri parlamentare în întreaga circumscripție, deși este foarte greu de imaginat cum poate să își desfășoare activitatea în mod corespunzător în toate aceste birouri, în decursul a numai două zile petrecute săptămânal în teritoriu. Există însă parlamentari care se concentrează cu precădere pe activitatea din plen din Parlament sau pe responsabilitățile de euro-parlamentari, neglijând atribuțiile legate de activitatea de la nivel local. În acest caz, pot fi menționați Valeriu Buzea, deputat PRM care este foarte puțin vizibil în teritoriu²³, având și domiciliul în București, și Tiberiu Bărbulețiu, deputat PNL, euro-observator

²³ Cu toate acestea, monitorul local a apreciat că biroul parlamentar este organizat excelent, existând un număr ridicat de audiențe acordate cetățenilor, în special prin intermediul consilierilor angajați.

și ulterior euro-parlamentar care este plecat permanent la București sau Bruxelles, în toată perioada monitorizată acesta fiind prezent în Alba-Iulia, doar cu ocazia manifestărilor Zilei Naționale a Unirii.

Cazul circumscripției Alba este ilustrativ și în sens negativ, prin refuzul unor parlamentari de a colabora cu monitorii locali și mai ales prin faptul că, după ce Emilian Cuteanu, deputat PSD, a refuzat orice colaborare în cadrul proiectului, acest lucru a fost transmis și angajaților birourilor parlamentare ai domniei sale și ai senatorului PSD Liliana Tomoioagă, care au refuzat ulterior orice colaborare. Motivația exprimată de parlamentar a fost: „*Monitorizați puterea, nu opoziția!*”.

Parlamentarii care reprezintă circumscripția **Arad** au pus accent în mod deosebit pe modul în care valorifică informațiile obținute în urma întâlnirilor cu cetățenii. Astfel, senatorul PSD Vasile Ungureanu și deputatul PSD Gheorghe Chiper prin interpelări, declarații politice, moțiuni simple și de cenzură, inițiative legislative, efortul depus pentru constituirea unor în comisii speciale de anchetă. Deputatul Gheorghe Chiper a subliniat chiar faptul că nevoile identificate în urma activității din circumscripție au fost menționate în peste 70 de intervenții avute în Camera Deputaților.

O modalitate de implicare în rezolvarea problemelor cetățenilor, menționată special de monitorul de Arad, este consultanță juridică gratuită solicitanților de către senatorul Alianței D.A. Nicolae Ioțcu. Tot acesta a declarat că întâlnirile sale cu cetățenii vizează două direcții: una de informare a cetățenilor cu privire la proiectele legislative și activitatea Senatului și cealaltă de identificare și centralizare a problemelor cu care se confruntă cetățenii. În funcție de natura solicitărilor se acționează în mod diferit: pentru solicitările ce vizează un segment mai redus de cetățeni se adresează o interpelare, se face o sesizare scrisă sau verbală către instituțiile abilitate, iar pentru solicitările ce vizează un segment mai mare de cetățeni, se redactează o inițiativă legislativă.

Deputatul PD Constantin Igaș a subliniat o dificultate importantă cu care se confruntă extrem de des parlamentarii, în contextul audiențelor acordate cetățenilor. Domnia sa a declarat că, din punctul său de vedere, nevoile personale ale cetățenilor nu intră în sfera atribuțiilor unui parlamentar, prin urmare, după identificarea precisă a problemei, singura soluție este ca cetățeanul să fie îndrumat să se adreseze celor abilitați să-i rezolve problema.

Cazul circumscripției **Brăila** oferă atât exemplul unui parlamentar precum Horia Văsioiu, deputat PD, (care declară că este preocupat de atragerea investitorilor străini, implementarea unui sistem de producție agricolă ecologică, refacerea potențialului oferit de portul Brăila, implementarea unei unități NATO dar și problema sistemului sanitar) cât și a deputaților Gabriel Sandu (independent) și Daniela Buruiană Aprodu (PRM), care nu au fost prezenți în perioada monitorizată în teritoriu. Mai mult, în ceea ce îl privește pe deputatul Gabriel Sandu, informația furnizată IPP de monitorul local a arătat că, din discuțiile avute cu o secretară de la sediul PNL, a reieșit că domnia sa nu a venit niciodată în circumscripție încă de la alegeri și că, în

acest moment, activitatea din circumscripție nu este de interes pentru domnia sa.

În același timp, analiza activității parlamentarilor de Brăila este ilustrativă și pentru cazurile în care unii din senatori sau deputați își axează activitatea doar pe anumite teme. Astfel, Dan Sabău, senator independent, este foarte prezent și implicat în activitățile legate de sistemul sanitar, reforma sănătății fiind una din prioritățile sale, iar Mihai Tudose, deputat PSD, participă la evenimente culturale (expoziții de pictură, deschiderea bibliotecii "Panait Istrati") și se ocupă de Clubul pensionarilor.

În circumscripția **Cluj**, prezența parlamentarilor la birourile din circumscripție este, cu doar câteva excepții²⁴, relativ scăzută. Mai mult, monitorul local s-a confruntat și cu o atitudine ostilă din partea angajaților unora dintre birourile parlamentare, cum ar fi cazul consilierului senatorului PSD Vasile Dâncu. Acesta, conform aprecierii monitorului „a tratat foarte superficial și cu dispreț inițiativa noastră”. Un exemplu similar este cel al biroului deputatului PNL Mircea Pușcă, consilierul acestuia completând fișa de monitorizare, atitudinea afișată față de monitor fiind apreciată ca insuficient de cooperantă. Cu toate acestea, un exemplu interesant de organizare a activității parlamentare din teritoriu, care poate compensa într-o oarecare măsură absența parlamentarilor din circumscripție este cel al deputatului PD, Daniel Buda, care a inițiat un program inovativ de relaționare cu cetățenii din mediul rural, printr-o campanie de scrisori însoțite de plicuri timbrate și autoadresate prin care cetățenii erau încurajați să își contacteze parlamentarul.

Din discuțiile monitorului local cu parlamentarii de **Covasna** a reieșit faptul că aceștia răspund în general la solicitările cetățenilor indiferent de modalitatea prin care aceștia își formulează cererile. În ceea ce privește modul de soluționare a petițiilor adresate birourilor parlamentare, în afară de informațiile care au fost primite direct de la parlamentari, a mai fost realizată și o serie de simulări de audiențe, corespondență sau convorbiri telefonice. Conform aprecierilor persoanelor trimise în audiență, parlamentarii s-au ocupat în mod serios de problema lor și chiar au încercat să ofere soluții practice.

Parlamentarii au la dispoziție mai multe căi de comunicare cu cetățenii, începând de la întâlnirile directe continuând cu cele din cadrul unor dezbateri. Unii din aleșii de Cluj preferă discuțiile personale cu cetățenii, pentru că în acest mod, spun ei, pot să afle direct de la cetățean, ce îl preocupă, alții preferă mai degrabă participarea la întâlniri, cu un număr mediu de 12 participanți în cadrul cărora se poate discuta, se poate purta un dialog și se poate dezbate o anumită temă ascultându-se părerea cât mai multor cetățeni.

În circumscripția **Dâmbovița**, în contextul absenței frecvente a parlamentarilor de la birou în timpul programului de audiențe, rapoartele de monitorizare au menționat faptul că o serie de parlamentari au afirmat că nu agreează ideea de program de audiență fix, din cauza multiplelor activități cu caracter

²⁴ Vasile Pușcaș, deputat PSD, Petru Călian, deputat PC, și Gheorghe Funar, senator PRM. În cazul lui Vasile Pușcaș, monitorul a apreciat chiar că „Echipa domniei sale a tratat monitorizarea cu deosebită seriozitate”.

parlamentar sau politic în care sunt implicați la nivelul circumscripției. Aceasta este opinia exprimată de deputatul Florin Popescu, actual independent, deputatul PD, Gheorghe Albu, și de către deputatul PC Sergiu Andon.

Interviurile privind activitatea desfășurată de parlamentari în circumscripția **Iași** au oferit informații cu privire la modalitățile prin care aceștia se implică în mod direct în rezolvarea unor chestiuni cu relevanță locală. Astfel, conform declarațiilor deputatului PD, Petru Movilă, principalele sale realizări și ale întregului birou parlamentar, pe lunile octombrie, noiembrie și decembrie 2006, au fost: obținerea unei finanțări pentru investiții în județul Iași (școli, spitale, biserici) și blocuri de locuit la Țibănești, dezvoltarea proiectului SMURD, menținerea unui dialog permanent cu organizațiile profesionale și sindicate din sistemul sanitar și învățământ, donarea de aparatură medicală în valoare de 10 000 RON Spitalului de Urgență Iași.

În mod similar, deputatul PNL Cristian Adomniței a prezentat principalele proiecte realizate în lunile octombrie-decembrie: obținerea sumei integrale propuse pentru repararea și reabilitarea Casei Studenților din Municipiul Iași; refacerea în totalitate a Sălii Mari a Casei Studenților cât și a altor încăperi ale clădirii; obținerea sumei de 25 de miliarde lei vechi pentru refacerea drumului județean ce leagă Comuna Dobrovăț de drumul european; obținerea sumei de 60 de miliarde lei vechi (din care au fost investite 10 miliarde propriu-zis până în momentul de față) pentru drumul județean Scânteia - Vaslui - Iași, etc. Mai mult, au fost enumerate și trei alte proiecte personale realizate până în prezent, în afara celor promise în campanie: obținerea de fonduri în valoare de 5 miliarde lei vechi pentru pietruirea drumului din comuna Ciortești și a drumului comunal Grajduri; facilitarea și obținerea de fonduri pentru rețeaua de gaze naturale din comuna Bârnova. Deputatul s-a ocupat personal de coordonarea primarilor liberali pentru aplicarea Ordonanței nr. 7/2006 pentru refacerea infrastructurii la nivel județean (drumuri, poduri, podețe, apă și canalizare).

În același timp însă, comunicarea cu patru dintre parlamentarii monitorizați a fost practic inexistentă din cauza prezenței scăzute în teritoriu sau a imposibilității contactării lor: senatorul PC Radu Terinte, senatorul PD Dan Cârlan, senatorul independent Neculai Apostol și deputatul PSD Valer Dorneanu.

Conform evaluărilor realizate de monitorul de **Prahova**, funcționarea birourilor parlamentare este în general satisfăcătoare, mai ales în ceea ce privește desfășurarea activităților curente de către angajații acestor birouri. Este cazul birourilor parlamentare ale deputatei PD Roberta Alma Anastase, deputatului PSD Mihai Cristian Apostolache, deputatului PSD Marian Florian Săniuță și senatoarei PD Paula Maria Ivănescu. Cu toate acestea, parlamentarii nu au fost prezenți în circumscripție decât destul de rar.

Două exemple oferite de monitorul local, pot atrage atenția. Pe de o parte, poate fi menționată implicarea deputatei PD Roberta Alma Anastase, euro-observator și ulterior euro-parlamentar, în acțiuni legate de Uniunea Europeană: coordonarea proiectului PD "Vino să vorbim despre noi în

Europa!” în județele Prahova, Cluj, Covasna și Brașov și prezentarea unei inițiative a PD, sprijinită de Partidul Popular European, destinată să contribuie la pregătirea reprezentanților administrației publice locale în vederea accesării fondurilor structurale. Pe de altă parte, este cazul senatoarei PD Paula Maria Ivănescu, care are o activitate foarte bogată în circumscripție și este extrem de populară, conform aprecierilor monitorului local. Senatoarea este preocupată de mai bună reglementare a domeniului “protecția consumatorului”, participă la multe evenimente locale (întâlniri cu consilierii, primarii și viceprimarii PD pe tema fondurilor europene, proiectul ”Vino să vorbim despre noi în Europa!”) și este implicată în acțiuni de luptă împotriva violenței domestice.

În ceea ce privește parlamentarii de **Satu Mare**, trebuie în primul rând menționat faptul că în această circumscripție s-a înregistrat cel mai mare număr de refuzuri de colaborare cu monitorul local și cel mai mare număr de parlamentari care nu au putut fi contactați: Ioan Mircea Pașcu (europarlamentar), deputat PSD, nu a putut fi contactat în perioada monitorizată; Mihaela Adriana Rusu, deputat PSD, nu putut fi contactată decât telefonic; Erdei-Dolóczki István, deputat UDMR, nu a dorit să fie implicat în proiect; Attila Varga, deputat UDMR nu a dorit să fie implicat în proiect; Károly-Ferenc Szabó, senator UDMR a refuzat implicarea în proiect. Deputatul UDMR, Erdei-Dolóczki István, a declarat chiar faptul că acest proiect va contribui la denigrarea parlamentarilor, acreditând ideea că nu este nevoie de Parlament, iar deputatul UDMR, Attila Varga, nu este sigur că demersul IPP va crea o mai bună imagine parlamentarilor, ci dimpotrivă, consideră că parlamentarii vor fi denigrați în continuare, imaginea lor deteriorându-se progresiv. Din punctul său de vedere, parlamentul este o prelungire a societății civile și oglindește societatea românească actuală. Cu toate acestea, “nu este normal ca cetățenii să nu aibă încredere în instituția Parlamentului”. Așadar, “dacă societatea civilă vrea să arate că parlamentarii sunt iresponsabili, [aceasta] acționează în sprijinul ideii că nu avem nevoie de Parlament”, afirmă domnia sa.

Cu toate acestea, monitorul local a furnizat date cu privire la patru dintre parlamentarii monitorizați, inclusiv despre doi parlamentari care refuzaseră comunicarea.

Astfel, aspectul care atrage atenția cu privire la modul în care parlamentarii își organizează activitatea este atenția cu care doi dintre aceștia au declarat că țin evidența aspectelor sesizate de cetățeni. Astfel, biroul parlamentar al senatorului PSD Sever Șter are un registru de audiențe în care sunt consemnate solicitările cetățenilor, temele discutate în cadrul întâlnirilor la nivelul comunității sau a instituțiilor; răspunsurile sunt oferite fie pe loc, fie cetățeanul revine pentru a i se prezenta rezultatele demersurilor realizate de parlamentar în vederea soluționării chestiunilor aduse în atenția sa. În mod similar, deputatul PNL, Ovidiu Silaghi, pentru fiecare solicitare primită, întocmește o fișă în care consemnează detaliile sesizării făcute de cetățean.

II. 3. a. Comunicarea parlamentarilor cu societatea civilă

Unul din aspectele care au fost discutate în mod special cu parlamentarii a fost relația acestora cu reprezentanții societății civile și opinia pe care o au privind colaborarea cu aceștia. Parlamentarii au fost rugați să dea exemple cu privire la experiențele concrete pe care le-au avut la nivelul colaborării cu ONG-urile și la modul în care aceste contacte i-au ajutat în activitatea desfășurată în circumscripția reprezentată.

Opiniile parlamentarilor în ceea ce privește societatea civilă sunt împărțite. Pe de o parte, parlamentarii intervievați susțin că ONG-urile sunt utile în principal în calitatea lor de surse de informare cu privire la prioritățile și solicitările cetățenilor și în calitate de experți în diverse domenii relevante pentru activitatea parlamentarilor. În acest sens, o bună parte din parlamentari au declarat că fie deja au contacte regulate cu reprezentanții societății civile de la nivel local sau central, fie își doresc oportunități de colaborare cu aceștia. Pe de altă parte, parlamentarii consideră că ONG-urile se implică insuficient în diverse chestiuni de interes local, că acestea nu sunt suficient de prezente în spațiul public sau chiar s-au declarat dezamăgiți de colaborarea cu unele ONG-uri.

Parlamentarii din Arad, fac parte din prima categorie, declarând că au o colaborare bună cu reprezentanții societății civile, având întâlniri regulate cu ONG-urile pentru o mai bună cunoaștere a nevoilor cetățenilor. Mai mult, Ionela Bruchental-Pop, deputat PD de Bihor, apreciază că aceasta “este un pilon important în elaborarea politicilor publice”. Deputata declară că a participat la întâlniri organizate de reprezentanții societății civile, iar pentru viitor și-a manifestat dorința de a organiza întâlniri consultative cu reprezentanții organizațiilor neguvernamentale. Tot la Bihor, Eduard Raul Hellvig, deputat PC, consideră colaborarea cu asociații/fundații ca putându-se materializa în furnizarea de către acestea a subiectelor pentru formularea de interpelări. Deputatul PSD de Prahova, Mihai Cristian Apostolache a declarat chiar că a inițiat un program de voluntariat pentru biroul parlamentar și este interesat de dezvoltarea societății civile în județ.

În schimb, Paul Magheru, deputat PRM de Bihor a apreciat colaborarea cu sectorul non-profit ca având una mai degrabă o frecvență redusă, iar Claudiu Adrian Pop, deputat PSD din aceeași circumscripție, și-a arătat nemulțumirea față de slaba implicare a acestora în diverse domenii de interes deși, susține domnia sa, posibilele colaborări dintre birourile parlamentare și mediul ONG ar servi cu siguranță intereselor cetățenilor. Opinia sa este similară cu cea a lui Cornel Popa, deputat PNL de Bihor care a declarat că societatea civilă nu este suficient de prezentă în acțiunile relevante de la nivelul județului. Cu toate acestea, cabinetul parlamentar este deschis colaborării cu mediul ONG, putându-se valorifica expertiza venită din acest sector, ori de câte ori este necesar. Verginia Vedinaș, senator PRM de Bihor, intenționează să colaboreze cu sectorul neguvernamental în ciuda unor dezamăgiri, afirmă domnia sa, în ceea ce privește activitatea ONG-urilor.

În ceea ce privește organizațiile neguvernamentale, parlamentarii de Covasna apreciază activitatea acestora și încurajează crearea unor asemenea organizații. Unii parlamentari consideră că ar fi bine ca să fie active mult mai multe organizații, pentru că deși există multe, puține sunt și active. Unul dintre parlamentari consideră că organizațiile din țara noastră sunt încă într-un stadiu de început, mai ales față de alte țări, dar oricum consideră că acestea trebuie să devină mai active ca să devină membri de seamă ai societății civile. În mod similar, deputatul PSD de Prahova Marian Florian Săniuță a subliniat faptul că societatea civilă ar trebui să sprijine profesionalizarea clasei politice, iar ONG-urile ar trebui să acționeze în sensul promovării unor modele autentice de care are nevoie societatea românească

În concluzie, există aproape în toate circumscripțiile monitorizate exemple de parlamentari care desfășoară o activitate destul de intensă în plan local și se implică în rezolvarea dificultăților cu care se confruntă comunitățile reprezentate. Cu toate acestea, numărul lor este insuficient. Sunt cazuri de parlamentari care inițiază sau participă la derularea de proiecte destinate circumscripției, însă o mare parte din senatorii și deputații monitorizați au un grad relativ redus de vizibilitate în plan local. Relația cu societatea civilă și disponibilitatea parlamentarilor pentru astfel de colaborări este, cel puțin la nivel declarativ, bună, însă cazurile concrete de colaborare cu ONG-urile nu sunt frecvente.

III. Activitatea parlamentarilor în plan central

Activitatea desfășurată de parlamentari la nivelul circumscripțiilor reprezintă una din principalele surse de informare a acestora cu privire la prioritățile și nevoile cetățenilor, oferindu-le posibilitatea să se implice în mod direct în rezolvarea solicitărilor adresate de cetățeni prin activitatea depusă la nivel central în Parlament. În acest scop, principalele tipuri de activități aflate la dispoziția parlamentarilor în plan central sunt: adresarea de întrebări și interpelări Guvernului, depunerea de inițiative legislative, declarațiile politice²⁵. În analiza activității senatorilor și deputaților în Parlament s-au urmărit cu preponderență două aspecte: pe de o parte modul în care informațiile obținute de aleși din activitatea desfășurată în plan local se reflectă în munca depusă la nivel central, iar pe de altă parte s-a încercat identificarea celor mai activi parlamentari (comparându-se performanțele lor cu cele înregistrate în decursul monitorizării în circumscripție).

III. 1. Gradul de prezență la ședințele în plen²⁶

Prezența la lucrările camerei din care fac parte, atât în plen cât și în comisii, este primul indicator care poate oferi o imagine asupra performanței aleșilor în exercitarea mandatului lor. În această secțiune este analizat gradul de prezență al senatorilor și deputaților la votul actelor normative, în ședințele în plen, în perioada octombrie - decembrie 2006. Aceste informații sunt utile pentru o analiză comparativă a activității aleșilor la nivelul circumscripției și în plan central.

Prima observație care poate fi făcută analizând gradul de prezență la vot al senatorilor și deputaților monitorizați este că 70% din parlamentarii monitorizați au participat la mai mult de 50% din voturile proiectelor de legi. Aceasta indică o rată de prezență foarte bună având în vedere faptul că, în general, atât Camera Deputaților cât și Senatul se confruntă frecvent cu absenteismul parlamentarilor la ședințele în plen. În plus, acest grad ridicat de prezență la nivelul eșantionului, poate fi considerat o contrapondere parțială a lipsei de activitate a parlamentarilor monitorizați în circumscripțiile reprezentate. Nu se poate vorbi decât de o contrapondere parțială deoarece mandatul parlamentar presupune desfășurarea de activități atât în plan central cât și local, iar respectarea de către parlamentari a obligației de a fi prezenți la votul actelor normative nu poate constitui sub nici o formă o *scuză* pentru neîndeplinirea atribuțiilor care le revin la nivelul circumscripției.

²⁵ Analiza a utilizat datele disponibile pe site-urile celor două camere ale Parlamentului, colectate în decursul lunii martie 2007.

²⁶ Datele sunt disponibile pe site-ul Institutului pentru Politici Publice la <http://www.ipp.ro/cummuncescparlamentarii>

Baza de date conține informații privind modul în care a votat fiecare parlamentar pe fiecare proiect de lege începând cu introducerea votului nominal. Baza cuprinde următoarele informații: *Subiect vot* (titlul proiectului de lege), *Data vot* (data la care a avut loc votul, data fiind în format zz.ll.aaaa), *Prezenți* (numărul de senatori prezenți la acel vot), *Voturi pentru* (DA), *Voturi împotriva* (NU), *Abțineri*, *Nu au votat* (această informație este prezentă în coloana aferentă votului, și este atunci când este cazul reprezentată de o linie), *Absenți*.

De asemenea, există un număr de 10 parlamentari și anume 6 deputați și 4 senatori care au înregistrat o prezență de 100% la votul actelor normative în perioada octombrie - decembrie 2006. Aceștia sunt senatorii Adrian Cioroianu, senator PNL de Timiș, Nicolae Vlad Popa, senator al Alianței D.A. de Brașov, Károly Ferenc Szabó, senator UDMR de Satu Mare și Radu Țirle, senator PD de Bihor și deputații Roberta Alma Anastase, deputat PD de Prahova, Tiberiu Bărbulețiu, deputat PNL de Alba, Daniela Buruiană Aprodu, deputat PRM de Brăila, Titus Corlățean, deputat PSD de Brașov, Ioan Mircea Pașcu, deputat PSD de Satu Mare și Ovidiu Ioan Silaghi, deputat PNL de Satu Mare.

La extrema cealaltă se află deputatul PSD de Brăila, Alin Teodorescu, singurul din parlamentarii monitorizați a cărui prezență la votul actelor normative este sub 15%. Practic, limita de jos, la nivelul eșantionului de senatori și deputați a căror activitate a fost analizată, se situează în jurul procentului de 30%. Nici un senator și doar 3 deputați au înregistrat o prezență mai scăzută de 30%, și anume Slavomir Gvozdenovici, deputat de Timiș reprezentant al minorităților naționale, Ion Stan, deputat PSD de Dâmbovița, și deputatul PSD de Brăila, Alin Teodorescu.

Analiza gradului de prezență la vot a senatorilor și deputaților în comparație cu performanța acestora la nivelul circumscripțiilor, conduce la următoarea serie de observații.

În ceea ce privește parlamentarii cu o prezență atât de redusă în circumscripție încât nu a fost posibilă monitorizarea lor, ies în evidență în mod pozitiv cazurile senatorului PNL de Timiș Adrian Cioroianu, deputatei PRM de Brăila Daniela Buruiană Aprodu, deputatului PNL de Alba, Tiberiu Bărbulețiu și deputatului PSD de Satu Mare, Ioan Mircea Pașcu, care au avut o prezență de 100% la vot. Spre deosebire de aceștia, restul parlamentarilor din categoria amintită mai sus, a avut o prezență destul de redusă la vot. Astfel, deputatul independent de Brăila, Gabriel Sandu, a avut o prezență de doar 61,4%, iar deputatul independent de Arad, Bogdan Cantaragiu, care nu are nici măcar birou parlamentar în circumscripție, a fost prezent la doar 58,1% din voturi. Deputații de Prahova, Oana Manolescu și Nicolae Păun, reprezentanți ai minorităților naționale, au avut unele din cele mai scăzute rate de prezență de la nivelul eșantionului, și anume 37,4%, respectiv 32,3%.

O a doua categorie de parlamentari este formată din senatorii și deputații care, conform datelor puse la dispoziție de monitorii locali, au o activitate redusă în circumscripție. Având în vedere că în majoritatea cazurilor, justificările oferite de parlamentari se refereau la concentrarea pe activitatea din plen este interesant de urmărit care a fost efectiv gradul lor de prezență la vot, ca prim indicator al volumului mare de muncă depus la nivel central. Analiza datelor nu permite observarea unei relații constante între gradul de prezență la vot și activitatea din circumscripție. Există parlamentari care, deși au declarat că sunt deosebit de implicați în activitatea din plan central, nu au o prezență bună la vot, cum ar fi cazul senatorului independent de Iași Neculai Apostol, care a fost prezent la doar 53,7 din voturi, sau senatoarea PNL de Cluj Norica Nicolai care a înregistrat o prezență sub 50% (49,7%). Pe

de altă parte, senatorul Alianței D.A. de Iași Dan Cârlan, deși relativ absent din teritoriu, a participat la 80,7% din voturi. În mod similar, deputatul PD de Cluj, Daniel Buda, a avut o prezență de 81,1% la votul în plen, chiar dacă nu a avut o activitate intensă la nivel local.

Datele privind cea de a treia categorie, formată din parlamentari care au fost în mod special activi în teritoriu, arată că în marea majoritate a cazurilor aceștia au fost activi sau foarte activi și la nivel central. De exemplu, parlamentarii cei mai activi din Alba, deputatul PC Nicolae Popa, deputatul PD Cornel Bardan, și senatorul PD Alexandru Pereș, au avut o prezență de peste 70% la votul în plen. În mod similar, deputatul PSD de Dâmbovița, Victor Sanda, a fost prezent la 88,4% din voturi, deputatul PSD de Prahova, Marian Săniuță, a fost prezent la 76,3% din voturi, iar senatorul PSD de Satu Mare, Sever Șter, a avut o prezență de 84,6%.

Cu toate acestea, există și unii parlamentari activi în teritoriu care nu au avut o prezență ridicată la vot, și anume Mihai Adomniței, deputat PNL de Iași (46%) sau deputatul PSD de Prahova Mihai Apostolache (52,3%).

Dacă urmărim gradul de prezență al parlamentarilor monitorizați la lucrările Camerei din care fac parte *pe toată perioada pentru care sunt date disponibile*²⁷, putem observa următoarele aspecte. În cazul deputaților, deputatul PNL de Cluj, Mircea Pușcă, are cea mai bună rată de prezență la vot din parlamentarii monitorizați, situându-se pe locul 13 în topul realizat pentru totalul deputaților în perioada monitorizării. De altfel, și în perioada monitorizată deputatul a avut un grad ridicat de prezență, ocupând locul 9 în topul realizat pentru eșantionul monitorizat. În contrast, deputatul de Prahova, Nicolae Păun, reprezentant al minorităților naționale ocupă ultimele locuri ale topului realizat pentru totalul deputaților, situație similară cu gradul său scăzut de prezență și în perioada monitorizată. În cazul senatorilor, Gheorghe Funar, senator PRM de Cluj, ocupă locul 1 în topul realizat pentru totalul deputaților. Adrian Cioroianu, senator PNL de Timiș, a avut o prezență slabă în comparație cu totalul senatorilor și se situează pe ultimele locuri ale topului realizat pentru toți senatorii, cu toate că în perioada monitorizată a fost prezent la 100% din voturi²⁸.

În concluzie, parlamentarii monitorizați au fost în general prezenți la votul actelor normative, acest nivel de prezență fiind cu mult mai mare decât cel înregistrat la nivelul circumscripțiilor reprezentate de fiecare dintre ei. Cu toate acestea, există o legătură destul de strânsă între performanța la nivel local și central, fiind relativ puține cazuri în care să existe discrepanțe clare între gradul de prezență a unui ales în activitatea locală și centrală.

²⁷ În cazul Camerei Deputaților, datele sunt disponibile începând cu 6 februarie 2006, iar în cazul Senatului începând cu 19 aprilie 2006. Pentru a le consulta accesați site-ul IPP, <http://www.ipp.ro/cummuncescparlamentarii>

²⁸ Trebuie însă amintit faptul că senatorul Adrian Cioroianu a fost euro-observator în perioada monitorizată, ceea ce poate acorda anumite circumstanțe atenuante acestei situații. Pentru mai multă acuratețe gradul său de prezență ar putea fi evaluat prin comparație cu cel al celorlalți europarlamentari.

III. 2. Declarații politice

Declarațiile politice și luările de cuvânt, în general, reprezintă cea mai simplă modalitate prin care parlamentarii pot să prezinte prioritățile și solicitările cetățenilor din circumscripția reprezentată în plenul camerei din care fac parte și să le aducă în dezbateră acesteia. De asemenea, ei pot aduce în dezbateră camerei din care fac parte, chestiunile sesizate în urma contactelor cu autoritățile locale, cu oamenii de afaceri sau cu reprezentanții societății civile din circumscripția reprezentată.

Analiza prezentată în această secțiune a urmărit identificarea declarațiilor politice făcute de parlamentarii din cele 12 circumscripții monitorizate care au abordat chestiuni cu relevanță locală. Monitorizarea declarațiilor politice a constatat în analiza titlului fiecărei declarații pentru a vedea dacă fac sau nu referire la aspecte ce țin de circumscripția reprezentată de fiecare parlamentar. De asemenea, a fost înregistrat numărul total de declarații politice prezentate de parlamentari în decursul perioadei octombrie - decembrie 2006, indiferent de relevanța lor locală, pentru a avea o imagine mai exactă a performanței aleșilor din acest punct de vedere.

Deputații și senatorii a căror activitate a fost monitorizată au rostit 123²⁹ de declarații politice în intervalul octombrie - decembrie 2006, însă doar 15 (12%) declarații au făcut referire la teme legate de circumscripția reprezentată de fiecare dintre ei. Fără a ține cont de relevanța locală a temelor abordate, se poate observa că cel mai mare număr de declarații politice a fost rostit de parlamentarii din circumscripțiile Cluj și Iași (câte 18 declarații în fiecare caz), dar și de cei din Arad (15 declarații). În ceea ce privește declarațiile referitoare la aspecte de importanță locală, cei mai activi parlamentari provin din circumscripția Cluj, unde 3 deputați au rostit astfel de declarații (deputatul PD, Daniel Buda, deputatul independent, Mircia Giurgiu, și deputatul PSD, Vasile Pușcaș).

La extrema cealaltă se află circumscripțiile Covasna și Prahova ai căror deputați au rostit cele mai puține declarații politice din toate cele 12 circumscripții monitorizate. Trebuie menționat de asemenea faptul că există 4 județe ai căror deputați nu au rostit nici o declarație care să facă referire la chestiuni de importanță locală, și anume Arad, Brăila, Satu Mare și Timiș. Cu toate acestea, conform datelor obținute din monitorizarea activității desfășurate în plan local de parlamentarii din aceste circumscripții, se observă că există un număr destul de mare de aleși activi în plan local. O primă concluzie privind această situație este că, cel puțin în aceste cazuri, legătura dintre cunoașterea priorităților cetățenilor și eforturile depuse în plan central pentru rezolvarea lor este destul de slabă.

Cel mai mare număr de declarații rostite de un parlamentar, fără a ține cont de relevanța locală a temelor abordate, este 6. Au existat 7 parlamentari care

²⁹ Datele privind activitatea fiecărui parlamentar monitorizat, în perioada octombrie - decembrie 2006, sunt prezentate în Anexa 3.

au înregistrat o asemenea frecvență a declarațiilor în perioada octombrie - decembrie 2006. Parlamentarii reprezintă județele Arad, Brăila, Cluj, Iași și Satu Mare și sunt: deputatul PD de Arad Constantin Igaș, deputatul PSD de Arad Gheorghe Chiper, deputatul independent de Brăila Gabriel Sandu, deputatul independent de Cluj Mircea Giurgiu, deputații PNL de Iași Mihai Cristian Adomniței și Relu Fenechiu, deputatul PNL de Satu Mare Ovidiu Ioan Silaghi. Cel puțin patru observații pot fi făcute referitor la acești parlamentari. În primul rând, deputatul independent de Brăila, Gabriel Sandu, se remarcă printr-o activitate destul de intensă din acest punct de vedere, spre deosebire de absența sa din plan local. În al doilea rând, deputatul independent de Cluj, Mircea Giurgiu, nu se situează numai în topul parlamentarilor cu multe declarații politice ci a avut și cel mai mare număr de întrebări și interpelări, după cum este prezentat în secțiunea următoare a raportului. În mod similar, deputatul PNL de Satu Mare, Ovidiu Ioan Silaghi, are o activitate intensă și în ceea ce privește adresarea de întrebări și interpelări, fiind în același timp și unul din parlamentarii activi la nivel local. În al patrulea rând, deputatul PNL de Iași, Mihai Cristian Adomniței, se remarcă printr-un număr ridicat de declarații politice, deși gradul de prezență la votul actelor normative a fost destul de redus (numai 46%). Și Mihai Cristian Adomniței este unul din deputații activi în plan local.

În decursul monitorizării au fost identificate 11 cazuri de parlamentari care au rostit declarații politice cu referire la circumscripția monitorizată în plenul camerei din care fac parte, mai exact 10 deputați și un senator, provenind din 8 circumscripții. Temele abordate de parlamentari în declarațiile făcute sunt în general de natură economică și socială însă pot fi identificate și aspecte de natură strict politică.

Parlamentarul cu cele mai multe declarații cu relevanță locală a fost deputatul PD de Covasna, Petre Străchinaru, care a rostit 3 astfel de declarații. Temele abordate sunt fie strict politice, cum ar fi în cazul prezentării apelului Forumului Civic al Românilor din Covasna și Harghita în preajma sărbătorii naționale a României și exprimării "indignării în privința modului în care domnul Markó Béla, președintele UDMR, înțelege să-și exercite mandatul de vice prim-ministru al Guvernului României în teritoriu", fie economice, cum ar fi în cazul declarației care dorește să fie un semnal de alarmă privind situația economică dezastruoasă a județului Covasna.

În mod similar, declarația rostită de senatorul independent de Iași, Neculai Apostol, s-a concentrat tot pe teme politice, făcând referire la "Analiza activității lui Ion Iliescu în perioada 1975-1978, la Iași, publicată într-un cotidian". Acesta este unul din exemplele de declarații politice care, deși fac referire la aspecte ce par să fie legate de circumscripția reprezentată de vorbitor, nu se concentrează pe chestiuni care reflectă activitatea parlamentarului în plan local. De altfel, senatorul nici nu a fost deosebit de activ în circumscripție în perioada octombrie - decembrie 2006, conform datelor puse la dispoziție de monitorul local.

Spre deosebire de acest caz, declarația rostită de deputatul PSD de Bihor Claudiu Adrian Pop, face referire la situația dezastruoasă din agricultură de la

nivelul circumscripției sale, explicând problemele sesizate prin slaba competență a persoanelor care ocupă funcții în acest domeniu în județ. Cauza numirii acestor persoane este în opinia sa strict politică, ignorându-se nevoile reale ale județului. Deputatul s-a remarcat de asemenea, în ceea ce privește activitatea la nivel central, fiind unul din cei patru deputați de Bihor care au adresat întrebări și interpelări privind aspecte legate de circumscripția reprezentată.

Există și alți deputați care s-au concentrat cu precădere pe aspecte sociale și economice. Astfel, deputatul PNL de Alba Tiberiu Bărbulețiu, a cărui prezență în circumscripție a fost extrem de redusă, a intervenit totuși în plenul Camerei cu o declarație care conține o serie de considerații pe marginea proiectului minier de la Roșia Montană. Opinia exprimată de deputat este că, din cauza inabilității autorităților de a aplica legislația existentă, cu precădere în domeniul protecției mediului, se ajunge în situații precum cea de la Roșia Montană, când proiectele investitorilor străini dăunează intereselor cetățenilor. Deputatul independent de Cluj, Mircia Giurgiu, cu o activitate deosebit de intensă în ceea ce privește adresarea de interpelări și întrebări, a avut doar o singură declarație politică cu relevanță locală, destinată investițiilor din domeniul sanitar. Deputatul PSD de Brașov, Titus Corlățean, a abordat o temă considerată de domnia sa deosebit de importantă pentru siguranța locuitorilor județului Brașov, chestiune asupra căreia a atras atenția în repetate rânduri prin luări de cuvânt, conform textului declarației politice. Problema sesizată de deputat se referă la riscurile întreruperii fără preaviz a curentului electric furnizat societăților pe platforma chimică Nitramonia unde „se află rezerva de nitroglicerină a țării, precum și câteva sute de tone de amoniac. Tot acolo se află Uzina de Produse Speciale, singurul producător de explozivi civili din România”. Spre deosebire de deputatul menționat anterior, Titus Corlățean nu a adresat nici o interpelare sau întrebare Guvernului, în perioada monitorizată. Tot în domeniul economic, se situează și declarația deputatului PSD de Prahova, Mihai Cristian Apostolache, care a rostit o declarație cu referire la contactele avute cu oameni de afaceri prahoveni prin intermediul cărora a reușit să cunoască realitățile din acest sector. Într-o altă declarație, parlamentarul își exprimă dezamăgirea față de sumele alocate prin bugetul de stat pe anul 2007 județului Prahova. Deputatul s-a remarcat și în ceea ce privește întrebările și interpelările adresate Guvernului, având 3 asemenea intervenții dedicate unor aspecte legate de circumscripția reprezentată. De altfel, este și unul din parlamentarii prezenți la biroul parlamentar în zilele dedicate activităților desfășurate în teritoriu.

Temele sociale abordate de parlamentari pot fi exemplificate prin declarația deputatului PSD de Cluj Vasile Pușcaș, cu referire la situația pensionarilor din România, ca urmare a participării împreună cu alți colegi parlamentari, la o întâlnire cu reprezentanți ai pensionarilor din județul Cluj. Prezența constantă și activitatea deputatului în circumscripție în decursul perioadei octombrie - decembrie 2006 au fost menționate și de monitorul local, ea fiind reflectată în activitatea depusă în parlament nu doar prin declarații politice ci și prin 2 întrebări și interpelări adresate Guvernului. Situația persoanelor vârstnice este abordată și de deputatul PC de Dâmbovița, Sergiu Andon, în declarația intitulată „Bătrânii și Europa”, tot în urma participării la un eveniment legat de

această temă în circumscripția reprezentată de domnia sa, și anume sărbătorirea zilei internaționale a persoanelor vârstnice. Cu aceste ocazii, parlamentarii au purtat discuții cu cetățenii privind cu situația disperată în care se află pensionarii, ceea ce i-a determinat să ia cuvântul în plen. În cazul acestui deputat, trebuie remarcat faptul că, deși prezența sa la vot în plenul Camerei este sub 50%, acesta s-a făcut remarcat prin intervenții legate de circumscripția reprezentată atât în cazul declarațiilor politice, cât și în cazul întrebărilor și interpelărilor adresate Guvernului.

Printre declarațiile rostite de parlamentarii monitorizați ce au abordat teme legate de situația locală, mai există o categorie care nu se bazează neapărat pe aspecte problematice sesizate în circumscripția reprezentată. De exemplu, deputatul PD de Iași Petru Movilă a rostit două declarații politice, din care una făcea referire la aniversarea a 150 de ani de existență a Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași, iar cealaltă la „marcarea importanței spirituale a Iașilor”. Cu o prezență de peste 80% la vot și cu 3 întrebări și interpelări adresate Guvernului pe teme de interes local, deputatul Petru Movilă este unul din parlamentarii activi la nivel central. În mod similar, deputatul PD de Cluj, Daniel Buda, a luat cuvântul pentru a-și exprima nemulțumirea cu privire la un articol „plin de venin la adresa Clujului și a clujenilor care au ajuns să ocupe demnități importante în stat, ca și cum Clujul ar fi un loc rău famat care a dus prin oamenii săi țara la dezastru”. Acest atașament al deputatului față de circumscripția Cluj nu a fost însă observat și în decursul monitorizării activității sale în plan local, din datele oferite de monitorul local reieșind mai curând faptul că a avut o prezență redusă în teritoriu.

În concluzie, parlamentarii nu utilizează frecvent luările de cuvânt în plen pentru a rosti declarații politice, fie ele cu relevanță generală sau dedicate prezentării și comentării unor teme legate de circumscripția reprezentată. Mai mult, aceste declarații politice reflectă într-o măsură redusă activitatea desfășurată de senatori sau deputați în circumscripția electorală. Este adevărat și faptul că timpul acordat susținerii declarațiilor politice este limitat chiar de către Regulamentele parlamentare, însă acest aspect nu justifică în totalitate frecvența redusă sau extrem de redusă cu care unii parlamentari utilizează acest tip de activitate pentru a-și exprima poziția cu privire la chestiunile pe care le consideră relevante pentru circumscripția în care au fost aleși.

III. 3. Interpelări și întrebări adresate Guvernului

Interpelările și întrebările adresate Guvernului au constituit cea mai frecventă modalitate prin care parlamentarii monitorizați³⁰ au făcut cunoscute problemele cetățenilor din circumscripții și au încercat să contribuie la rezolvarea lor. Analiza acestora a vizat studierea textului fiecărei întrebări sau interpelări adresate, pentru a înregistra atât tema fiecăreia cât și pentru a identifica acele întrebări și interpelări care au făcut referire directă la

³⁰ Analiza datelor a fost posibilă doar în cazul deputaților, deoarece baza de date cu întrebări și interpelări de pe site-ul Senatului este în curs de actualizare.

dificultățile sau neregulile sesizate de parlamentari în circumscripția reprezentată.

Deputații monitorizați au adresat Guvernului 154 de întrebări și interpelări³¹ în perioada octombrie - decembrie 2006, 95 (62%) din acestea vizând rezolvarea unor chestiuni relevante în plan local, conform precizărilor din textul întrebării sau interpelării. Astfel, mai puțin de jumătate din deputații monitorizați au adresat întrebări și interpelări privind teme de interes local, mai exact 24 de deputați.

În medie, au fost adresate 2 întrebări sau interpelări cu relevanță locală, în cazul fiecărei circumscripții. Un deputat a adresat în medie 3 întrebări sau interpelări vizând chestiuni legate de circumscripția reprezentată de el.

Circumscripțiile ai căror deputați au adresat cele mai multe întrebări și interpelări sunt: Cluj (46), Satu Mare (13) și Bihor (9). În restul circumscripțiilor totalul întrebărilor și interpelărilor adresate Guvernului și al căror conținut face referire la chestiuni locale este de aproximativ 3. În circumscripția Satu Mare, deputatul PNL Ovidiu Ioan Silaghi a adresat 7 întrebări și interpelări, toate având relevanță locală, ceea ce reprezintă una din cele mai ridicate frecvențe de acest tip înregistrate de parlamentarii monitorizați.

Circumscripțiile cu cei mai mulți deputați care au adresat întrebări și interpelări cu relevanță locală sunt Cluj (3 deputați) și Bihor (4 deputați). În cazul circumscripției Cluj este vorba despre deputații Mircea Giurgiu, independent, Vasile Pușcaș, deputat PSD, Vasile Soporan, deputat PSD, iar în cazul circumscripției Bihor despre deputații Ionela Bruchental-Pop, deputat PD, Eduard Raul Hellvig, deputat PC, Paul Magheru, deputat PRM, Claudiu Adrian Pop, deputat PSD.

Parlamentarul cu cele mai multe întrebări și interpelări adresate Guvernului este deputatul independent de Cluj, Mircea Giurgiu, care a adresat un număr de 43 de întrebări și interpelări pornind de la informațiile culese din circumscripția reprezentată de domnia sa, dintr-un total de 62 de întrebări și interpelări adresate în lunile octombrie - decembrie 2006. De asemenea mai pot fi menționați deputații de Satu Mare, Mihaela Rusu (PSD) și Ovidiu Ioan Silaghi (PNL), care au adresat un număr de 6, respectiv 7 întrebări și interpelări vizând rezolvarea unor chestiuni semnalate de cetățeni la nivelul circumscripției reprezentate de cei doi.

În ceea ce privește parlamentarii care au desfășurat o activitate redusă în circumscripția reprezentată poate fi observat faptul că majoritatea nu au adresat nici întrebări nici interpelări guvernului, cu relevanță generală sau locală. Este cazul deputatului PRM de Alba, Valeriu Buzea, al deputatei PRM de Brăila Daniela Buruiană Aprodu sau al deputatului PSD de Satu Mare, Ioan Mircea Pașcu. Cu toate acestea, trebuie observată activitatea depusă de deputata PSD de Satu Mare Adriana Rusu, care a adresat 9 întrebări și

³¹ Datele privind activitatea fiecărui parlamentar monitorizat, în perioada octombrie - decembrie 2006, sunt prezentate în Anexa 4.

interpelări în perioada monitorizată, din care 6 cu relevanță locală. Excepțiile care ar mai putea fi menționate sunt deputatul independent de Arad, Bogdan Cantaragiu, care a adresat două întrebări Guvernului, din care una cu relevanță locală și al deputatului independent de Brăila, Gabriel Sandu, care a adresat tot două întrebări guvernului, de interes general.

Temele întrebărilor și interpelărilor cu relevanță locală adresate Guvernului de către parlamentarii monitorizați se referă la retrocedări de imobile sau terenuri, aspecte ce țin de protecția socială (pensii, alocații pentru copii, ajutor social pentru șomeri, etc.), de dificultățile diverselor instituții de cultură, religioase sau de învățământ, de reforma sănătății, funcționarea administrației publice locale sau de investițiile privind infrastructura la nivelul județului. În general, chestiunile semnalate de către deputați se referă la cazuri concrete de abuzuri sau de implicare insuficientă din partea autorităților competente în rezolvarea respectivelor chestiuni.

Aspectele legate de protecția socială, domeniul sănătății și de cel al învățământului au fost chestiunile cel mai des semnalate de parlamentari prin intermediul interpelărilor sau întrebărilor adresate Guvernului. Ele se regăsesc printre temele abordate de parlamentari aproape la nivelul fiecărei circumscripții monitorizate. De exemplu, pot fi menționate cazurile deputatei PD de Bihor, Ionela Bruchental-Pop, și deputatului PD de Iași, Petru Movilă, care s-au concentrat pe deficiențele sistemului sanitar, dar și ale deputaților Cristian Stănescu, deputat PRM de Brașov, Sergiu Andon, deputat PC de Dâmbovița, Eduard Raul Hellvig, deputat PC de Bihor și Mihaela Adriana Rusu, deputat PSD de Satu Mare, care au încercat să contribuie la rezolvarea dificultăților legate de protecția socială, semnalate de cetățenii din județele respective. Chestiunile legate de învățământ au făcut obiectul interpelărilor și întrebărilor adresate de deputatul PSD de Prahova, Mihai Cristian Apostolache, deputatul PD de Covasna, Petre Străchinaru și deputatul PSD de Bihor, Claudiu Adrian Pop.

Retrocedarea imobilelor și terenurilor în circumscripțiile monitorizate, reprezintă teme atinse de deputatul PRM de Bihor, Paul Magheru și de deputatul PNL de Satu Mare, Ovidiu Ioan Silaghi.

În ceea ce privește domeniul culturii și al cultelor de la nivelul circumscripției, cel mai mare număr de întrebări și interpelări au fost adresate Guvernului de către deputatul PNL de Satu Mare Ovidiu Ioan Silaghi privind: aprobarea înființării și finanțarea unui post de paracliser în cadrul Parohiei Cojic, jud. Bihor; acordarea unui sprijin financiar pentru Capela Ortodoxă din Municipiul Satu Mare; acordarea unui sprijin financiar pentru definitivarea lucrărilor de reamenajare la Parohia Ortodoxă Română Acîș din județul Satu Mare. De asemenea, Eduard Raul Hellvig, deputat PC de Bihor și deputatul PSD de Cluj, Vasile Pușcaș au adresat interpelări solicitând fonduri pentru restaurarea unor obiective culturale din județ.

Investițiile în infrastructură reprezintă teme abordate de deputatul PSD de Cluj Vasile Soporan, referindu-se la stadiul lucrărilor de modernizare a tronsonului de drum Cluj-Napoca-Gherla-Dej-Bistrița-Vatra Dornei. La rândul său,

deputatul PNL de Iași, Relu Fenechiu s-a concentrat pe distribuția regională a investițiilor în infrastructura de transport în 2007 în zona Moldovei și deputatul PNL de Satu Mare, Ovidiu Ioan Silaghi, privind situația drumurilor județene.

Alte exemple de întrebări și interpelări cu relevanță locală au vizat drepturile revoluționarilor (deputatul PSD de Alba Emilian Cutean), necesitatea controalelor asupra achizițiilor publice făcute de consiliul județean (deputatul PD de Brăila, Horia Văsioiu), precum și aprobarea deschiderii punctului de control pentru trecerea frontierei de stat și înființarea biroului vamal pentru traficul internațional de călători și de mărfuri pe Aeroportul Satu Mare (deputatul PNL de Satu Mare, Ovidiu Ioan Silaghi).

Temele abordate de parlamentarul cu cele mai multe întrebări și interpelări adresate Guvernului privind circumscripția reprezentată, deputatul independent de Cluj Mircia Giurgiu, acoperă practic toate domeniile menționate până acum, cu precizarea că un număr destul de mare dintre interpelările și întrebările adresate vizează fie situațiile unor sate sau comune din județul Cluj, fie dificultățile cu care se confruntă diverse persoane cu care parlamentarul a interacționat.

De altfel, concentrarea pe soluționarea unor dificultăți semnalate de persoane particulare se regăsește și în cazul celorlalți parlamentari, făcându-se referire la anumite memorii depuse de cetățeni și cerându-se urgentarea rezolvării acestora.

În concluzie, parlamentarii au utilizat întrebările și interpelările adresate Guvernului mult mai frecvent decât declarațiile politice, ca modalități de implicare directă în soluționarea nevoilor comunităților locale din circumscripțiile reprezentate. Temele abordate sunt în general sociale. Mai mult, se poate observa că exercitarea funcției de control parlamentar asupra executivului, prin acest tip de intervenții, se regăsește destul de des în activitatea depusă de parlamentarii monitorizați, chiar dacă multe din cazuri nu privesc aspecte cu relevanță locală.

III. 4. Inițiative legislative depuse de senatori și deputați

Inițiativele legislative pot fi considerate maniera cea mai importantă și mai consistentă prin intermediul căreia parlamentarii pot contribui la rezolvarea chestiunilor semnalate și solicitate de cetățeni, deoarece sfera de acțiune a unui act normativ poate fi extrem de largă atât din punctul de vedere al numărului beneficiarilor (în principiu, el afectează totalitatea cetățenilor și nu doar pe cei ale căror solicitări au condus la adoptarea respectivului act), cât și din cel al perioadei de timp (sunt reglementate toate situațiile viitoare similare cu cele sesizate de cetățeni, fără a exista o limitare a efectelor sale doar la nivelul unui caz concret).

Analiza prezentată în această secțiune, desfășurată strict pe perioada celor 3 luni monitorizate, a urmărit în primul rând identificarea inițiativelor legislative, depuse de parlamentarii monitorizați, care au fost destinate rezolvării unor probleme legate de circumscripția reprezentată de fiecare dintre ei.

Identificarea acestor inițiative a vizat doar analiza titlului propunerii legislative pentru a vedea dacă există referiri la județul în care au fost aleși.

Cu toate acestea, având în vedere faptul că actele normative au, prin natura lor, un caracter general și sunt destinate în mod fundamental reglementării unor aspecte relevante pentru toți cetățenii României, analiza activității parlamentarilor nu s-a limitat doar la acest tip de propuneri legislative ci a vizat înregistrarea tuturor inițiativelor depuse de parlamentarii monitorizați în perioada octombrie - decembrie 2006. Fiecare din aceste inițiative poate fi considerată implicit o reflectare a activității desfășurate de parlamentari în circumscripțiile electorale, prin intermediul căreia s-au informat cu privire la prioritățile și nevoile cetățenilor.

Pe parcursul celor trei luni de monitorizare, au fost identificați doar 3 parlamentari care au depus inițiative legislative privind aspecte legate strict de circumscripția reprezentată, și anume senatorul Alianței D.A. de Brașov, Nicolae Vlad Popa, deputatul independent de Cluj, Mircea Giurgiu, și deputatul independent de Timiș, Viorel Oancea. Senatorul Nicolae Vlad Popa a depus o singură inițiativă legislativă de acest gen pentru modificarea privind declararea ca erou - martir a lui Liviu Cornel Babeș. Deputatul Mircea Giurgiu a depus o inițiativă privind acordarea de despăgubiri sau compensații financiare cetățenilor români, victime ale stării de război din 1944, pentru bunurile distruse de către armatele străine ce au invadat Podișul Transilvaniei. După cum s-a putut observa deja în cazul tuturor celorlalte tipuri de activități parlamentare analizate, deputatul Mircea Giurgiu este unul din cei mai activi parlamentari atât la nivelul eşantionului de aleși monitorizați cât și la cel al întregului parlament, remarcându-se de fiecare dată inclusiv prin atenția dedicată circumscripției reprezentate. Deputatul Viorel Oancea a depus o singură inițiativă legislativă, privind înființarea comunei Otelec prin reorganizarea comunei Uivar din județul Timiș.

În ceea ce privește temele cu relevanță locală, mai poate fi făcută o observație în legătură cu propunerile legislative depuse de parlamentari: există o serie de cazuri în care parlamentarii au depus inițiative legislative privind alte județe decât cele în care au fost aleși. Unul din cele mai bune exemple este propunerea legislativă privind schimbarea denumirii Județului Argeș cu reședința în Municipiul Pitești, în Argeș Muscel, depusă de 37 senatori și deputați din care cel puțin 5 fac parte din eşantionul selectat în acest proiect.

Analiza tuturor inițiativelor legislative depuse de parlamentarii monitorizați arată că aceasta reprezintă cea mai frecventă activitate căreia s-au dedicat aleșii în decursul activității desfășurate în plan central, în comparație cu prezentarea de declarații politice și cu adresarea de întrebări și interpelări Guvernului³². În perioada octombrie - decembrie 2006, parlamentarii selectați

³² Comparația s-a făcut luând în calcul toate declarațiile politice, întrebările și interpelările făcute de parlamentarii monitorizați în perioada octombrie - decembrie 2006, indiferent de caracterul local sau general al temei abordate.

din cele 12 circumscripții incluse în proiect au depus 255³³ de inițiative legislative, din care 169 au fost depuse de deputați și 86 de senatori. Atât senatorii cât și deputații au depus în medie 3 inițiative în decursul întregii perioade. Parlamentarii din fiecare circumscripție au depus în medie 21 de inițiative în perioada octombrie - decembrie 2006.

Cele mai multe inițiative au fost depuse de parlamentarii din județele Cluj (48) și Iași (33), iar cele mai puține au fost depuse de parlamentarii din județele Brăila (13) și Dâmbovița (8). În cazul deputaților, cei mai activi au fost tot reprezentanții circumscripțiilor Cluj (34) și Iași (26), iar cei mai puțin activi provin din circumscripțiile Covasna (5) și Satu Mare (3). Senatorii cu cele mai multe inițiative legislative depuse reprezintă județele Covasna (15) și Cluj (14), iar cei mai puțin activi au fost cei din Brașov (2) și Arad (2).

O analiză detaliată a inițiativelor, în funcție de fiecare parlamentar, pune în evidență activitatea a 6 parlamentari care au depus cele mai multe propuneri legislative, și anume: deputatul independent de Cluj, Mircia Giurgiu (23), deputatul PC de Alba, Nicolae Popa (13), deputatul PRM de Bihor, Paul Magheru (10), senatorul PRM de Cluj, Gheorghe Funar (10), deputatul PSD de Iași, Valer Dorneanu (10) și senatorul UDMR de Covasna, Valentin Zoltán Puskás (9). La extrema cealaltă se află 16 (20%) parlamentari, din care 11 deputați și 5 senatori, care nu au depus nici o inițiativă legislativă în perioada monitorizată.

Aproximativ 80% din inițiativele depuse sunt destinate modificării unor acte normative, numărul propunerilor care vizează adoptarea unor legi privind chestiuni care nu au mai fost reglementate până în acest moment fiind mult mai redus. De asemenea, trebuie precizat că majoritatea covârșitoare a propunerilor legislative sunt colective, la depunerea acestora participând în general senatori și deputați din mai multe partide politice. În consecință, chiar printre propunerile legislative depuse de parlamentarii monitorizați, cel puțin 30% se regăsesc în cazul mai multor senatori sau deputați din eșantionul inclus în acest proiect. Un alt aspect care trebuie menționat înainte de prezentarea activității depuse de parlamentarii monitorizați în domeniul legislativ, se referă la rata de succes a acestor inițiative. Cu toate că parcursul legislativ al unei astfel de propuneri este îndelungat și orice evaluare a ratei de succes a propunerilor legislative analizate nu poate fi făcută decât după încheierea definitivă a acestui proces, se poate deja remarca faptul că cel puțin o treime din inițiativele depuse de parlamentari au fost deja respinse.

Domeniile la care se referă cele mai multe din propunerile legislative depuse de parlamentarii monitorizați sunt³⁴: protecția socială (un accent deosebit a fost pus pe ajutorul acordat pensionarilor), învățământul, sănătatea, soluționarea diverselor abuzuri și dificultăți generate de regimul comunist

³³ Datele privind activitatea fiecărui parlamentar monitorizat, în perioada octombrie - decembrie 2006, sunt prezentate în Anexa 5.

³⁴ Enumerarea acestor domenii este făcută în ordinea descrescătoare a frecvenței lor, la nivelul tuturor celor 255 de propuneri legislative depuse în perioada monitorizată, printre inițiatori aflându-se parlamentarii incluși în eșantion.

(compensații acordate persoanelor persecutate, retrocedări de bunuri, reglementarea accesului la propriul dosar, lustrația), administrația publică locală, chestiuni fiscale, reglementarea statutului diverselor categorii de salariați (cu un accent deosebit pus pe funcționarii publici), economie (cu un accent deosebit pus pe sectorul energetic), agricultură. La acestea se adaugă o serie de propuneri care nu pot fi încadrate cu ușurință în categorii tematice atât de clare, dar care vor fi menționate în paragrafele ce urmează.

Domeniile pe care s-au concentrat cu preponderență *senatorii* au fost: protecția socială, temă abordată de cel puțin 7 senatori și accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste, temă abordată de 6 senatori. O frecvență ridicată au avut-o și inițiativele legislative dedicate reparării abuzurilor fostului regim comunist (retrocedări de bunuri, compensații pentru persoanele persecutate, etc.).

În cazul senatorilor, cele mai multe inițiative legislative au fost depuse de senatorul PRM de Cluj, Gheorghe Funar (10), senatorul UDMR de Covasna, Valentin Zoltán Puskás (9), senatorul PRM de Bihor, Verginia Vedinaș, și senatorul PRM de Timiș, Valentin Dinescu. Pe lângă temele menționate ca fiind cele mai frecvente printre inițiativele depuse de senatori, senatorul Gheorghe Funar a depus și propuneri privind modificarea normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, modificarea legii administrației publice locale, o propunere legislativă privind statutul majorității cetățenilor de naționalitate română, precum și o inițiativă în domeniul lustrației. Senatorul Valentin Zoltán Puskás s-a concentrat cu precădere pe domeniul protecției sociale, însă a depus și o inițiativă privind finanțele publice locale. În cazul senatoarei Verginia Vedinaș, poate fi remarcată o propunere legislativă privind alegerea reprezentanților României în Parlamentul European. Printre propunerile legislative depuse de senatorul Valentin Dinescu, ale căror teme se identifică în general cu cele menționate deja ca fiind cel mai frecvent abordate de senatori, există și o inițiativă pentru modificarea legii privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice. Ar mai putea fi menționat și senatorul independent de Brăila, Dan Sabău, care s-a remarcat prin prezența și activitatea în circumscripție și care a avut și o activitate destul de intensă în plan central prin depunerea a nu mai puțin de 5 inițiative legislative, legate în marea lor majoritate de domeniul învățământului.

Senatorii care nu au depus nici o inițiativă legislativă în perioada octombrie - decembrie 2006 au fost: senatoarea PSD de Alba, Liliana Tomoioagă³⁵, senatorul Alianței D.A. de Arad, Nicolae Iotcu, senatorul PSD de Dâmbovița, Traian Novolan și senatorul Alianței D.A. de Timiș, Adrian Cioroianu.

Încercarea de a identifica propuneri legislative vizând teme care nu au fost abordate foarte frecvent de senatori a mai pus în evidență următoarele cazuri. Senatorul PSD de Brăila, Aurel Simionescu, a depus o inițiativă privind acordarea de sprijin pentru sinistrați, senatorul UDMR de Covasna, Csaba Németh, a depus o propunere legislativă privind modificarea legii de

³⁵ Trebuie precizat că senatoarea Liliana Tomoioagă a devenit parlamentar chiar la începutul lunii octombrie 2006.

organizare și funcționare a Societății Române de Radiodifuziune și a Societății Române de Televiziune, precum și o propunere legislativă privind modificarea legii privind protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date. Printre inițiativele depuse de senatorul PC de Iași, Radu Terinte, poate fi remarcată propunerea privind controlul provenienței averilor care nu pot fi justificate din veniturile legale. Senatorul independent de Brăila, Dan Sabău, care s-a remarcat și prin prezența și activitatea în circumscripție, a avut și o activitate destul de intensă în plan central prin depunerea a nu mai puțin de 5 inițiative legislative legate în marea lor majoritate de domeniul învățământului.

În cazul deputaților, tematica propunerilor legislative se concentrează asupra protecției sociale (cele mai frecvente inițiative referindu-se la ajutorul acordat pensionarilor și persoanelor care au nevoie de locuințe), asupra învățământului, asupra domeniului sanitar, asupra administrației publice locale, vizează chestiuni financiare, aspecte legate de reparații acordate persoanelor care au fost victime ale regimului comunist precum și reglementarea accesului la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste.

Deputații care au depus cele mai multe inițiative legislative au fost: deputatul independent de Cluj, Mircea Giurgiu (23), deputatul PC de Alba, Nicolae Popa (13), deputatul PRM de Bihor, Paul Magheru (10), deputatul PSD de Iași, Valer Dorneanu (10), deputatul independent de Brăila, Gabriel Sandu (8), deputatul PD de Alba, Cornel Bardan (7), deputatul PNL de Arad, Mihăiță Calimente (7), deputatul PD de Iași, Petru Movilă (7) și deputatul PSD de Prahova, Marian Săniuță (7). Deputatul Mircea Giurgiu, deosebit de activ în plan central, s-a concentrat pe domeniile protecției sociale, sănătății, învățământului, precum și pe compensațiile acordate persoanelor persecutate de regimul comunist și pe chestiunea legii lustrației. A participat de asemenea la depunerea unei inițiative privind alegerea reprezentanților României la Parlamentul European. Nicolae Popa este un alt parlamentar deosebit de activ în plan central, care s-a făcut însă remarcat și prin activitatea desfășurată în plan local fiind cel mai vizibil parlamentar de Alba. Acesta a participat la depunerea de inițiative legislative privind mai ales agricultura și protecția socială. Deputatul PRM de Bihor, Paul Magheru, care a fost menționat în acest raport și ca urmare a celor 3 întrebări și interpelări adresate Guvernului, privind chestiuni legate de circumscripția reprezentată, a depus o inițiativă legislativă privind modificarea legii statutului aleșilor locali, precum și una privind modificarea legii administrației publice locale. Deputatul Valer Dorneanu, care nu se făcuse remarcat prin activitatea din circumscripția reprezentată sau prin declarații politice și interpelări, a avut o activitate legislativă destul de intensă. Temele abordate de propunerile legislative depuse de acesta au vizat accesul la propriul dosar, deconspirarea poliției politice comuniste, măsuri de combatere a corupției, reglementarea regimului juridic al proprietății publice, precum și aspecte legate de sectorul energetic. Deputatul Gabriel Sandu, practic absent din circumscripția reprezentată, conform datelor puse la dispoziția IPP de monitorul local, are o activitate destul de intensă în plan central atât prin declarațiile politice rostite, cât și prin depunerea de inițiative legislative. Domeniile abordate de acesta au fost:

învățământul, finanțele publice locale, acordarea de compensații persoanelor persecutate de regimul comunist, etc. Deputatul Cornel Bardan, prezent și cu o activitate vizibilă la nivelul circumscripției Alba, a depus propuneri legislative privind modificarea legii statutului aleșilor locali, statutul profesional al medicului de medicina muncii, modificarea legii privind Agenția Națională de Locuințe, etc. În mod similar, un parlamentar care cel puțin la nivel declarativ are o activitate intensă în relația cu cetățenii din circumscripția sa răspunzând la cel mai mare număr de solicitări primite din partea acestora, s-a implicat și în depunerea de numeroase propuneri legislative în perioada monitorizată. Una din aceste propuneri poate fi menționată în mod deosebit și anume cea referitoare la codul de conduită și integritate politică a aleșilor locali. Cazul deputatului Petru Movilă poate fi menționat pentru concentrarea pe domeniul sanitar, atât în ceea ce privește luările de cuvânt cât și inițiativele legislative depuse. Deputatul PSD Marian Săniuță, un alt exemplu de parlamentar activ în circumscripția sa și care a fost unul din puținii care au avut declarații politice pe teme legate de județul reprezentat, a depus și 7 inițiative legislative în perioada monitorizată. Printre acestea ies în evidență, față de tematica abordată în mod obișnuit de parlamentarii monitorizați, două propuneri privind domeniul militar: o propunere de modificare a legii privind regimul armelor și munițiilor și o propunere privind finanțarea și derularea în România a programului NATO de Investiții în Securitate.

În plus, analiza axată pe identificarea propunerilor legislative vizând teme care nu au fost abordate foarte frecvent de deputați a mai pus în evidență următoarele cazuri. Deputatul PSD de Brașov, Titus Corlățean și deputatul PSD de Cluj, Vasile Pușcaș, au depus o propunere legislativă privind participarea României la procesul decizional din cadrul Uniunii Europene și îndeplinirea obligațiilor asumate față de Uniunea Europeană. De asemenea, deputatul PSD de Prahova, Mihai Cristian Apostolache, a depus o inițiativă pentru completarea legii privind transparența decizională în administrația publică. Deputații reprezentanți ai minorităților naționale, precum Oana Manolescu, Nicolae Păun sau Slavomir Gvozdenovici, au depus împreună cu alți parlamentari o propunere de modificare a legii privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.

În concluzie, deși propunerile legislative depuse de parlamentarii monitorizați nu au vizat teme legate în mod special de circumscripțiile reprezentate de fiecare dintre aceștia, activitatea legislativă desfășurată de senatori și deputați a fost suficient de intensă. Temele abordate în principal au fost legate de protecția socială. Dacă în cazul întrebărilor și interpelărilor există o corelație destul de strânsă între performanța la nivel local și central a parlamentarilor, în ceea ce privește depunerea de inițiative legislative, o mare parte din parlamentarii puțin vizibili în teritoriu s-a remarcat în acest domeniu.

IV. Presa și parlamentarii

IV.1. Presa locală și parlamentarii

Analiza datelor obținute în urma monitorizării presei locale și centrale, în vederea identificării modului în care este ilustrată activitatea parlamentarilor desfășurată atât la nivelul circumscripției cât și în plan central, a pus în evidență într-o manieră extrem de clară faptul ca *tonul majorității covârșitoare a articolelor dedicate aleșilor este unul neutru sau pozitiv*. Nu există absolut nici un județ în care, conform datelor primite de la Agenția de Monitorizare a Presei, majoritatea articolelor să aibă un ton negativ. Mai mult decât atât, monitorizarea de presă a arătat că există două circumscripții în care nu au putut fi identificate deloc articole al căror ton să fie negativ, și anume Bihor și Dâmbovița. Cazul Covasnei este practic asemănător, lipsa articolelor negative (cu foarte puține excepții) atrăgând atenția în mod deosebit.

Tonul neutru al articolelor de presă este cel care predomină în cele mai multe dintre circumscripțiile monitorizate. În Brașov, Cluj, Timiș, Iași, dar și în Prahova numărul articolelor având un ton neutru este de departe cel mai mare. În schimb, tonul articolelor identificate în circumscripțiile Alba, Arad, Brăila și Satu Mare înclină mai curând spre un ton preponderent pozitiv.

Tipul activităților cu care au fost asociați parlamentarii este în cea mai mare majoritate a cazurilor politic: activități de partid, declarații politice, atacuri politice, etc. Articolele dedicate parlamentarilor de Alba, Brașov, Brăila, Cluj, Dâmbovița, Iași, Prahova sau Timiș sunt dedicate preponderent chestiunilor politice.

Activitatea parlamentară, fie ea în plan local sau în plan central, este abia pe locul al doilea în ceea ce privește frecvența articolelor dedicate parlamentarilor din circumscripțiile monitorizate. În plus, trebuie subliniat faptul că tot chestiunile legate de activitatea parlamentară desfășurată în plan central este cea care captează cel mai des atenția presei, chiar și la nivel local. Există trei județe în care inițiativele legislative, activitatea în plen, în comisii, declarațiile, interpelările sau dezbaterile la care iau parte parlamentarii ocupă primul loc între articolele identificate în urma monitorizării, și anume Arad, Covasna și Satu Mare. Tema este prezentă tot pe locul al doilea din punct de vedere al frecvenței articolelor în alte cinci circumscripții (Alba, Brăila, Cluj, Iași și Satu Mare). Tot legat de acest aspect, s-a mai observat faptul că există articole dedicate în mod special inițiativelor legislative depuse de parlamentari sau care fac referire la expertiza acestora. Astfel, în 9 circumscripții din 12 au fost identificate articole de acest gen, marea lor majoritate referindu-se la inițiativele legislative ale parlamentarilor. Doar în Brașov, Cluj și Iași au fost identificate articole care menționează expertiza parlamentarilor. În general, numărul acestor articole nu este foarte ridicat, însă ele au atras atenția monitorului de presă.

Atenția acordată activității parlamentare din circumscripție este în mod vizibil mai redusă decât în cazul aspectelor politice sau a celor legate de activitatea din plan central. În Arad, în Covasna și în Satu Mare această temă a avut

Însă frecvența cea mai ridicată din toate articolele dedicate parlamentarilor din respectivele județe, ceea ce arată faptul că sunt județe în care presa arată interes activității din circumscripție a parlamentarilor.

O altă variabilă utilizată în analiza articolelor incluse în monitorizarea de presă cu privire la parlamentari a fost frecvența aparițiilor aleșilor în aceste articole. Tabelul alăturat prezintă parlamentarii cei mai mediatizați, dar și pe cei care apar cel mai rar în articolele din ziarele monitorizate. În plus, pentru a completa imaginea oferită de acest tabel, poate fi subliniat faptul că, cel mai adesea, acești parlamentari beneficiază de o atenție comparativ egală (sporită, respectiv redusă) în presa centrală.

	Parlamentarul cu cele mai multe apariții în presa locală	Parlamentarul cu cele mai puține apariții în presa locală
Alba	Nicolae Popa, deputat PC	Valeriu Cristian Buzea, deputat PRM
Arad	Cornelia Ardelean, deputat PC	Kiraly Andras, deputat UDMR
Bihor	Ionela Bruchental Pop, deputat PD	Miroslav Merka, deputat minorități Radu Țirle, senator PD
Brașov	Nicolae Vlad Popa, senator PNL	Ivan Cismaru, senator PD
Brăila	Horia Văsioiu, deputat PD	Daniela Buruiană Aprodu , deputat PRM
Cluj	Horia Uioreanu, deputat PNL	Mircia Giurgiu, deputat independent
Covasna	Valentin Puskas, senator UDMR	Nemeth Csaba, senator UDMR
Dâmbovița	Sergiu Andon, deputat PC	Ion Dumitrescu, deputat PNL
Iași	Relu Fenechiu, deputat PNL	Vladimir Fârșirotu, deputat PRM
Prahova	Marian Florian Săniuță, deputat PSD	Constantin Găucan, senator PRM Mihai Sirețeanu - deputat PSD Marcu Tudor, deputat PRM
Satu Mare	Attila Varga, deputat UDMR	Ioan Mircea Pașcu, deputat PSD
Timiș	Viorel Oancea, deputat independent	Gheorghe David, senator PD Mircea Purceld, deputat PRM

Modalitatea în care parlamentarii se raportează la presă, imaginea lor despre presă și relațiile efective pe care le au cu reprezentanții mass-mediei, reprezintă una din temele principale care au fost urmărite în interviurile

realizate de monitorii locali cu parlamentarii monitorizați. Deși informațiile obținute nu acoperă cu exactitate totalitatea parlamentarilor monitorizați, se poate afirma că marea majoritate a lor declară că au o relație bună sau foarte bună cu presa (atât cu cea locală, cât și cu cea centrală) și ca au contacte regulate cu reprezentanții mass-media pentru a-și face cunoscută activitatea, atât cea desfășurată în circumscripție cât și cea din plan central. Modalitățile cel mai des utilizate de parlamentari în relația cu mass-media sunt conferințele de presă, organizate lunar sau chiar bilunar și comunicatele de presă transmise regulat presei. Parlamentarii au declarat că utilizează mass-media atât ca sursă de identificare a problemelor cetățenilor, cât și în calitatea ei ca mijloc de informare a cetățenilor privind activitatea parlamentară în plen și în teritoriu.

Exemplele oferite în continuare ilustrează observațiile care au fost identificate la nivelul majorității circumscripțiilor monitorizate.

În circumscripția Arad, toți cei patru parlamentari au declarat că au o relație bună cu mass-media. Modalitățile cel mai des utilizate de aceștia în relația cu mass media sunt conferințele de presă (senatorul Alianței D.A. Nicolae Iotcu și deputatul PD Constantin Igaș) și comunicatele de presă (senatorul PSD Vasile Ungureanu și deputatul PSD Gheorghe Chiper). Toate birourile parlamentare din Arad au declarat că realizează o atentă monitorizare a mass-mediei locale și centrale.

În mod similar, parlamentarii din Bihor apreciază în marea lor majoritate că au o relație bună și chiar foarte bună cu presa (Ionela Bruchental-Pop, deputat PD, Verginia Vedinaș, senator PRM) și menționează aproape în fiecare caz organizarea de conferințe de presă, ca mijloc principal de comunicare cu mass-media.

Lipsa de imparțialitate politică a presei reprezintă o evaluare prezentă frecvent în declarațiile făcute de parlamentarii de Brașov, în ceea ce privește atât media locală cât și cea centrală. Mai mult, realitățile observate și comentate de acești parlamentari pot fi considerate valabile pentru un număr mult mai mare din circumscripțiile monitorizate, cu toate că nu au existat referiri explicite la această stare de fapt. Un bun indicator care poate fi utilizat pentru a ilustra aceste aspecte, poate fi chiar tonul (excesiv de) neutru și pozitiv al articolelor dedicate parlamentarilor, în special în presa locală. Astfel, în cazul parlamentarilor de Brașov, părerea generală este că independența mass-mediei este dificil de realizat atâta vreme cât există un "proprietar care are anumite înclinații politice". La nivel național mass-media a fost apreciată ca fiind mai puțin implicată politic, însă din punct de vedere al informației au existat păreri care au caracterizat presa națională ca fiind "una de scandal". "Problema vine într-adevăr, la nivelul Brașovului dintr-o explicație foarte simplă", conform celor precizate în raportul monitorului local: „...din păcate presa locală nu are sănătatea economică pe care cea la nivel național a început s-o aibă. Și atunci dependențele de ordin economic se explică în ultimă instanță prin dependențe de ordin politic. În condițiile în care presa brașoveană ține de o anumită culoare a spectrului politic nu poți să ai acces

liber la media.” Toți parlamentarii intervievați au admis că există la nivelul Brașovului ingerințe ale politicului în mass-media.

În concluzie, se poate deduce din datele prezentate că imaginea existentă în general privind relația presă - parlamentar nu corespunde observațiilor făcute în plan local în urma derulării acestui proiect. Pe de o parte, presa publică aproape doar articole cu un ton neutru sau pozitiv despre aleși, iar aceștia declară la rândul lor că au o relație cel puțin bună cu presa locală. Cu toate acestea, este necesară o mai mare implicare a parlamentarilor în informarea cetățenilor cu privire la activitățile pe care le desfășoară atât în plan local cât și central, prin intermediul presei locale.

IV. 2. Presa centrală și parlamentarii

Periodic, între două campanii electorale, diagnosticul “Presa e de vină” este utilizat de parlamentari pentru a scuza percepția negativă a publicului asupra instituției pe care aceștia o reprezintă. În acest context, monitorizarea care a fost realizată la nivelul presei centrale, deși nu acoperă “presa” în totalitatea ei, ar putea contribui la o analiză ceva mai amănunțită asupra mitului, poate prea confortabil pentru unii politicieni, al presei vinovate de neîncrederea pe care o avem în Parlament.

Analizând cele peste 4000 de apariții pe care parlamentarii le-au înregistrat în presa scrisă centrală în perioada octombrie-decembrie 2006 s-a putut observa că numai 15% din aparițiile parlamentarilor au fost însoțite de atitudini negative din partea jurnaliștilor, în timp ce procentul atitudinilor favorabile parlamentarilor a fost de aproximativ 1%. Cu alte cuvinte, discursul presei față de parlamentari se situează, în cea mai mare parte a cazurilor, în zona tratamentului obiectiv, tonul critic plasându-se în limite rezonabile.

În ceea ce privește tematica articolelor, s-a putut observa că aproximativ 44% din cele peste 4000 de apariții au fost asociate cu teme exclusiv politice (comentarii, declarații, atacuri, acțiuni politice), în timp ce asocieri cu teme din sfera activității parlamentare au fost identificate doar în 40% din cazuri. În cadrul acestei ultime categorii au fost analizate distinct acele apariții asociate cu unele dintre cele mai importante aspecte ale activității parlamentare:

- inițiative - inițierea, promovarea, amendarea proiectelor de lege, interpelări
- activități în teritoriu - activități ale parlamentarilor în și pentru comunitățile locale pe care le reprezintă
- expertiză - participarea la evenimente, dezbateri, citarea în presa ca experți (ex: un membru al Comisiei de Buget - Finanțe - Bănci ce participă la un seminar pe teme economice, comentează evoluții în domeniul economic, etc.).

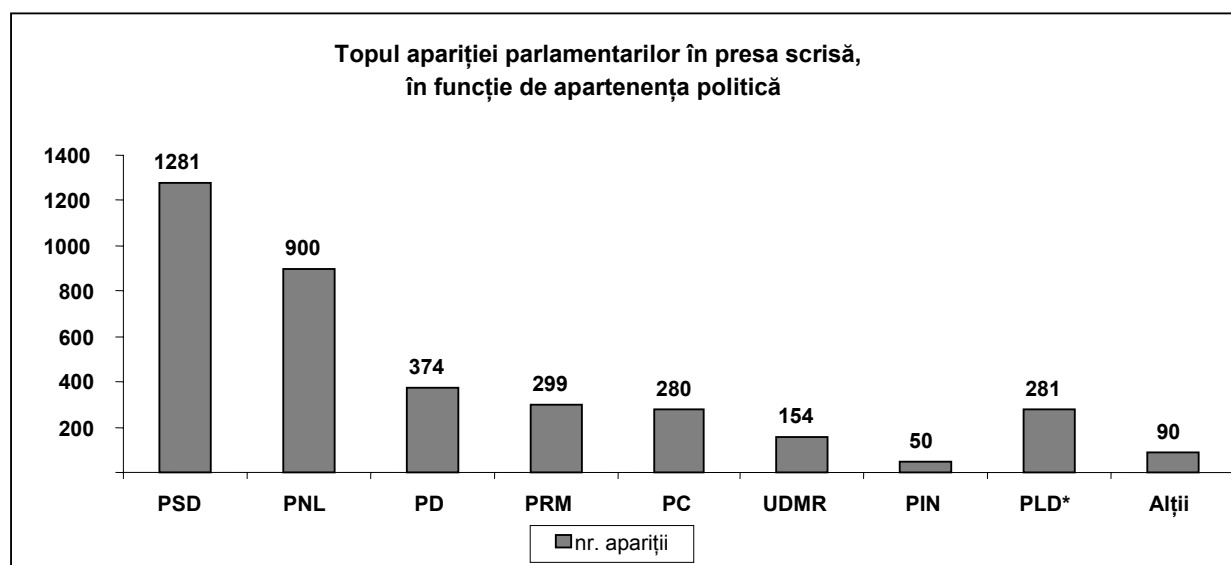
Astfel, din cele peste 1600 de apariții în contextul unor activități cu specific parlamentar, 7% reprezintă apariții asociate cu “inițiative”, 4% “activități în teritoriu”, respectiv 4% apariții sub forma unor citări sau interviuri pe teme din

aria de expertiză parlamentară. Restul aparițiilor din această categorie sunt asociate cu aspecte ce țin de procesul parlamentar sau de dinamica parlamentară (mecanisme, dezbateri, strategii, prezență/absență la vot, etc.). Cu alte cuvinte, activitatea politică a parlamentarilor este mult mai des prezentată decât cea strict parlamentară, iar atunci când este prezentată, activitatea din Parlament e abordată predominant din punct de vedere al procesului, aspectele ce țin de fondul activității parlamentare, elemente ce ar putea da o măsură a eficienței, regăsindu-se într-o proporție mult mai mică atât în discursul presei despre parlamentari cât și în discursul parlamentarilor despre propria activitate.

În final însă, trebuie menționat faptul că responsabilitatea asupra propriului discurs revine și parlamentarilor. Din monitorizare a rezultat că presa le acordă suficientă atenție atât ca politicieni cât și ca parlamentari - media zilnică de articole cu și despre parlamentari înregistrată în perioada derulării acestei analize fiind de aproximativ 20 de articole - ceea ce le permite aleșilor să își prezinte activitatea suficient de des pentru a putea oferi publicului o imagine corectă asupra vieții parlamentare.

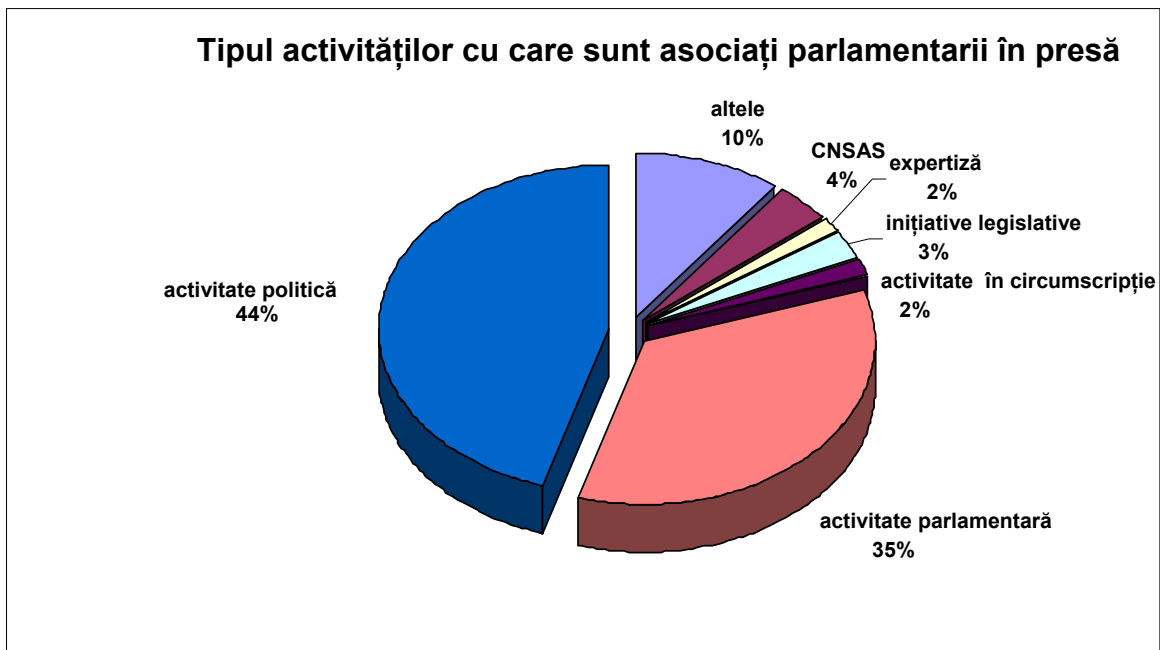
În plus, în urma monitorizării presei centrale în perioada octombrie - decembrie 2006 au mai fost făcute următoarele observații:

- cei mai vizibili parlamentari au fost deputații, aceștia înregistrând 2290 de apariții, în timp ce senatorii au înregistrat doar 1840 de apariții
- cei mai vizibili parlamentari sunt membrii PSD (1281 de apariții), urmați de cei ai PNL cu 900 de apariții. Deputații și senatorii celorlalte partide parlamentare înregistrează sub 500 de apariții fiecare (PD - 374, PRM - 300, PC - 280, UDMR - 154, PIN - 50, PLD³⁶ - 502, independenți și minorități - 90)

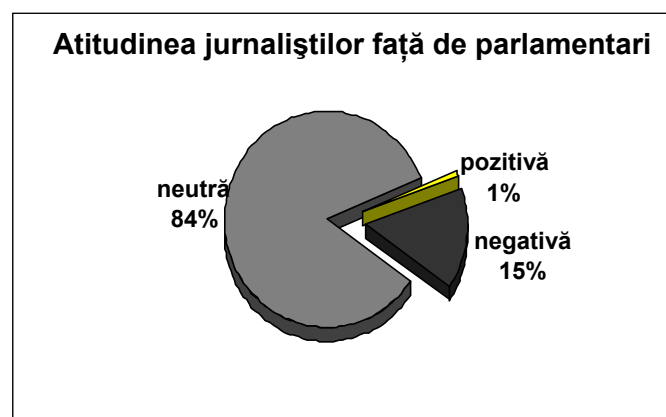
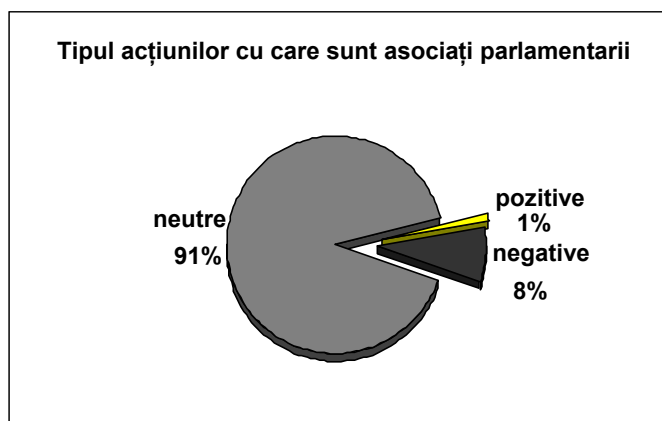

³⁶ În această categorie au fost incluși parlamentarii PNL prezentați frecvent în presă ca susținători ai platformei liberale, ulterior transformată în partid.

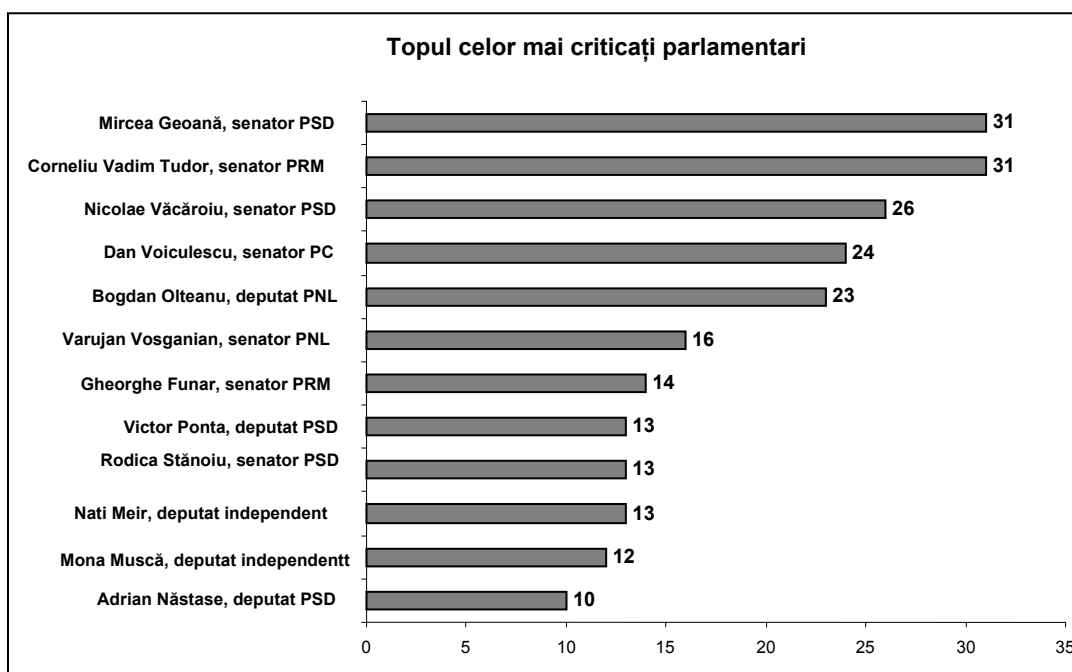
- aproximativ 4% dintre aparițiile parlamentarilor au fost identificate în articole de presă ce relatau interacțiunea acestora cu Consiliul Național de Studiere a Arhivelor Securității

- în ceea ce privește tipul acțiunilor cu care sunt asociați parlamentarii, acestea sunt în proporție de 91% acțiuni neutre, 8% acțiuni negative, respectiv 1% acțiuni pozitive

- în perioada 1 octombrie - 31 decembrie cel mai vizibil parlamentar este președintele Camerei Deputaților, Bogdan Olteanu - deputat PNL. Acesta a înregistrat un număr de 204 apariții în publicațiile monitorizate. Aproximativ 52% dintre aparițiile acestuia au fost asociate cu activități parlamentare specifice funcției de Președinte al Camerei Deputaților. Circa 43% din totalul aparițiilor înregistrate de Bogdan Olteanu au fost asociate cu teme politice (tensiuni în PNL, apariția platformei liberale, apariția PLD, etc.)
- președintele PSD, senatorul Mircea Geoană, cu 183 de apariții, ocupă locul 2 în topul celor mai mediatizați parlamentari în intervalul monitorizat. În contextul reorganizării interne a PSD majoritatea aparițiilor înregistrate de senatorul Mircea Geoană sunt asociate cu teme politice (73% din totalul aparițiilor). De asemenea, în intervalul monitorizat, aproximativ 20% dintre aparițiile senatorului Geoană au fost asociate cu teme ce țin de activitatea parlamentară
- senatorul PRM Corneliu Vadim Tudor și senatorul PSD Mircea Geoană înregistrează cele mai multe critici din partea jurnaliștilor. Astfel, în perioada monitorizată, fiecare dintre aceștia înregistrează un număr de 31 de articole conținând atitudini negative din partea jurnaliștilor. Cei doi sunt urmași în topul celor mai criticați politicieni cu statut de parlamentar de Nicolae Văcăroiu - senator PSD și Președinte al Senatului (26 de articole conținând atitudini negative), Dan Voiculescu - senator PC (24 de atitudini negative) și Bogdan Olteanu - deputat PNL (23)

- senatorul PNL Varujan Vosganian a fost asociat cu cele mai multe acțiuni negative în intervalul monitorizat (23 de acțiuni negative), în contextul respingerii candidaturii sale pentru funcția de comisar

européen. Le sénateur PNL est suivi dans ce classement par le député indépendant Nati Meir. Le député a été associé à 21 actions négatives, dans le contexte des grèves déclenchées par les détenus de nombreuses prisons de la Roumanie. Les journalistes l'ont présenté comme Nati Meir en étant responsable de ces protestations, en tenant compte du fait que le député avait promu parmi les détenus le projet de loi sur les grâces.

Topul celor mai vizibili parlamentari	Tip apariții	Număr apariții	Specificul activităților cu care au fost asociați parlamentarii					
			Activitate politică	Activitate parlamentară	Activitate în circumscripție	Inițiative legislative	Expertiză	Altele
Bogdan Olteanu, deputat PNL		204	87	105	-	-	-	12
Mircea Geoană, senator PSD		183	134	37	1	-	-	11
Varujan Vosganian, senator PNL		136	90	16	1	-	4	-
Dan Voiculescu, senator PC		102	66	25	-	3	-	8
Mona Muscă, deputat independent		86	47	15	-	1	-	23
Nicolae Văcăroiu, senator PSD		82	6	71	-	-	-	5
Corneliu Vadim Tudor, senator PRM		73	33	29	-	-	-	11
Cristian Boureanu, deputat independent		72	67	-	-	1	1	3
Gheorghe Funar, senator PRM		64	8	46	-	2	-	8
Crin Antonescu, deputat PNL		63	57	6	-	-	-	-
Puiu Hașotti, senator PNL		63	47	11	-	3	-	2
Raluca Turcan, deputat independent		63	60	2	-	-	-	1
Adrian Năstase, deputat PSD		62	36	2	-	-	-	24
Ion Iliescu, senator PSD		59	39	17	-	-	-	3
Victor Ponta, deputat PSD		54	20	23	-	-	-	11
Miron Mitrea, deputat PSD		50	38	5	-	2	-	5
Gheorghe Flutur, senator PLD		48	40	6	1	-	-	1
Sorin Oprescu, senator PSD		47	43	1	-	-	-	3
Cristian Diaconescu, senator PSD		41	23	16	-	-	-	2
Cosmin Gușă, deputat PIN		38	24	4	-	-	2	8
Dan Motreanu, deputat PNL		38	35	3	-	-	-	-
Nati Meir, deputat independent		34	-	3	-	8	-	23
George Maior, senator PSD		32	15	17	-	-	-	-
Norica Nicolai, senator PNL		31	7	23	-	1	-	-
Radu Stroe, senator PNL		31	2	28	-	-	1	-
Teodor Meleșcanu, senator PNL		31	16	9	-	-	1	5

În concluzie, chiar și în ceea ce privește presa centrală, articolele dedicate senatorilor și deputaților conțin, în marea lor majoritate, atitudini pozitive din partea jurnaliștilor. În acest context, imaginea negativă a instituției parlamentare pare să nu poată fi explicată pornind de la reflectarea negativă în presă a activității aleșilor.

Concluzii

Cercetarea realizată de Institutul pentru Politici Publice (IPP), care beneficiază de informațiile cules cu ajutorul partenerilor din proiect - Asociația Națională a Birourilor de Consiliere pentru Cetățeni (ANBCC) și Agenția de Monitorizare a Presei (AMP) - asupra activității desfășurate în plan local și central de parlamentarii din 12 circumscripții electorale, arată că **relația parlamentar - cetățean este una excesiv de formală în marea majoritate a circumscripțiilor monitorizate, prezentând numeroase deficiențe sub aspectul colaborării efective dintre ales și alegător.** Una din cauzele acestei situații este neclaritatea și, în mare măsură, absența definirii atribuțiilor și responsabilităților deținute de senatori și deputați în exercitarea mandatului cu care au fost investiți de cetățeni. **Lipsesc instrumentele elementare (indicatorii de evaluare) care ar trebui să se afle la dispoziția cetățenilor și a societății civile pentru a cunoaște, a monitoriza și a evalua activitatea parlamentarilor la nivelul circumscripțiilor.**

Pe de o parte, această situație determină incapacitatea cetățenilor de a comunica și de a colabora în mod eficient cu reprezentanții lor, iar pe de altă parte, este afectată în mod negativ transparența de care trebuie să dea dovadă parlamentarii în ceea ce privește activitatea desfășurată în interesul cetățeanului. Nu în ultimul rând, lipsa unei comunicări adecvate între cetățeni și parlamentari conduce și la scăderea performanței acestora la nivel central, deoarece sunt privați de principala sursă de informare cu privire la prioritățile populației, diminuându-le capacitatea de a se implica cu adevărat în rezolvarea problemelor cu care se confruntă cetățenii.

Analiza activității desfășurate de parlamentari în circumscripție a arătat faptul că **există deficiențe serioase la nivelul organizării și funcționării birourilor parlamentare.** În primul rând, există cazuri extrem de frecvente în toate județele monitorizate în care atât angajații, cât mai ales senatorii și deputații nu respectă programul birourilor parlamentare. În al doilea rând, s-a putut observa **o lipsă clară de transparență în ceea ce privește modul de utilizare al banilor publici de care beneficiază fiecare parlamentar pentru plata chiriei, utilităților și angajaților biroului din circumscripție.** Aceste probleme sunt agravate de plasarea majorității birourilor parlamentare în sediile de partid, ceea ce generează dificultăți în obținerea de informații și ridică semne de întrebare asupra repartizării corecte a cheltuielilor între partid și parlamentar. Mai mult, existența unui număr mare de parlamentari care dețin mai multe birouri în circumscripția reprezentată poate fi o cauză a funcționării deficitare a acestor birouri, fiind deosebit de dificil pentru un parlamentar să acorde atenția necesară tuturor acestor birouri în doar două zile de activitate desfășurată în teritoriu. În mod similar, modul de efectuare a cheltuielilor pentru întreținerea mai multor birouri ridică numeroase semne de întrebare, având în vedere că toți parlamentarii, indiferent de numărul de birouri deținute, primesc aceeași sumă forfetară.

În ceea ce privește diversele tipuri de activități desfășurate de parlamentari în circumscripțiile electorale și prin intermediul birourilor parlamentare, pot fi făcute următoarele observații. Conform propriilor declarații, parlamentarii

acordă un număr mare de *audiențe*, primesc și răspund unui număr și mai mare de *solicitări* din partea cetățenilor. Cu toate acestea, lipsa definirii clare a atribuțiilor unui parlamentar la nivelul circumscripției, face ca cetățenii să dorească rezolvarea unor probleme care nu țin de competența senatorilor și deputaților, iar aceștia să nu se poată implica decât marginal în ajutorarea petiționarilor, un risc major al „excesului de zel” în acest caz putând intra sub incidența traficului de influență. **Comunicarea parlamentarilor cu autoritățile publice locale**, concentrată preponderent pe relația cu primăriile și consiliile locale sau județene, **este adesea insuficientă și lipsită de continuitate**. Cu toate acestea există județe în care s-a stabilit că există o practică a contactelor regulate între parlamentari și autoritățile locale, favorizând buna informare a acestora cu privire la necesitățile comunității locale. Birourile parlamentare nu se implică în mod frecvent în organizarea de evenimente sau derularea de proiecte vizând comunitățile locale, însă a putut fi remarcat interesul parlamentarilor pentru participarea la întâlniri cu cetățenii sau sprijinirea acțiunilor cu caracter social (caritabil). Mai curând, parlamentarii sunt cei care primesc invitații pentru a participa la evenimente organizate de comunitatea locală și, în acest sens, sunt destul de activi, conform propriilor declarații. **Relația cu societatea civilă de la nivel local este destul de bună – potrivit declarațiilor parlamentarilor - însă frecvența contactelor cu reprezentanții acesteia este redusă**, ceea ce ridică semne de întrebare cu privire la colaborarea efectivă a acestora cu organizațiile neguvernamentale.

Așadar, senatorii și deputații monitorizați nu au desfășurat o activitate suficient de intensă în perioada octombrie - decembrie 2006 în circumscripțiile reprezentate, nivelul de performanță (prezență în circumscripție, implicare activă în proiectele comunității, comunicare cu cetățenii, vizibilitate în plan local) fiind destul de redus. Deși destul de rar, au fost identificate cazuri de parlamentari care nu desfășoară aproape nici un fel de activitate în circumscripția în care au fost aleși. Cu toate acestea, există excepții pozitive aproape în fiecare din cele 12 județe monitorizate.

Analiza activității desfășurate de parlamentari în plan central în Parlament, arată că marea majoritate a senatorilor și deputaților acordă o atenție considerabil sporită acestei laturi a exercitării mandatului cu care au fost învestiți de cetățeni. Cu toate acestea, **frecvența intervențiilor în plen și a acțiunilor întreprinse ca urmare a funcțiilor reprezentativă, legislativă și de control parlamentar asupra executivului deținute de fiecare dintre ei, nu a fost de natură să dovedească o implicare substanțială în rezolvarea problemelor cu care se confruntă cetățenii din cele 12 circumscripții**. Declarațiile rostite în plenul camerei din care fac parte, în decursul lunilor octombrie, noiembrie și decembrie 2006, nu au putut dovedi că există un interes sau un efort din partea parlamentarilor de a face cunoscute colegilor din parlament, informațiile colectate din circumscripțiile reprezentate. Acest tip de intervenție este important deoarece poate fi un prim pas pentru a contribui la soluționarea dificultăților cu care se confruntă cetățenii. În contrast, parlamentarii s-au concentrat cu precădere asupra adresării de interpelări și întrebări Guvernului, ca principal mijloc de implicare în rezolvarea problemelor locale. De asemenea o atenție deosebită a fost acordată depunerii de

inițiative legislative, chiar dacă, având în vedere caracterul general al domeniului de reglementare al actelor normative, numărul inițiativelor care au vizat teme cu relevanță locală a fost aproape inexistent.

Corelând performanța aleșilor la nivel local și central, se poate observa că în general *există o legătură destul de strânsă între performanța unui parlamentar în circumscripție și în Parlament*. Cu toate acestea, au putut fi identificate și câteva excepții, în sensul unei performanțe bune sau foarte bune în plan central, fără a fi dublată de o activitate satisfăcătoare în circumscripție.

Toate aceste observații și concluzii la care s-a ajuns ca urmare a derulării proiectului subliniază necesitatea:

- unei implicări mai intense a parlamentarilor în activitatea desfășurată la nivelul circumscripției reprezentate pentru menținerea unei relații mai strânse cu cetățenii
- unui nivel mult mai mare de transparență în ceea ce privește derularea activității parlamentare în circumscripțiile electorale
- unei mai bune informări a cetățenilor cu privire la activitățile desfășurate de parlamentari, atât în plan local cât și central, prin realizarea unor *rapoarte periodice de activitate* (la sfârșitul fiecărei sesiuni parlamentare). Aceste rapoarte ar trebui să cuprindă aspecte concrete ale activității parlamentarului la centru (în plen și în comisii), cât și în teritoriu, precum și informații cu privire la cheltuielile angajate în decursul sesiunii (cu deplasările în străinătate/circumscripție, cheltuielile de funcționare ale biroului parlamentar, etc.)
- unei mai bune informări și educări a cetățenilor, dar și a reprezentanților societății civile locale, referitor la responsabilitățile deținute de parlamentari în exercitarea mandatului lor, precum și pentru stimularea monitorizării constante a performanței acestora
- modificării și completării actelor normative care sunt destinate reglementării activității parlamentarilor³⁷, prin includerea unor informații detaliate privind tipurile de activități din circumscripțiile electorale și a unor măsuri în consecință, acolo unde se constată inactivitatea birourilor teritoriale (ex: reducerea sumei forfetare). Aceste modificări trebuie să se refere în special la modul de organizare și funcționare a birourilor parlamentare, pentru a combate toate acele cazuri de funcționare necorespunzătoare³⁸ observate în decursul monitorizării și descrise în acest raport

³⁷ Sunt necesare completări ale Regulamentelor celor două Camere ale Parlamentului, unde astfel de informații sunt aproape inexistente. De asemenea este necesară completarea Legii nr. 96/2006 privind statutul senatorilor și deputaților și corelarea prevederilor acesteia cu cele care vor fi introduse în Regulamentele parlamentare.

³⁸ Aspectele legate de modul de efectuare al cheltuielilor, locația, angajații și programul de lucru al birourilor trebuie reglementate cu o atenție deosebită. De asemenea, trebuie detaliate

- instituționalizării, la nivelul Secretariatelor Generale ale celor două Camere, a unor practici de monitorizare/corelare a cheltuielilor efectuate din bugetele Camerei/Senatului cu activitățile efective desfășurate de parlamentari, în sensul unui management responsabil al fondurilor publice. Acolo unde există dovezi clare că activitatea din circumscripție a parlamentarului lasă de dorit (sesizări ale cetățenilor, monitorizări realizate de mass-media și societatea civilă), considerăm că este imperativ necesar ca acestea să fie supuse atenției Birourilor Permanente ale celor două Camere, și dispuse măsuri corective, după modelul reducerii indemnizației pentru absențe nemotivate la ședințele Camerelor.

În încheiere, IPP își reafirmă ferm angajamentul de a continua demersul de monitorizare a activității parlamentare din circumscripții, completând astfel eforturile depuse pentru responsabilizarea individuală a aleșilor prin înregistrarea și publicarea activității (voturilor) exprimate în plenul celor două Camere. Nu în ultimul rând, IPP încurajează pe toți cei interesați – jurnaliști din presa centrală și locală, reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale, cetățeni activi – să se alăture acestui efort comun, în scopul promovării unei mai mari transparențe și, în esență, a creșterii responsabilității aleșilor în fața celor care i-au investit cu prerogative de reprezentare în forul legislativ.

clar acele tipuri de activități pe care birourile parlamentare trebuie să le desfășoare pentru a asigura o exercitare corectă și completă a mandatului senatorilor și deputaților.

Anexe

Anexa 1 : Fișa de monitorizare birou parlamentar³⁹

Institutul pentru Politici Publice (IPP) în colaborare cu Asociația Națională a Birourilor de Consiliere pentru Cetățeni (ANBCC) și Agenția de Monitorizare a Presei - (AMP) continuă derularea proiectului de cercetare ce dorește să prezinte publicului acțiunile și activitățile din plan local ale birourilor parlamentare, respectiv ale parlamentarului însuși. Proiectul pleacă de la premisa bunelor intenții ale parlamentarului dar și ale echipei ce îl sprijină în plan local în vederea dezvoltării colaborării cu alegătorii. Vă reamintim faptul că cercetarea privind activitatea birourilor parlamentare se desfășoară, în perioada octombrie - decembrie 2006, concomitent în orașele: Alba Iulia, Arad, Brașov, Brăila, Cluj, Iași, Oradea, Ploiești, Satu Mare, Sfântu Gheorghe, Târgoviște și Timișoara.

În vederea realizării analizei noastre la nivelul circumscripțiilor, vă rugăm să ne puneți la dispoziție o serie de informații ce ne vor ajuta la prezentarea cât mai completă a activităților în care dumneavoastră personal și echipa care vă sprijină în cadrul biroului parlamentar sunteți implicați. Pentru întrebări, vă rugăm contactați: (monitor local, reprezentant al BCC). Vă mulțumim!

1. Circumscripția electorală _____

2. Numele parlamentarului _____

3. Adresa biroului parlamentar 1,

Str. _____, Nr. _____, Bl _____, Ap. _____, Cod _____, Localitate _____, Tel: _____, Fax _____, E-mail _____.

Programul de lucru al biroului,

- luni - joi , între orele..... și orele.....
- vineri și sâmbătă, între orele și orele.....

Programul de audiențe susținute de parlamentar

Adresa biroului parlamentar 2,

Str. _____, Nr. _____, Bl _____, Ap. _____, Cod _____, Localitate _____, Tel: _____, Fax _____, E-mail _____.

Programul de lucru al biroului,

- luni - joi , între orele..... și orele.....
- vineri și sâmbătă, între orele și orele.....

Programul de audiențe susținute de parlamentar

Adresa biroului parlamentar 3⁴⁰,

³⁹ O asemenea fișă a fost transmisă lunar parlamentarilor în cadrul proiectului de monitorizare desfășurat în cele 3 luni: octombrie, noiembrie, decembrie 2006.

Str. _____, Nr. _____, Bl _____, Ap. _____, Cod _____,
Localitate _____,
Tel: _____, Fax _____, E-mail _____.

Programul de lucru al biroului,

- luni - joi , între orele..... și orele.....
- vineri și sâmbătă, între orele și orele.....

Programul de audiențe susținute de parlamentar

4. Vă rugăm să bifați dacă este vorba despre:

- Birou parlamentar individual
 Birou parlamentar prin asociere cu alți parlamentari

Dacă ați bifat *Birou parlamentar prin asociere cu alți parlamentari*, vă rugăm să specificați numele parlamentarului/parlamentarilor ce sunt în asociere cu biroul dumneavoastră

Intervalul orar al audiențelor oferite de parlamentar cu nominalizarea zilei/zilelor de audiență

5. Angajații biroului parlamentar

Nr. crt.	Nume/Prenume	Funcție	Activități curente
1.			
2.			
3			
4.			

6. Cu referire la activitatea dumneavoastră care presupune întâlniri cu autoritatea locală, vă rugăm să ne comunicați câteva informații despre maxim 5 astfel de întâlniri!

⁴⁰ în măsura în care dispuneți de mai multe birouri parlamentare, vă rugăm să treceți adresele pe o foaie separată, pe care să o atașați fișei de monitorizare adresată biroului parlamentar.

Nr. crt.	Autoritate locală	Data	Scopul întâlnirii
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

7. Vă rugăm să ne precizați numărul de solicitări ale cetățenilor adresate biroului parlamentar și numărul de răspunsuri oferite de biroul parlamentar cetățenilor!

Număr solicitări adresate prin telefon	Număr solicitări adresate prin scrisori	Număr solicitări adresate prin vizite la biroul parlamentar	Număr solicitări adresate prin e-mail	Total solicitări adresate de cetățeni
Număr răspunsuri oferite prin telefon	Număr răspunsuri oferite prin scrisori	Număr răspunsuri oferite în cadrul vizitelor la biroul parlamentar	Număr răspunsuri oferite prin e-mail	Total răspunsuri oferite de biroul parlamentar

8. Evenimente organizate de biroul parlamentar. Vă rugăm să precizați maxim 5 evenimente organizate de biroul parlamentar, cu specificarea următoarelor aspecte:

Nr. crt.	Eveniment organizat	Data	Locație	Număr participanți ⁴¹
1.				
2				

⁴¹ Vă rugăm să menționați în această rubrică, în măsura posibilului, dacă v-ați adresat unei categorii anume de public, nominalizând aceste categorii.

3				
4.				
5.				

9. Participarea deputatului/senatorului la evenimente organizate (dezbateri, întâlniri, conferințe, lansări, etc.) în circumscripția electorală. Vă rugăm să precizați maxim 5 cele mai reprezentative evenimente organizate de altă instituție/asociație/persoană decât biroul dumneavoastră:

Nr. crt.	Eveniment organizat	Data	Locația	Număr participanți
1.				
2				
3				
4.				
5.				

10. În măsura existenței unei monitorizări a mass-mediei locale de către biroul parlamentar pentru stabilirea numărului de apariții radio/TV ale parlamentarului, vă rugăm să precizați:

Canal media	Ora difuzării	Titlul emisiunii	Direct/Înregistrare

11. Vă rugăm să ne precizați obiectele de inventar alocate biroului parlamentar din bugetul Camerei din care face parte parlamentarul.

Nr. crt.	Obiect de inventar alocat biroului de către Parlamentul României

12. Alte informații (vă rugăm să completați cu orice altă informație pe care o considerați relevantă pentru activitatea biroului parlamentar. De asemenea, vă rugăm să ne puneți la dispoziție orice alt material doriți, de care se va ține cont în elaborarea fișelor finale de monitorizare).

NUME _____

SEMNĂTURĂ _____

Vă mulțumim pentru colaborare și vă dorim succes!

Anexa 2 : Lista publicațiilor monitorizate

Presă scrisă locală

Număr de articole monitorizate: 783

	Publicațiile monitorizate	Numărul de articole monitorizate
ALBA	Informația de Alba	52
	Unirea	42
	Ulpia Jurnal	40
	Monitorul de Alba	26
ARAD	Observator Arădean	49
	Informația Aradului	44
BIHOR	Jurnal Bihorean	11
	Crișana	6
	Realitatea Bihoreană	5
	Jurnal de dimineața	2
BRAȘOV	Transilvania Expres	57
	Monitorul Expres	18
	Bună Ziua Brașov	16
	Gazeta de Transilvania	12
BRĂILA	Obiectiv Vocea Brăilei	35
	Monitorul de Brăila	13
	Arcașul	12
CLUJ	Adevărul de Cluj	46
	Ziua de Cluj	33
	Ziarul clujeanului	29
	Monitorul de Cluj	25
COVASNA	Haromszek	36
	Observatorul de Covasna	10
DÂMBOVIȚA	Dâmbovița	22
	Jurnal de Dâmbovița	26
	Universul Dâmbovițean	4
IAȘI	Jurnalul de est	23
	Ziua de Iași	22
	Flacăra Iașului	18
	Ziarul de Iași	12
	Evenimentul	6
PRAHOVA	Prahova	33
	Republicanul	18
	Altphel	10
SATU MARE	Szatmari Magyar Hirlap	14
	Gazeta de nord vest	12
	Glasul Sătmarului	12
	Informația Zilei	8
	Friss Ujsag	5

TIMIȘ	Agenda zilei	10
	Renașterea Bănățeană	6
	ZIUA de Vest	5

Presa scrisă centrală

Număr de articole monitorizate: 1752

Publicațiile monitorizate	Numărul de articole monitorizate
Adevărul	541
Gândul	462
Cotidianul	227
România liberă	212
Jurnalul Național	198
Evenimentul Zilei	112

Anexa 3 : Declarații politice

		Declarații politice ⁴²	Declarații politice cu relevanță locală
Alba			
DEPUTAȚI			
Emilian CUTEAN	PSD	4	0
Nicolae POPA	PC	1	0
Tiberiu BĂRBULEȚIU	PNL	2	1
Cornel Ștefan BARDAN	PD	4	0
Valeriu Cristian BUZEA	PRM	2	0
SENATORI			
Liliana Lucia TOMOIOAGĂ	PSD	0	0
Alexandru PEREȘ	PD	0	0
Arad			
DEPUTAȚI			
Traian Constantin IGAȘ	PD	6	0
Bogdan CANTARAGIU	Independent	1	0
Gheorghe CHIPER	PSD	6	0
Titu Nicolae GHEORGHIOF	PNL	1	0
Mihăiță CALIMENTE	PNL	0	0
SENATORI			
Petru Nicolae IOȚCU	PD.	1	0
Vasile Dănuț UNGUREANU	PSD	0	0
Brăila			
DEPUTAȚI			
Daniela BURUIANĂ APRODU	PRM	1	0
Gabriel SANDU	Independent	6	0
George Alin TEODORESCU	PSD	0	0
Mihai TUDOSE	PSD	0	0
Horia VĂSIOIU	PD	0	0
SENATORI			
Dan SABĂU	Independent	0	0
Aurel Gabriel SIMIONESCU	PSD	1	0
Bihor			
DEPUTAȚI			
Ionela BRUCHENTAL-POP	PD	0	0

⁴² Datele reprezintă toate declarațiile politice susținute de parlamentarii monitorizați în perioada octombrie - decembrie 2006.

Eduard Raul HELLVIG	PC	4	0
Paul MAGHERU	PRM	0	0
Claudiu Adrian POP	PSD	1	1
Cornel POPA	PNL	0	0
SENATORI			
Radu ȚÎRLE	PD	0	0
Verginia VEDINAȘ	PRM	2	0
Brașov			
DEPUTAȚI			
Titus CORLĂȚEAN	PSD	2	1
Attila KOVACS	UDMR	1	0
Ioan GHIȘE	Independent	1	0
Ion GONȚEA	PD	1	0
Cristian STĂNESCU	PRM	2	0
SENATORI			
Otilian NEAGOE	PSD	2	0
Nicolae Vlad POPA	PNL/Independent	1	0
Cluj			
DEPUTAȚI			
Daniel BUDA	PD	5	1
Mircia GIURGIU	Independent	6	1
Vasile PUȘCAȘ	PSD	2	1
Mircea PUȘCĂ	PNL	2	0
Vasile SOPORAN	PSD	3	0
SENATORI			
Gheorghe FUNAR	PRM	0	0
Norica NICOLAI	PNL	0	0
Covasna			
DEPUTAȚI			
Sándor TAMÁS	UDMR	0	0
Árpád-Andras ANTAL	UDMR	0	0
Petre STRACHINARU	PD	4	3
Árpád-Francisc MÁRTON	UDMR	0	0
SENATORI			
Csaba NÉMETH	UDMR	0	0
Valentin Zoltán PUSKÁS	UDMR	1	0
Dâmbovița			
DEPUTAȚI			
Gheorghe ALBU	PD	0	0
Sergiu ANDON	PC	1	1

Ion DUMITRU	PSD	2	0
Florin Aurelian POPESCU	Independent	2	0
Victor SANDA	PSD	2	0
Ion STAN	PSD	3	0
SENATORI			
Ion Mihai DUMITRESCU	PNL	0	0
Traian NOVOLAN	PSD	0	0
Iași			
DEPUTAȚI			
Mihai Cristian ADOMNIȚEI	PNL	6	0
Valer DORNEANU	PSD	0	0
Mircea Vladimir FÂRȘIROTU	PRM	0	0
Relu FENECHIU	PNL	6	0
Petru MOVILĂ	PD	4	2
SENATORI			
Radu TERINTE	PC	0	0
Dan CÂRLAN	PD	0	0
Neculai APOSTOL	Independent	2	1
Prahova			
DEPUTAȚI			
Mihai Cristian APOSTOLACHE	PSD	4	2
Roberta Alma ANASTASE	PD	0	0
Oana MANOLESCU	Minorități naționale	0	0
Nicolae PĂUN	Minorități naționale	0	0
Marian Florian SĂNIUȚĂ	PSD	0	0
SENATORI			
Paula Maria IVĂNESCU	PD	0	0
Dan-Mircea POPESCU	PSD	0	0
Satu Mare			
DEPUTAȚI			
István ERDEI-DOLÓCZKI	UDMR	0	0
Ioan Mircea PAȘCU	PSD	0	0
Mihaela Adriana RUSU	PSD	4	0
Ovidiu Ioan SILAGHI	PNL	6	0
Attila VARGA	UDMR	0	0
SENATORI			
Károly-Ferenc SZABO	UDMR	0	0
Sever ȘTER	PSD	0	0

Timiș			
DEPUTAȚI			
Petru ANDEA	PSD	0	0
Ovidiu BRÎNZAN	PSD	0	0
Slavomir GVOZDENOVICI	Minorități naționale	0	0
Viorel OANCEA	Independent	3	0
Octavian-Mircea PURCELD	PRM	0	0
SENATORI			
Adrian Mihai CIOROIANU	PNL	1	0
Valentin DINESCU	PRM	1	0

Anexa 4 : Interpelări și întrebări adresate Guvernului

		Interpelări și întrebări ⁴³	Interpelări și întrebări cu relevanță locală
Alba			
DEPUTAȚI			
Emilian CUTEAN	PSD	1	1
Nicolae POPA	PC	4	2
Tiberiu BĂRBULEȚIU	PNL	0	0
Cornel Ștefan BARDAN	PD	1	0
Valeriu Cristian BUZEA	PRM	0	0
SENATORI			
Liliana Lucia TOMOIOAGĂ	PSD	0	0
Alexandru PEREȘ	PD	0	0
Arad			
DEPUTAȚI			
Traian Constantin IGAȘ	PD	2	2
Bogdan CANTARAGIU	Independent	2	1
Gheorghe CHIPER	PSD	0	0
Titu Nicolae GHEORGHIOP	PNL	0	0
Mihăiță CALIMENTE	PNL	0	0
SENATORI			
Petru Nicolae IOȚCU	PD	0	0
Vasile Dănuț UNGUREANU	PSD	0	0
Brăila			
DEPUTAȚI			
Daniela BURUIANĂ APRODU	PRM	0	0
Gabriel SANDU	Independent	2	0
George Alin TEODORESCU	PSD	0	0
Mihai TUDOSE	PSD	0	0
Horia VĂSIOIU	PD	2	1
SENATORI			
Dan SABĂU	Independent	0	0
Aurel Gabriel SIMIONESCU	PSD	0	0

⁴³ Datele reprezintă toate interpelările și întrebările adresate Guvernului de parlamentarii monitorizați în perioada octombrie - decembrie 2006.

Bihor			
DEPUTAȚI			
Ionela BRUCHENTAL-POP	PD	3	2
Eduard Raul HELLVIG	PC	4	3
Paul MAGHERU	PRM	4	3
Claudiu Adrian POP	PSD	1	1
Cornel POPA	PNL	1	0
SENATORI			
Radu ȚÎRLE	PD	0	0
Verginia VEDINAȘ	PRM	0	0
Brașov			
DEPUTAȚI			
Titus CORLĂȚEAN	PSD	0	0
Attila KOVACS	UDMR	0	0
Ioan GHIȘE	Independent	1	0
Ion GONȚEA	PD	4	3
Cristian STĂNESCU	PRM	3	3
SENATORI			
Otilian NEAGOE	PSD	0	0
Nicolae Vlad POPA	PNL/Independent	0	0
Cluj			
DEPUTAȚI			
Daniel BUDA	PD	1	0
Mircia GIURGIU	Independent	62	43
Vasile PUȘCAȘ	PSD	6	2
Mircea PUȘCĂ	PNL	0	0
Vasile SOPORAN	PSD	15	1
SENATORI			
Gheorghe FUNAR	PRM	0	0
Norica NICOLAI	PNL	0	0
Covasna			
DEPUTAȚI			
Sándor TAMÁS	UDMR	0	0
Árpád-Andras ANTAL	UDMR	0	0
Petre STRACHINARU	PD	3	2
Árpád-Francisc MÁRTON	UDMR	0	0
SENATORI			
Csaba NÉMETH	UDMR	0	0
Valentin Zoltán PUSKÁS	UDMR	0	0

Dâmbovița			
DEPUTAȚI			
Gheorghe ALBU	PD	0	0
Sergiu ANDON	PC	1	1
Ion DUMITRU	PSD	0	0
Florin Aurelian POPESCU	Independent	0	0
Victor SANDA	PSD	0	0
Ion STAN	PSD	0	0
SENATORI			
Ion Mihai DUMITRESCU	PNL	0	0
Traian NOVOLAN	PSD	0	0
Iași			
DEPUTAȚI			
Mihai Cristian ADOMNIȚEI	PNL	0	0
Valer DORNEANU	PSD	0	0
Mircea Vladimir FÂRȘIROTU	PRM	0	0
Relu FENECHIU	PNL	1	1
Petru MOVILĂ	PD	3	3
SENATORI			
Radu TERINTE	PC	0	0
Dan CÂRLAN	PD	0	0
Neculai APOSTOL	Independent	0	0
Prahova			
DEPUTAȚI			
Mihai Cristian APOSTOLACHE	PSD	5	3
Roberta Alma ANASTASE	PD	0	0
Oana MANOLESCU	Minorități naționale	0	0
Nicolae PĂUN	Minorități naționale	0	0
Marian Florian SĂNIUȚĂ	PSD	1	1
SENATORI			
Paula Maria IVĂNESCU	PD	0	0
Dan-Mircea POPESCU	PSD	0	0
Satu Mare			
DEPUTAȚI			
István ERDEI-DOLÓCZKI	UDMR	0	0
Ioan Mircea PAȘCU	PSD	0	0
Mihaela Adriana RUSU	PSD	9	6
Ovidiu Ioan SILAGHI	PNL	7	7

Attila VARGA	UDMR	0	0
SENATORI			
Károly-Ferenc SZABO	UDMR	0	0
Sever ȘTER	PSD	0	0
Timiș			
DEPUTAȚI			
Petru ANDEA	PSD	0	0
Ovidiu BRÎNZAN	PSD	2	1
Slavomir GVOZDENOVICI	Minorități naționale	0	0
Viorel OANCEA	Independent	2	2
Octavian-Mircea PURCELD	PRM	0	0
SENATORI			
Adrian Mihai CIOROIANU	PNL	0	0
Valentin DINESCU	PRM	1	0

Anexa 5 : Inițiative legislative

		Inițiative legislative⁴⁴	
Alba			
DEPUTAȚI			
Emilian CUTEAN	PSD		0
Nicolae POPA	PC		13
Tiberiu BĂRBULEȚIU	PNL		1
Cornel Ștefan BARDAN	PD		7
Valeriu Cristian BUZEA	PRM		1
SENATORI			
Liliana Lucia TOMOIOAGĂ	PSD		0
Alexandru PEREȘ	PC		3
			25
Arad			
DEPUTAȚI			
Traian Constantin IGAȘ	PD		6
Bogdan CANTARAGIU	Independent		0
Gheorghe CHIPER	PSD		0
Titu Nicolae GHEORGHIUF	PNL		3
Mihăiță CALIMENTE	PNL		7
SENATORI			
Petru Nicolae IOTCU	PD		0
Vasile Dănuț UNGUREANU	PSD		2
			18
Bihor			
DEPUTAȚI			
Ionela BRUCHENTAL-POP	PD		1
Eduard Raul HELLVIG	PC		2
Paul MAGHERU	PRM		10
Claudiu Adrian POP	PSD		2
Cornel POPA	PNL		1
SENATORI			
Radu ȚIRLE	PD		1
Verginia VEDINAȘ	PRM		7
			24
Brașov			
DEPUTAȚI			
Titus CORLĂȚEAN	PSD		4
Attila KOVACS	UDMR		0
Ioan GHIȘE	Independent		6
Ion GONȚEA	PD		1
Cristian STĂNESCU	PRM		0
SENATORI			
Otilian NEAGOE	PSD		1
Nicolae Vlad POPA	PNL/Independent		1
			13

⁴⁴ Datele reprezintă toate inițiativele legislative depuse de parlamentarii monitorizați în perioada octombrie - decembrie 2006.

Brăila		
DEPUTAȚI		
Daniela BURUIANĂ APRODU	PRM	1
Gabriel SANDU	Independent	8
Mihai TUDOSE	PSD	4
George Alin TEODORESCU	PSD	0
Horia VĂȘIOIU	PD	0
SENATORI		
Dan SABĂU	Independent	5
Aurel Gabriel SIMIONESCU	PSD	3
21		
Cluj		
DEPUTAȚI		
Daniel BUDA	PD	4
Mircia GIURGIU	Independent	23
Vasile PUȘCAȘ	PSD	2
Mircea PUȘCĂ	PNL	2
Vasile SOPORAN	PSD	3
SENATORI		
Gheorghe FUNAR	PRM	10
Norica NICOLAI	PNL	4
48		
Covasna		
DEPUTAȚI		
Sándor TAMÁS	UDMR	1
Árpád-Andras ANTAL	UDMR	1
Petre STRACHINARU	PD	1
Árpád-Francisc MÁRTON	UDMR	2
SENATORI		
Csaba NÉMETH	UDMR	6
Valentin Zoltán PUSKÁS	UDMR	9
20		
Dâmbovița		
DEPUTAȚI		
Gheorghe ALBU	PD	0
Sergiu ANDON	PC	2
Ion DUMITRU	PSD	2
Florin Aurelian POPESCU	Independent	2
Victor SANDA	PSD	0
Ion STAN	PSD	0
SENATORI		
Ion Mihai DUMITRESCU	PNL	2
Traian NOVOLAN	PSD	0
8		
Iași		
DEPUTAȚI		
Mihai Cristian ADOMNIȚEI	PNL	3
Valer DORNEANU	PSD	10
Mircea Vladimir FĂRȘIROTU	PRM	5
Relu FENECHIU	PNL	1
Petru MOVILĂ	PD	7
SENATORI		
Radu TERINTE	PC	3

Dan CĂRLAN	PD	2
Neculai APOSTOL	Independent	2
		33
Prahova		
DEPUTAȚI		
Mihai Cristian APOSTOLACHE	PSD	3
Roberta Alma ANASTASE	PD	1
Oana MANOLESCU	Minorități naționale	1
Nicolae PĂUN	Minorități naționale	1
Marian Florian SĂNIUȚĂ	PSD	7
SENATORI		
Paula Maria IVĂNESCU	PD	2
Dan-Mircea POPESCU	PSD	4
		19
Satu Mare		
DEPUTAȚI		
István ERDEI-DOLÓCZKI	UDMR	3
Ioan Mircea PAȘCU	PSD	0
Mihaela Adriana RUSU	PSD	4
Ovidiu Ioan SILAGHI	PNL	4
Attila VARGA	UDMR	1
SENATORI		
Károly-Ferenc SZABO	UDMR	0
Sever ȘTER	PSD	3
		15
Timiș		
DEPUTAȚI		
Petru ANDEA	PSD	5
Ovidiu BRÎNZAN	PSD	1
Slavomir GVOZDENOVICI	Minorități naționale	2
Viorel OANCEA	Independent	3
Octavian-Mircea PURCELD	PRM	3
SENATORI		
Adrian Mihai CIOROIANU	PNL	0
Valentin DINESCU	PRM	7
		21

